

RAZDOBLJA U PORODIČNOM ŽIVOTU

april, maj, jun 2019.

Sadržaj:

1. Ritmovi života	5
2. Izbori koje činimo	13
3. Priprema za promenu	21
4. Kada smo sami	29
5. Mudre reči upućene porodicama	37
6. Carska ljubavna pesma	45
7. Rešenja za porodično jedinstvo	53
8. Razdoblje roditeljstva	61
9. Vreme gubitka	69
10. Trenuci nevolje	77
11. Porodice u kojima se neguje vera	85
12. Šta su videli u vašem domu?	93
13. Obraćanje srca u poslednje vreme	101

Razdoblja u porodičnom životu

Autori: Klaudio i Pamela Konsegra

Broj: 2/2019.

Priprema:

Hrišćanska adventistička crkva, Odeljenje za subotnu školu

www.subotnaskola.org

Odgovara: Igor Bosnić, Beograd, Radoslava Grujića 4

Prevod: Dragana Todoran

Lektura: Tomislav Stefanović

Prelom: Gordana Ardeljan

Izdaje: »Preporod«, Beograd

Za izdavača: Đorđe Trajkovski, 11000 Beograd, Radoslava Grujića 4

Štampa: »EURO DREAM«, Nova Pazova, 2019.

Tiraž: 1100

Tabele priprema Odeljenje za subotnu školu

© [2019] Generalna konferencija Hrišćanske adventističke crkve. Sva prava pridržana. Nijedno lice ili ustanova ne može da menja, prepravlja, prilagodava, prevodi, reprodukuje ili objavljuje nijedan deo biblijske pouke bez prethodnog pismenog odobrenja Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve. Odeljenske službe Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve su ovlašćene da se pobrinu za prevod biblijske pouke, u skladu sa posebnim smernicama. Autorska prava takvih prevoda i njihovo objavljivanje i dalje su u nadležnosti Generalne konferencije. Izrazi »Hrišćanska adventistička«, »Adventistička« i logo sa plamenom su registrovane oznake Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve i ne mogu se koristiti bez prethodnog odobrenja Generalne konferencije.

UVOD ŽIVOTNA RAZ- DOBLJA

Šesti dan stvaranja bližio se kraju. U toku prvih pet dana svet je bio preobražen iz haosa u savršenu lepotu. Tamu je zamenila svetlost. Vode su se povukle kada je Bog zapovedio: »Dovde ćeš dolaziti, a dalje nećeš, i tu će se ustavljati ponositi valovi tvoji.« (O Jovu 38,11) Iz suve zemlje iznikla je čitava lepeza boja i mirisa. Ptice svih vrsta letele su, dok su ribe i morski sisari plivali u svom vodenom domu. Kopnene životinje svih vrsta trčale su, skakale ili se verale po drveću u zavisnosti od toga kako ih je Stvoritelj stvorio. Zatim, na kraju, stvoren je čovek prema Božjem obličju, jedinstveno biće među svim zemaljskim stvorenjima.

Dok se Bog pripremao za prvi sedmi dan na Zemlji, Subotu, pogledao je sve što je stvorio i izjavio da je »veoma dobro.« (1. Mojsijeva 1,31)

Da je samo to bio kraj izveštaja – savršeni svet koji zauvek traje, u kome žive savršeni ljudi. Razmislite: Adam i Eva imali su mnogo dece, unučadi i praučući, čiji su rast posmatrali u brojnim naraštajima, od kojih je svaki donosio još veću radost prvom paru i, takođe, Bogu. To je slika koju mi – koji živimo u palom svetu i koji poznajemo samo takav svet – jedva možemo da zamislimo.

Razlog tome je to što je naša mašta oblikovana u svetu korenito drugačijem od onog koji je Bog prvobitno stvorio. Koliko se razlikuju ta dva sveta, svet pre i posle greha? Navešćemo jedan primer. Dok su Adam i Eva, zabeležila je Elen Vajt, »u uvelom cveću i opalom lišću gledali prve znake raspadanja, Adam i njegova saputnica plakali su nad njima mnogo iskrenije nego što ljudi danas plaču nad svojim mrtvima. Smrt slabog, nežnog cveća zaista je bila uzrok žalosti; ali, kada je dostojanstveno drveće počelo da odbacuje svoje lišće, taj prizor ih je živo podsetio na ozbiljnu činjenicu da je smrt sudbina svakog živog stvora.« (*Stvaranje, patrijarsi i proroci*, str. 62.

original) Mi ne reagujemo tako na otpali list zato što, živeći u svetu greha, uzimamo smrt i patnju kao neizbežne delove životnog ciklusa.

Upravo o tome govori pouka za ovo tromesečje: o životnim razdobljima u ovom palom svetu, koja se tiču i nas danas. Posmatraćemo ova razdoblja na mestu koje se tiče svih nas, a to je unutar porodice.

Ljudi su stvoreni u Edemskom vrtu, u okviru porodice; prvo suprug i supruga, zatim deca, koja su imala još dece i zahvaljujući tome sve do današnjeg dana traje istorija našeg sveta. I zaista, mnogi od najranijih biblijskih izveštaja, od vremena Adama i Eve, patrijaraha, Davidove loze, odvijaju se unutar porodice i porodičnih odnosa. U celoj Bibliji, na ovaj ili onaj način, porodice utiču na oblikovanje događaja. To nas ne iznenađuje zato što, da ponovimo, dok prolazimo kroz životna razdoblja, mi u izvesnoj meri to, takođe, činimo u okviru porodice.

Uprkos svim silama koje deluju protiv porodice, i danas i u prošlosti (na primer, poligamija u biblijska vremena nije doprinosila porodičnoj stabilnosti), i uprkos pokušajima da se ponovo odredi pojam porodice, ideja o porodici opstaje. I treba tako da bude. Porodica je sredina u kojoj započinjemo svoj put, i često je najmoćnija sila na dobro ili zlo u oblikovanju našeg života i načina kako odgovaramo na izazove sa kojima se suočavamo, dok prolazimo kroz životna razdoblja.

I, kao što je svaki pojedinac drugačiji, tako je posebna svaka porodica. Otuda, pouka za ovo tromesečje ukazuje na načela, utemeljena na Pismu, koja (to je naša nada i molitva) mogu da osnaže porodice u svakom stadijumu života.

Klaudio i Pamela Konsegra rade kao sekretari Odeljenja za porodičnu službu u Severnoameričkoj diviziji. Različitim darovima služe u Crkvi više od trideset godina.

RITMOVI ŽIVOTA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Mojsijeva 1; 1. Mojsijeva 8,22; Psalam 90,10; O Jovu 1,13-19; Dela 9,1-22; Filibljanima 1,6; Rimljanima 8,1.

Tekst za pamćenje: »Svemu ima vrijeme, i svakom poslu pod nebom ima vrijeme.« (Propovednik 3,1)

Najlepši biblijski stihovi potekli su od cara Solomuna: »Svemu ima vrijeme, i svakom poslu pod nebom ima vrijeme. Ima vrijeme kad se rađa, i vrijeme kad se umire; vrijeme kad se sadi, i vrijeme kad se čupa posađeno; vrijeme kad se ubija, i vrijeme kad se iscjeljuje; vrijeme kad se razvaljuje, i vrijeme kad se gradi. Vrijeme plaču i vrijeme smijehu; vrijeme ridanju i vrijeme igranju; vrijeme kad se razmeće kamenje, i vrijeme kad se skuplja kamenje; vrijeme kad se grli, i vrijeme kad se ostavlja grljenje; vrijeme kad se teče, i vrijeme kad se gubi; vrijeme kad se čuva, i vrijeme kad se baca; vrijeme kad se dere, i vrijeme kad se sašiva; vrijeme kad se muči, i vrijeme kad se govori; vrijeme kad se ljubi, i vrijeme kad se mrzi; vrijeme ratu i vrijeme miru.« (Propovednik 3,1-8)

Ove reči u velikoj meri tiču se ljudskog postojanja – različitih razdoblja i ritmova života. Da, naš život prolazi kroz etape, kroz promene, i to se događa od trenutka našeg rođenja. Ponekad su promene dobre, ponekad nisu; ponekad možemo da upravljamo njima; ponekad ne. Ove sedmice osvrnućemo se na razdoblja i ritmove našeg života, naročito na to kako utiču na nas i našu porodicu.

Biblija počinje izveštajem o početku, što je nesumnjivo razlog zašto započinje rečima (zapravo jednom rečju u jevrejskom jeziku): »U početku...« (1. Mojsijeva 1,1). Naravno, poglavlje se posebno usredsređuje na preobraženje Zemlje iz stanja u kome je bila, »bez oblička i pusta« (1. Mojsijeva 1,2), u svet za koji je Bog, šestog dana, lično izjavio da je »veoma dobar«. (1. Mojsijeva 1,31) Ukratko, početak koji se ovde spominje jeste početak našeg sveta.

Pročitajte prvo poglavlje iz 1. Mojsijeve. Iako su u ovom tekstu spomenuti mnogi događaji, postavite sebi pitanje: Ima li naznaka nasumičnosti ili slučaja, ili je sve učinjeno na uređen način, u određeno vreme i na određenom mestu? Šta vaš odgovor govori o Božjem karakteru?

Elen Vajt je zapisala da je »red nebeski prvi zakon« (*Signs of the Times*, 8. jun 1908); očigledno je tako i na Zemlji. Iako je greh poremetio prirodni svet, red, ritam i tačnost i dalje postoje u izvesnoj meri.

Pročitajte sledeći tekst: 1. Mojsijeva 8,22. Kako je u ovom stihu shvaćen red?

Čak i posle pada, razdoblja dolaze i prolaze po određenom redu – uopšteno govoreći. Pored svetala na nebu, tj. Sunca i Meseca, koji »djele dan i noć, da budu znaci vremenima i danima i godinama« (1. Mojsijeva 1,14), postoje, takođe, i godišnja doba, i svi su deo prirodnog ritma u svetu koji je Bog stvorio. Iako sada dobijamo samo letimičan uvid u to, stih kao što je Isaija 66,23. ukazuje da će na novom Nebu i novoj Zemlji, takođe, postojati određeni ritam.

Razmislite o tome kako Subota, snažno i redovno, utiče na naš život, naročito na naš porodični život. Koje su izrazite prednosti, ne samo Subote, već i činjenice da dolazi u takvoj tačnosti?

RITMOVI ŽIVOTA

Naučnici govore o takozvanim dnevnim ritmovima, o ideji da postoje biološki ritmovi (ponekad se nazivaju »telesnim časovnikom«), koji regulišu funkcije u našem telu. Drugim rečima, određeni stepen tačnosti i reda postoji čak i u našem telu. Prema tome, ritmovi u izvesnoj meri postoje svuda oko nas, čak i u nama.

Koja su predvidiva životna razdoblja spomenuta u sledećim biblijskim tekstovima, i kako su neposredno povezana sa porodičnim životom?

Propovednik 3,2. _____

1. Mojsijeva 21,8; Sudije 13,24. _____

Psalam 71,5; Priče 5,18. _____

1. Mojsijeva 15,15; Sudije 8,32. _____

Psalam 90,10. _____

Između početka i kraja života, rođenja i smrti, svi prolazimo kroz različita razdoblja, drugačija za svakog pojedinca. Neka deca ne žive dugo posle rođenja; druga izrastu u odrasle ljude koji dožive pozne godine. Deca rastu i razvijaju se sopstvenom brzinom. Neka prohodaju ili progovore brže od ostale dece. Neka pohađaju školu i izrastaju u stručnjake u određenim oblastima, dok druga posvećuju svoje vreme drugim oblicima rada. Neke osobe imaju porodice, dok druge nikada neće stupiti u brak i imati dece.

Milijarde ljudi žive na Zemlji, pa iako imamo mnogo zajedničkog (vidi: Dela 17,26), svako od nas je pojedinac za sebe, i prema tome, razlike će postojati u životu svakoga od nas.

U određenom smislu ove razlike su važne jer nas čine jedinstvenima, što znači da svako od nas ima nešto što drugi nemaju. Ukratko rečeno, razlike nam omogućavaju da budemo blagoslov drugima. Na primer, i mladi i stari mogu imati koristi od onoga što svako od njih nudi: »Slava je mladićima sila njihova, a starcima čast sijeda kosa.« (Priče 20,29) U kojem god da smo razdoblju, i bez obzira na međusobne razlike, svi imamo nešto da ponudimo, ne samo Gospodu, već i jedni drugima.

Kakve god da su vaše trenutne životne prilike, šta možete učiniti da postanete blagoslov drugima? Zašto ne učinite svestan napor da postanete taj blagoslov, naročito nekom u svojoj porodici?

NEOČEKIVANI DOGAĐAJI

Pročitajte sledeće tekstove: O Jovu 1,13-19; O Jovu 2,7-9. Šta se dogodilo Jovu? Na koje načine njegovo iskustvo odražava ono što se na ovaj ili onaj način svima ponekad događa?

Grčki filozof Heraklit izjavio je da »nema ničeg trajnog osim promene«. Kada se čini da je sve u redu, neočekivano se događa. To može biti gubitak posla ili ekstremiteta, bolest koja nas prikuje za krevet ili odvede u ranu smrt, požar u domu, saobraćajna nesreća, pad dok šetate kućnog ljubimca.

Naravno, ne moraju sve promene biti negativne. Možda unapređenje na poslu uvodi u bolje novčane prilike. Možda sretnete osobu koja će postati vaš bračni drug, promena koju bi mnogi rado dočekali.

U svakom slučaju, život može da teče svojim tokom, možemo da se držimo svoje rutine, ali odjednom i neočekivano, sve može da bude prekinuto.

Jov sigurno nije očekivao novo razdoblje u svom životu. Biblija ga opisuje kao čoveka koji je bio »dobar i pravedan, i bojaše se Boga, i uklanjaše se oda zla«. (O Jovu 1,1) Znamo da je bio oženjen, da je imao sedam sinova i tri kćeri, i da je bio veoma bogat (O Jovu 1,2.3). Kada dođemo do sredine Knjige o Jovu, on je već doživeo najmanje šest velikih gubitaka: izgubio je imovinu, radnu snagu, decu, zdravlje, ženinu podršku i potporu prijatelja. Njegov svet se okrenuo naopako, a njegov porodični život uništen.

Iako je ovo što se dogodilo Jovu bilo izuzetno tragično, ko među nama nije doživeo nešto neočekivano, takođe u veoma negativnom smislu? Život može divno da teče, ali se iznenada i bez upozorenja sve može potpuno promeniti i naš život – naš porodični život – možda više nikada neće biti isti.

To nije ništa novo. Avelj sigurno nije očekivao da će biti ubijen, a ni Josif nije očekivao da će biti prodat u ropstvo i naći se u Egiptu. U oba izveštaja, članovi porodice bili su umešani u izdaju, i u oba izveštaja porodice su u velikoj meri bile pod uticajem onoga što se dogodilo ostalim članovima. Pismo obiluje primerima ljudi čiji su životi i porodice bili mnogo promenjeni neočekivanim događajem.

Kako vam je vera pomogla usred nevolja koje su neočekivano prekinule ritmove u vašem životu?

Činjenica je da su ljudska bića često bića označena navikama. Utvrdimo se u svojim navikama, i što smo stariji, teže nam je da ih promenimo.

Zaista, ne menjamo se lako. Koliko supruga se godinama žalilo: »Pokušala sam da promenim svoga supruga, ali...« Međutim, Bog nastoji da nas promeni, ako ne toliko našu ličnost, naš karakter sigurno da. To je ono na što se plan spasenja odnosi: Bog nas stvara novim ljudima u Njemu.

Kakve velike promene su se dogodile Savlu iz Tarsa, i kako su se dogodile? Dela 8,1.3; Dela 9,1-22; Galatima 1,15-17.

»Kada se potpuno prepustio osvedočavajućoj sili Svetoga Duha, Savle je sagledao greške koje je učinio u svome životu i prepoznao dalekosežne zahteve Božjeg zakona. On, koji je bio ponosni farisej, siguran da se opravdao svojim dobrim delima, sada se poklonio pred Bogom u poniznosti i jednostavnosti maloga deteta, priznajući svoju nedostojnost i oslanjajući se na zasluge rassetog i vaskrslog Spasitelja. Savle je čeznuo da uspostavi potpuni sklad i zajedništvo sa Ocem i Sinom; i ispunjen dubokom težnjom da dobije oproštenje i bude prihvaćen pred Bogom, uputio je vatrenu molitvu...

Molitve fariseja pokajnika nisu bile uzaludne. Najdublje misli i najiskrenija osećanja njegovog srca bila su preobražena božanskom blagodaću; njegove plemenite sposobnosti bile su usklađene sa večnim Božjim namerama. Hristos i Njegova pravednost postali su Savlu značajniji od celog sveta.« (Elen Vajt, *Apostolska crkva – Hristovim tragom*, str. 119.120. original)

Iako naše iskustvo obraćenja nije ni približno tako dramatično kao Savlovo, svi smo stekli iskustvo kako je Bog delovao u našem životu u nastojanju da nas promeni, da nas učini osobom kakva znamo da treba da budemo. Da, taj proces može biti dug, i ponekad je lako zapitati se da li ćemo se ikada promeniti. U takvim trenucima, vrlo je važno da razmišljamo o dva biblijska teksta i tražimo da se ostvare u našem životu.

Pročitajte sledeće tekstove: Filibljanima 1,6; Rimljanima 8,1. Koja dva velika obećanja pronalazimo u ovim tekstovima, i kako se ona uklapaju u iskustvo hrišćanina?

MEĐUSOBNI UTICAJ

Biblija je knjiga odnosa. Bog nas je stvorio da ostvarimo odnos sa drugima. Mali broj nas živi u potpunom otuđenosti. Kao prvo, niko od nas ne bi mogao doći na svet da nije bilo drugih ljudi. Čak i posle rođenja, potrebno je da se neko stara o nama, makar do određenog doba kada, samo u načelu, možemo sami da živimo. I ako možemo, ko bi to poželeo? Većini od nas je potrebno društvo i prijateljstvo drugih ljudi i mi čeznemo za tim. Iako kućni ljubimci, kao što su psi, mogu biti divni pratioci, na kraju naše najdublje i najznačajnije odnose koji menjaju život zadovoljavaju drugi ljudi. Ne čudi, zato, što su porodica i porodični odnosi toliko važni za naš život.

Pošto većina od nas, često svo vreme, stupa u odnose sa drugima, ovi odnosi mogu da utiču na promenu ritmova u našem životu i često to i čine. To se odvija na dva načina: drugi, u kontaktu sa nama, utiču na naš život. Mi, u međuvremenu, u dodiru sa drugima možemo da utičemo na njihov. I bilo da to uviđamo ili ne (a često ne uviđamo), ovi međusobni uticaji, u bilo kome pravcu, mogu doneti dobro ili zlo. Koliko je važno onda za nas da budemo svo vreme aktivni, da bi naš neizbežan uticaj na druge, naročito na one sa kojima smo najbliži, obično članovi naše porodice, uvek bio uticaj na dobro.

Pročitajte sledeće tekstove. Šta nam govore da učinimo u svom odnosu sa drugima? Rimljanima 15,7; Efescima 4,2.32; 1. Solunjanima 3,12; Jakov 5,16.

Na mnogo načina, načelo je jednostavno. Ako smo ljubazni, dobri i saosećajni prema drugima, vršićemo pozitivan uticaj na njih, čak do te mere da ćemo promeniti njihov život u pozitivnom smislu. Kao što Isus menja život ljudi na veoma pozitivan način, i mi imamo prednost da nešto slično učinimo za druge. Da naglasimo još jednom, ne smemo zaboraviti: naš uticaj ili će biti na dobro ili na zlo, čak i u blagom obliku. I nigde taj uticaj, bio blag ili ne, nije izraženiji nego u porodici.

Pročitajte dve sledeće Isusove izjave: Luka 11,34; Marko 4,24.25. Šta govore o tome koliko je važno kakav uticaj vršimo na druge?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Zamislite promene koje su se dogodile u životu Hristovih učenika kada su proveli vreme sa Njim. Oni su uglavnom bili neobrazovani, jednostavni ljudi, naviknuti na učenja i običaje jevrejske vere, ali sada je galilejski Učitelj stavio izazov pred njih. Doživeli su zavist (Matej 20,20-24) i sukob (Jovan 3,25); činilo se da im je nedostajala vera (Marko 9,28.29), čak su i napustili (Matej 26,56) i izdali Isusa (Matej 26,69-74). U isto vreme, duhovno su rasli, tako da su ljudi prepoznali da je Petar bio sa Isusom (Matej 26,73), a čak su se i članovi Sinedriona divili kada su shvatili da su Petar i Jovan bili »neknjiževni i prosti«. »A znadijahu ih da bijahu sa Isusom.« (Dela 4,13)

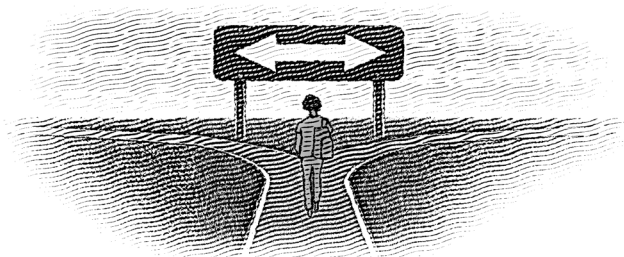
Razmišljajte, takođe, o neverovatnom i pozitivnom uticaju koji možemo vršiti u svojoj porodici ukoliko živimo tako da ostali članovi porodice znaju da »smo bili sa Isusom« kada nas vide.

Šta sledeće reči Elen Vajt govore o uticaju u domu? »Dom može biti jednostavan, ali on uvek može da bude mesto na kome se čuju radosne reči i čine dela ljubavi, gde su učtivost i ljubav stalni gosti.« (*Temelji srećnog doma*, str. 18. original)

ZA RAZGOVOR:

- 1. Pročitajte: Propovednik 3,1-8. O čemu govore ovi stihovi, i kako to načelo možete primeniti u svom životu i iskustvu?**
- 2. Razgovarajte u razredu o nekim doživljenim iskustvima koja menjaju život, i razgovarajte o poukama koje ste naučili i, ako je moguće, o poukama koje je trebalo da naučite, ali niste. Šta ste naučili iz pouka što do tada niste znali? Takođe, razgovarajte o tome kako su ova iskustva koja menjaju život uticala na vašu porodicu. Kakve pouke ste, takođe, naučili i u tim prilikama?**
- 3. Šta bi u vašem životu danas, da ne poznajete Hrista, bilo korenito drugačije? Šta bi to trebalo da vam kaže o Hristovoj sili koja nas menja?**

IZBORI KOJE ČINIMO

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Efescima 1,1-4; Matej 22,35-37; Matej 7,24.25; Priče 18,24; 1. Korinćanima 15,33; Propovednik 2,1-11.

Tekst za pamćenje: »Ako li vam nije drago služiti Gospodu, izaberite sebi danas kome ćete služiti: Ili bogove kojima su služili oci vaši s onu stranu Rijeke, ili bogove Amoreja u kojih zemlji živite; a ja i dom moj služićemo Gospodu.« (Isus Navin 24,15)

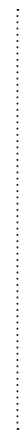
Da li ste zapazili da je život pun izbora? U stvari, mogli bismo reći da na mnogo načina ono što činimo u toku celog dana, od trenutka kada ustanemo, pa sve dok uveče ne legnemo, jeste pravljenje izbora. Pravimo toliko mnogo izbora da često i ne razmišljamo o njima. Jednostavno ih pravimo.

Pojedini izbori su jednostavni i postaju ustaljeni, dok drugi menjaju život i imaju večne posledice, ne samo za nas, već i za našu porodicu.

Prema tome, veoma je važno da dobro razmislimo o svojim izborima, naročito velikim, onim koji mogu da utiču na nas i našu porodicu do kraja ne samo našeg života, već i života članova porodice.

Koliko mnogo od nas do ovog trenutka žali zbog izbora koje smo načinili? Koliko mnogo ljudi, do danas, živi u ruševinama života zbog pogrešnih izbora koje su davno napravili? Srećom, postoji praštanje. Postoji otkupljenje i isceljenje, čak i kad su najgore odluke u pitanju.

Ove sedmice opširno ćemo se baviti pitanjem izbora koje činimo, kako bi trebalo da ih činimo, i kakav uticaj mogu da vrše na nas i našu porodicu.

Pojedini hrišćani veruju da Bog, i pre nego što se neka osoba rodi, odredi da li će ta osoba biti spasena. Odnosno, oni koji na kraju budu zauvek izgubljeni, izgubljeni su, jer je Bog u svojoj mudrosti (ovo učenje tvrdi) odlučio da te osobe budu izgubljene. To znači da bez obzira na njihove donete odluke, te osobe biće osuđene.

Srećom, kao adventistički hrišćani, mi se ne slažemo sa tim učenjem. Umesto toga, verujemo da je Bog izabrao da svi budemo spaseni, i da smo čak i pre stvaranja sveta bili izabrani da u Njemu imamo večni život.

Pročitajte sledeće tekstove: Efescima 1,1-4; Titu 1,1.2; 2. Timotiju 1,8.9. Šta ovi stihovi govore o tome da nas je Bog izabrao i o tome kada smo izabrani?

Ma koliko da je ova vest dobra, neki ljudi će, ipak, biti izgubljeni (Matej 25,41). Razlog tome je što, iako nas je Bog sve izabrao, On je dao ljudima najsvetiji dar, slobodnu volju, slobodan izbor.

Šta tekst Matej 22,35-37. uči o slobodnoj volji?

Gospod nas ne prisiljava da Ga volimo. Ljubav, da bi bila ljubav, mora biti dobrovoljno data. Mogli bismo reći da Biblija predstavlja izveštaj o Bogu koji želi da dosegne izgubljena ljudska bića i koji nastoji, bez prisile, da osvoji njihovo srce. Ovo najbolje možemo videti u Isusovom životu i Njegovoj službi, i u tome kakav su odgovor ljudi dali Njemu koristeći svoju slobodnu volju. Neki su bili privučeni Njemu; drugi su želeli da umre.

Da, Bog nas je izabrao za spasenje, ali, na kraju, moramo odlučiti da prihvatimo to spasenje. Nema sumnje da od svih izbora koje moramo da načinimo, izbor da služimo Gospodu je najvažniji za nas i one na koje utiče naš život i odluke koje donosimo (kao što je najuža porodica).

DOBRI IZBORI

Svi vrlo dobro znamo koliko su važni izbori koje činimo. I svi znamo, takođe, kako pogrešni izbori mogu negativno da utiču na naš život i život drugih. Postavlja se pitanje: *Kako da znamo da napravimo dobre izbore?*

Sledeći stihovi upućuju na neke opšte korake koji nam mogu pomoći u težnji da činimo ispravne izbore. Koji su to koraci?

1. 1. Solunjanima 5,17; Jakov 1,5. _____

2. Isaija 1,19; Matej 7,24.25. _____

3. Psalam 119,105; 2. Timotiju 3,16. _____

4. Priče 3,5.6; Isaija 58,11. _____

5. Priče 15,22; Priče 24,6. _____

Koliko je važno da prilikom donošenja svake važne odluke pristupimo Gospodu u molitvi, da budemo sigurni da nas naš izbor neće navesti da na bilo koji način prekršimo Božji zakon, ili načela iz Njegove reči. Koliko je važno da se oslonimo na Boga, da prepustimo svoj izbor Njemu; odnosno, moramo se moliti da izbori koje činimo proslave Boga i budemo spremni da predamo sve svoje želje ukoliko se suprote Njegovom planu za naš život. Često mudri savetnici mogu biti od velike pomoći u trenucima kada činimo određene izbore. Na kraju, možemo imati veliku sigurnost znajući da nas Bog voli i da nam želi najbolje, i da možemo ići napred u veri, kada je reč o izborima koje pravimo, ukoliko u veri i poniznosti predamo svoj život Njemu.

Kako donosite velike odluke u svom životu? Kakve duhovne korake preduzimate u nastojanju da donesete te odluke?

BIRANJE PRIJATELJA

Jedan od najvažnijih izbora u našem životu jeste izbor prijatelja. Uglavnom ne pravimo planove kako da sklapamo prijateljstva; često se prijateljstva jednostavno prirodno razvijaju kada provodimo vreme sa ljudima koji uživaju u istim prilikama kao i mi.

Kakva načela u vezi sa biranjem prijatelja nalazimo u sledećim stihovima? Priče 12,26; Priče 17,17; Priče 18,24; Priče 22,24.25.

U tekstu Priče 18,24. rečeno je da ukoliko želimo da imamo prijatelje, moramo da postupamo prijateljski. Ponekad ljudi postanu usamljeni, jer njihov zlovoljan, negativan stav je ono što druge udaljava od njih. »Čak i najbolji među nama imaju neprivlačne osobine; prilikom izbora prijatelja treba da biramo one koji se neće udaljiti od nas, kada uvide da nismo savršeni. Međusobno trpljenje je neophodno. Treba da volimo i poštujemo jedni druge, uprkos manama i nesavršenostima koje ne možemo, a da ne primetimo; jer je to Hristov Duh. Treba negovati poniznost i nepoverenje u sebe, kao i strpljenje i obzirnost prema manama drugih. To će iskoreniti svu uskogrudu sebičnost i učiniti nas velikodušnima i širokog srca.« (Elen Vajt, *Pastoral Ministry*, str. 95)

Jedan od najpoznatijih izveštaja o prijateljstvu jeste izveštaj o Davidu i Jonatanu. Da je Saul, prvi izraelski car i Jonatanov otac, bio veran i poslušan, njegovo carstvo moglo je trajati nekoliko naraštaja, i Jonatan bi bio naslednik prestola. Kada se Saul pokazao nedostojnim svog poziva, Bog je izabrao Davida za novog cara u Izraelju, isključujući Jonatana iz onoga što bi mu po pravu pripadalo. Ovaj događaj predstavlja snažan primer kako je pogrešni izbor jednog člana porodice (Saula) uticao na drugog člana (Jonatana).

Međutim, Jonatan nije bio ljut ili ljubomor na Davida. Umesto toga, odlučio je da pomogne Davidu štiteći ga od gneva svoga oca, Saula. »Duša Jonatanova prionu za dušu Davidovu, i Jonatan ga zapazi kao svoju dušu.« (1. Samuilova 18,1) Zaista snažan primer iskrenog prijateljstva!

»Ne varajte se: Zli razgovori kvare dobre običaje.« (1. Korinćanima 15,33) Kakvo iskustvo ste stekli sa prijateljima, čak i onima koji nisu imali nameru da vam učine nažao, ali koji su vas na kraju, ipak, povredili? Kako pogrešni izbori u prijateljstvu povređuju porodične odnose?

BIRANJE BRAČNOG DRUGA

Ako prijatelje treba pažljivo da birate, onda morate biti još pažljiviji kad je reč o biranju budućeg supružnika. Adam je bio veoma blagosloven, jer je Bog stvorio njegovog životnog saputnika sopstvenim rukama od dela njegovog tela. Adamov izbor bio je lak, jer Eva nije bila samo jedina žena, već i savršena. Ostali imaju malo teži zadatak, s obzirom da niko od nas nije savršen i s obzirom na činjenicu da biramo između više osoba.

Pošto je ova odluka toliko važna, Bog nas nije ostavio bez vođstva u ovoj oblasti života. Pored svih važnih koraka o kojima smo proučavali u odeljku od ponedeljka, postoje još neki posebni koraci koje treba da sledimo kada je u pitanju brak. Zaista, pored odluke da služimo Gospodu, pitanje bračnog druga skoro je uvek najvažniji izbor koji čovek čini u svom životu.

Kakve opšte smernice pronalazimo u sledećim tekstovima koje može i treba da primeni na sebe neko ko traži pravog bračnog druga? Psalam 37,27; Psalam 119,97; 1. Korinćanima 15,33; Jakov 1,23-25.

Pored toga što tražite pravu osobu da se njome venčate, prvo vi budite prava osoba. »Sve, dakle, što hoćete da čine vama ljudi, činite i vi njima: Jer je to Zakon i Proroci.« (Matej 7,12) Neko može da pronade supružnika koji poseduje sve osobine koje bismo mogli poželeti, ali ako ih neko ko želi da pronade dobre osobine u drugoj osobi lično ne poseduje, nastaće problemi.

To nije ništa novo, i ne zapaža se samo u braku, već i u životu uopšte. Pavle u uvodu Rimljanima poslanice posvećuje mnogo vremena obraćanju onima koji osuđuju druge što čine ono za šta su i sami krivi. Ili, kao što je Isus rekao: »A zašto vidiš trun u oku brata svojega, a brvna u oku svojemu ne osjećaš?« (Matej 7,3)

Koliko često zateknete sebe da želite da drugi imaju osobine koje, zapravo, ni vi ne posedujete? Razmislite o ovome.

U određenom trenutku moramo da donesemo odluku o tome šta želimo da ostvarimo u svom životu kad je reč o poslu i karijeri. Ukoliko nismo nezavisni zahvaljujući bogatstvu koje posedujemo ili ne radimo puno radno vreme u kući starajući se o domu i porodici (najplemenitiji od svih zanimanja), moramo da izaberemo način kako da zarađujemo za život.

Naravno, svi živimo u određenim okolnostima koje mogu, do izvesne mere, da ograniče naš izbor u vezi sa karijerom. Međutim, u kakvim god prilikama da živimo, možemo da donesemo odluku u vezi sa zanimanjem koje, naročito u okviru saznanja da imamo spasenje u Isusu Hristu, može dati našem životu dodatno značenje i svrhu. Ukratko rečeno, šta god činili, treba da činimo Bogu na slavu.

Kakvu grešku je Solomun počinio, i kako možemo biti pažljivi da ne učinimo nešto slično? Propovednik 2,1-11.

Ne moramo da budemo bogati da bismo bili uhvaćeni u istu zamku kao Solomun. »Jer je korijen sviju zala srebroljublje kojemu neki predavši se zađoše od vjere i na sebe navukoše muke velike.« (1. Timotiju 6,10) Siromah može voleti novac isto koliko ga voli i bogat čovek.

Da, treba da zarađujemo za život, ali bez obzira šta radili ili koliko stvarali, ne treba sticanje bogatstva da učinimo idolom. Mnoge porodice patile su zbog očeva koji su, obuzeti zarađivanjem novca, zanemarili porodicu u nastojanju da se obogate. Koliko dece bi se, ili žena, pre odlučilo za skromniji način života nego za slab odnos sa ocem? U većini slučajeva, ljudi bi se pre opredelili za ovaj prvi primer.

Bog je još od stvaranja planirao da rad bude deo života (1. Mojsijeva 2,15). Opasnost se javlja kada posao učinimo središtem života, ili kada isključivo postane sredstvo za sticanje bogatstva lično za sebe. Takvu grešku je Solomun učinio. Tražio je smisao u takvim poslovima, iako su mu mnogi doneli određeni stepen zadovoljstva, na kraju je shvatio da su bili beznačajni.

Neko je jednom prilikom upitao: »Koliko je ljudi na kraju svog života pozelelo da su više vremena proveli u kancelariji, a manje sa svojom porodicom?« Kakvu važnu poruku nalazimo u ovoj izjavi?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U celom Svetom pismu suočavamo se sa stvarnošću čovekove slobodne volje. Čak su i Adam i Eva pre pada (1. Mojsijeva 3) imali slobodnu volju, ali su, nažalost, napravili pogrešan izbor. Ako su bezgrešna bića, u savršenstvu, mogla da zloupotrebe slobodnu volju, koliko je više bića, poput nas, ogrezlo u grehu?

Treba da zapamtimo da je slobodna volja upravo to, *slobodna*, što znači da, bez obzira na pritisak koji osećamo, i spolja i iznutra, ne moramo da izaberemo ono što je pogrešno. Možemo, Božjom silom u sebi, da donesemo ispravne odluke slobodnom voljom koju nam je Bog dao. Prema tome, vrlo je važno da pažljivo razmotrimo svoje odluke, razmišljajući naročito kako te odluke mogu uticati na naš porodični život. Kainov slobodan izbor da ubije brata, sigurno je uništio njegovu porodicu. Odluka Josifove braće, doneta slobodnom voljom, da ga prodaju u ropstvo, uništila je život njihovog oca. »A on je pozna i reče: Sina je mojega haljina; ljuta ga je zvjerkica izjela; Josif je doista raskinut. I razdrije Jakov haljine svoje, i veza kostrijet oko sebe; i tužase za sinom svojim dugo vremena. I svi sinovi njegovi i sve kćeri njegove ustadoše oko njega tješeći ga, ali se on ne dadijaše utješiti, nego govoraše: s tugom ću u grob leći za sinom svojim. Tako njegov otac plakaše za njim.« (1. Mojsijeva 37,33-35)

U celoj Bibliji, kao i u životu, možemo pronaći primere kako je slobodan izbor članova porodice, na dobro ili zlo, uticao na druge, kao što je izbor Koreja, Datana i Avirona (4. Mojsijeva 16,1-32; vidi: Danilo 6,23.24; 1. Mojsijeva 18,19)

ZA RAZGOVOR:

- 1. Kakve ste slobodne izbore danas napravili? Šta vam govore o i vašem odnosu sa Bogom i drugima? Od odluka koje ste doneli, koje biste želeli da ste doneli drugačije?**
- 2. Koje biblijske ličnosti su načinile pogrešan izbor i šta možemo naučiti iz njihovih grešaka? Kako su njihovi pogrešni izbori negativno uticali na njihovu porodicu?**
- 3. Svi nesumnjivo žalimo zbog određenih pogrešnih odluka koje smo doneli. Zašto je u takvim trenucima Jevanđelje, Radosna vest? Na kakva obećanja iz Biblije ste se pozivali u trenucima žalosti i krivice zbog pogrešnih izbora?**
- 4. Kada bi vam neko prišao da sa vama razgovara o braku, kakav savet biste mu dali i zašto? Na kakva načela iz Božje reči možete da ukažete, koja bi im pomogla da donesu ovu važnu odluku?**

PRIPREMA ZA PROMENU

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Korinćanima 10,1-13; 1. Mojsijeva 2,24; 1. Korinćanima 13,4-8; 1. Samuilova 1,27; Psalam 71; 1. Korinćanima 15,24-26.

Tekst za pamćenje: »Pravda će pred Njim ići, i postaviće na put stope svoje.« (Psalmi 85,13)

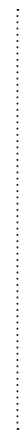
Život je pun promena. Prilike se stalno menjaju. Jedino što se ne menja jeste činjenica da se promene neprestano događaju. Promena je, u stvari, deo našeg postojanja. Čak i zakoni fizike uče da promena postoji u osnovnoj strukturi stvarnosti.

Promene često neočekivano dođu. Život teče određenim tokom kada se iznenada, odjednom, sve promeni, i mi potpuno nespremni bivamo zatečeni određenim prilikama.

Sa druge strane, ponekad možemo da vidimo da se promene bliže. Dobijamo upozorenja, znake, pokazatelje koji nas obaveštavaju da će se prilike promeniti. Kada se to dogodi, mudro je započeti sa pripremama, do koje mere je to moguće, za ono što vidimo da se bliži. Mnoge od tih promena su velike: brak, deca, starost, čak i smrt.

Takođe, mi ne živimo u izolaciji. To znači da promene u velikoj meri mogu da utiču i na našu porodicu. Istovremeno, promene u porodici mogu da utiču na svakog člana porodice.

Ove sedmice osvrnimo se na neke promene sa kojima se pre ili kasnije, na jedan ili drugi način, većina od nas suoči i na to kako ove promene utiču na porodični život.

Postoji jedna pojedinost u vezi sa Božjom rečju: ne prikriva stvarnost ljudskog života. Naprotiv, ona je izlaže prikazujući svu njenu surovost i, ponekad, krajnji bol i očajanje. U stvari, izuzev nekoliko prvih i poslednjih stranica Biblije, Božja reč prikazuje žalosnu sliku ljudskog roda. Pavle nije preterivao kada je zabeležio: »Jer svi sagriješite i izgubili su slavu Božju.« (Rimljanima 3,23)

Pročitajte tekst iz 1. Korinćanima 10,1-13. Kakve opomene i obećanja nalazimo u ovim stihovima?

Mnogi naši postupci u životu su reakcija na određenu promenu. Mi se neprestano suočavamo sa promenama; izazov za nas, kao hrišćane, je da se izborimo sa njima verom, oslanjajući se na Boga i otkrivajući tu veru poslušnošću, bez obzira na iskušenje da učinimo drugačije.

»Najveća potreba sveta je potreba za ljudima – ljudima koji se ne daju ni kupiti ni prodati, ljudima koji su u dubini svoje duše poštenu i časni, ljudima koji se ne boje nazvati greh njegovim pravim imenom, ljudima čija je savest verna dužnosti kao magnetna igla polu, ljudima koji će stajati na strani pravde makar se nebo srušilo.« (Elen Vajt, *Vaspitanje*, str. 57. original) Ove reči bile su isto toliko istinite za stari Izrailj koliko su bile u vreme Elen Vajt, i koliko su i za nas danas.

Kakve greške su ljudi u sledećim tekstovima činili suočeni sa promenom i šta možemo naučiti iz njihovih grešaka?

Dela 5,1-10. _____

1. Mojsijeva 16,1.2.5.6. _____

Matej 20,20-22. _____

Promene često donose iskušenja, izazove, ponekad čak i strah. Prema tome, veoma je važno da spremimo duhovni oklop da bismo se sa tim izborili na pravi način. Da ponovimo, bilo da su promene neočekivane ili predstavljaju uobičajeni tok života, treba da se pripremimo za ono što dolazi.

PRIPREMA ZA BRAK

Jedna od najvećih promena sa kojima se neka osoba suočava jeste stupanje u brak.

Naravno, ne stupaju svi u brak. Uostalom, Isus, naš najveći primer, nikada nije, kao ni mnoge druge biblijske ličnosti.

Ipak, mnogi ljudi se venčavaju, i zato Biblija govori o braku, jednom od činilaca koji u velikoj meri menjaju život.

Prvi društveni sporazum spomenut u Bibliji je brak. Bogu je brak toliko važan da se iste reči koje je uputio Adamu i Evi u Edemskom vrtu o braku javljaju na još tri mesta u Pismu. »Zato će ostaviti čovjek oca svojega i mater svoju, i priljepiće se k ženi svojoj, i biće dvoje jedno tijelo.« (1. Mojsijeva 2,24; vidi: Matej 19,5; Marko 10,7; Efescima 5,31) Prema ovim tekstovima kada osoba jednom stupi u brak, najvažniji odnos u njenom životu treba da bude između nje i supružnika, važniji od odnosa sa roditeljima. Između ostalih razloga zašto je brak između muškarca i žene toliko važan Bogu jer predstavlja odnos koji postoji između Njegovog Sina, Isusa, i Crkve, Njegove neveste (Efescima 5,32).

Prilikom izgradnje kuće, čovek treba da zastane i razmotri troškove (Luka 14,28-30); koliko više je potrebno razmisliti kada se zasniva dom? Kuća se gradi od cigle i maltera, drveta i gvožđa, žice i stakla. Međutim, dom se gradi onim što nije nužno materijalno.

Koje osobine su važne za sve vidove života, ali su naročito važne za one koji se pripremaju za brak? 1. Korinćanima 13,4-8; Galatima 5,22.23.

Pripreme za brak moraju početi u našem ličnom životu. Istovremeno, treba pažljivo da sagledamo našeg budućeg supružnika da bismo videli da li je odgovarajuća osoba za nas. Da li je vredan? (Priče 24,30-34) Da li ima rđavu narav? (Priče 22,24) Da li imamo ista verovanja? (2. Korinćanima 6,14.15) Šta moja porodica i prijatelji misle o mom budućem supružniku? (Priče 11,14) Da li se oslanjam na veru ili samo na osećanja? (Priče 3,5.6) Odgovori na ova pitanja mogu značiti buduću sreću ili život ispunjen tugom.

Razmislite o nekim dobrim brakovima. Kakva načela uvidate koja mogu biti primenjena na druge međuljudske odnose?

PRIPREMA ZA ULOGU RODITELJA

Malo toga može promeniti naš život koliko rođenje deteta. Ništa u porodici ne može i neće ostati isto.

»Šta su strijele u ruci jakome, to su sinovi mladi. Blago čovjeku koji je njima napunio tul svoj!« (Psalam 127,4.5)

U isto vreme, deca ne stižu sa priručnikom koji govori roditeljima šta sve treba da čine da bi se brinuli o njima i kako da reše probleme koji mogu da nastanu. Čak su i iskusni roditelji zbunjeni postupcima, rečima ili stavom svoje dece.

Kao što je važno pripremiti se za brak, isto tako je važno da oni koji se nadaju da će postati roditelji budu spremni za tu izuzetnu odgovornost.

Ma koliko jedinstveni bili sledeći izveštaji o rođenjima, kakva načela oni koji se pripremaju da postanu roditelji mogu izvući iz ovih tekstova? 1. Samuilova 1,27; Sudije 13,7; Luka 1,6.13-17.39-45.46-55.76-79.

Kakvu izuzetnu odgovornost i priliku su ovi roditelji imali. Bili su roditelji proroka i vođa u Izrailju. Jedno od dece postalo je preteča obećanog Mesije, a jedno je bilo Hristos.

Ipak, iako naša deca nisu određena da postanu biblijski proroci, roditelji treba da se pripreme za ovu korenitu promenu u svom životu.

»Još pre rođenja deteta mora početi priprema koja će ga osposobiti za uspešnu borbu protiv zla. Ako majka pre rođenja svog deteta bude ugađala sebi, ako je sebična, nestrpljiva i mnogo zahteva, ove će se osobine pokazati u prirodi njenog deteta. Na taj način mnoga deca posle rođenja nasledila su skoro nesavladive sklonosti prema zlu.« (Elen Vajt, *Temelji srećnog doma*, str. 256. original)

Bilo da se brinemo o deci ili imamo odgovornosti prema drugim ljudima, šta možemo da učinimo da ispunimo odgovornosti na pobožan način?

PRIPREMA ZA STAROST

»Dana godina naših svega ima do sedamdeset godina, a u jačega do osamdeset godina: i sam je cvijet njihov muka i nevolja; jer teku brzo, i mi odljećemo.« (Psalam 90,10) Ove Mojsijeve reči podsjećaju nas na neumoljiv protok vremena. Kako godine dolaze i prolaze, uočavamo i osećamo promene u svom telu. Kosa sedi ili opada, pokreti su usporeniji, bol i žiganje postaju naši svakodnevni pratioci. Ukoliko smo u braku i imamo decu, i ako su naša deca dobila svoju decu, možemo da uživamo u svojim unucima. Prethodna životna razdoblja pomogla su nam da se pripremimo za poslednje.

Pročitajte : Psalam 71. Čemu nas ovaj psalam uči ne samo o pripremanju za stare dane, već o životu uopšte?

Sedamdeset i prvi psalam je psalam zabeležen od strane starije osobe koja je iskusila životne izazove, ali koja je srećna, jer se svo vreme oslanja na Boga. Najbolji način da ostarimo je da položimo svoje poverenje na Njega dok smo još mladi. Pisac ovog psalma u opštim crtama deli tri važne pouke koje je naučio približavajući se ovom životnom razdoblju.

1. Razvijajte duboko, lično poznanstvo sa Bogom. Bog je od mladosti (Psalam 71,17) bio njegovo čvrsto Utočište (Psalam 71,1.7) i njegov Spasitelj (Psalam 71,2). Bog je Grad i Krepost (Psalam 71,3), njegovo Nadanje i Pouzdanje (Psalam 71,5). On govori o moćnim Božjim delima (Psalam 71,16.17), Njegovj sili i moći (Psalam 71,18), i svim velikim delima koja je On učinio (Psalam 71,19). Na kraju uzvikuje: »Bože, ko je kao Ti?« (Psalam 71,19) Ovakvi svakodnevni razgovori sa Bogom, dok proučavamo Njegovu reč i dok razmišljamo o svemu što čini za nas, produbiće naše iskustvo sa Njim.

2. Razvijajte dobre navike. Dobra ishrana, fizička aktivnost, voda, sunčeva svetlost, odmor, itd, pomoći će nam da duže i bolje uživamo u životu. Naročito obratite pažnju kako psalmista ukazuje na naviku da gaji poverenje u Boga (Psalam 71,3), da Ga proslavlja (Psalam 71,6) i da se uzda u Njega (Psalam 71,14).

3. Razvijte žar prema Božjoj misiji. Osoba u ovom psalmu nije jedva čekala da u poznim godinama prestane da radi. Čak i tada ona želi da nastavi da slavi Boga (Psalam 71,8) i da drugima govori o Njemu (Psalam 71,15-18).

Sledeća pitanja upućena su starijim osobama. Koje su prednosti ulaska u pozne godine? Šta znate sada što niste znali kada ste bili mladi, a šta možete podeliti sa mladima?

Ukoliko ne budemo živi prilikom Drugog Hristovog dolaska, promena koju svi možemo očekivati jeste najveća od svih: promena iz života u smrt. Pored braka i rođenja, koja promena ima veći uticaj na porodicu od smrti člana uže porodice?

Pročitajte tekst iz 1. Korinćanima 15,24-26. Šta ovi stihovi uče o smrti?

Smrt, naravno, često dođe neočekivano i tragično. Koliko se muškaraca, žena, čak i dece, probudilo jednog jutra da bi, pre zalaska Sunca, zatvorili svoje oči, ne u snu, već zato što su umrli? Ili se probudili jednog jutra i pre zalaska Sunca izgubili člana porodice?

Za smrt, i svoju i svojih voljenih, koju ne vidite da se bliži, ne možete se pripremiti, osim da budete sigurni da ste verom povezani sa Gospodom i svakog trenutka pokriveni Njegovom pravednošću (vidi: Rimljanima 3,22).

Sa druge strane, šta biste radili da znate da vam je ostalo još samo nekoliko meseci života? Možda ne biste sa sigurnošću znali kada će vas smrt nadvladati, ali sigurno biste znali da se bližite kraju svog života. Prema tome, veoma je važno da pripreмимо sebe i svoju porodicu za ono što je neizbežno.

Pročitajte tekst iz 1. O carevima 2,1-4, u kome su zapisane poslednje reči koje je David uputio sinu Solomunu? Kakve pouke o pripremi za smrt možemo izvući iz ovog događaja, i za sebe i za članove porodice?

Na prvi pogled neko bi mogao da kaže: *To je previše! David, koji je ubio Uriju nakon što je Urijina žena u preljubi sa njim ostala u drugom stanju* (vidi: 2. Samuilova 11), govori svom sinu da ide *Gospodnjim putem*. Sa druge strane, možda su upravo zbog tog greha i strašnih posledica koje su usledile, Davidove reči bile tako snažne. On je bez sumnje na svoj način pokušao da upozori sina na pogreške koje su bile uzrok velike tuge. David je naučio, na težak način, mučne pouke o ceni greha, i nesumnjivo je želeo da poštedi sina žalosti koju je sam doživeo.

ZA DALJE PROUČAVANJE

Ako pročitamo izveštaj o starom Izrailju u pustinji, zapazićemo čitav niz grešaka koje su počinili suočeni sa velikim promenama, čak i uprkos zadivljujućem otkrivenju Božje ljubavi i sile. U stvari, pre nego što je Izrailj konačno ušao u Obećanu zemlju – i tako se suočio sa još jednom velikom promenom – Mojsije je rekao izrailjskom narodu: »Oči su vaše vidjele šta učini Gospod s Velfegorom; jer svakoga čovjeka koji pođe za Velfegorom, istrijebi Gospod Bog tvoj između tebe. A vi koji se držaste Gospoda Boga svojega, vi ste svi živi danas. Gle, učio sam vas uredbama i zakonima, kao što mi zapovjedi Gospod Bog moj, da biste tako tvorili u zemlji u koju idete da je naslijedite. Držite, dakle, i izvršujte ih, jer je to mudrost vaša i razum vaš pred narodima, koji će kad čuju sve ove uredbes reći: Samo je ovaj veliki narod mudar i razuman. Jer koji je veliki narod kojemu je Bog blizu kao što je Gospod Bog naš, kad Ga god zazovemo? I koji je narod veliki koji ima uredbes i zakone pravedne kao što je sav ovaj zakon koji iznosim danas pred vas? Samo pazi na se i dobro čuvaj dušu svoju, da ne zaboraviš onijeh stvari koje su vidjele oči tvoje, i da ne iziđu iz srca tvojega dokle si god živ; nego da ih obznaniš sinovima svojim i sinovima sinova svojih.« (5. Mojsijeva 4,3-9) Koliko je važno da ne zaboravimo šta je Gospod učinio za nas. Ima li boljeg načina da to zapamtimo od poučavanja drugih i onih koji dolaze posle nas. Zapazite, takođe, središnju ulogu porodice u svemu tome, u poučavanju dece ovim istinama. Greh počinjen kod Felfegora mogao je imati razorne posledice za porodični život. »Razvrat je bilo zlo koje je na Izrailj donelo Božje sudove. Nastojanje žena da u zamke uhvate duše nije se ugasilo kod Felfegora.« (Elen Vajt, *Temelji srećnog doma*, str. 326. original)

ZA RAZGOVOR:

1. Razgovarajte u razredu o nekim pripremama koje ste izvršili suočeni sa velikim razdobljima u životu, brakom, roditeljstvom, starošću ili nečim drugim. Kako su promene uticale na vašu porodicu? Šta ste naučili što bi drugima koji se suočavaju sa istim promenama moglo da pomogne?

2. Razmislite o Davidovim rečima upućenim Solomunu, ponovo u okviru njegovog greha sa Vitsavejom, nesrećom koja je bacila senku na ostatak Davidove vladavine i u velikoj meri negativno uticala na njegovu porodicu. Na koje načine, usred svih tih događaja, zapazamo Božju blagodat na delu?

KADA SMO SAMI

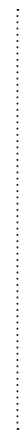
Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Propovednik 4,9-12; Filibljanima 4,11-13; 1. Korinćanima 7,25-34; Matej 19,8; 1. Mojsijeva 37,34; Isaija 54,5.

Tekst za pamćenje: »I reče Gospod Bog: Nije dobro da je čovjek sam; da mu načinim druga prema njemu.« (1. Mojsijeva 2,18)

Neverovatan, pa ipak žalostan događaj obeležio je vesti pre nekoliko godina. Mlada žena pronađena je mrtva u svom stanu. Iako je smrt sama po sebi tragična, ono što ovaj događaj čini još strašnijim jeste što je žena bila mrtva više od deset godina pre nego što je pronađena. Deset godina! Pitanje koje su ljudi postavili, i to sa pravom, glasilo je: Kako je jedna žena u velikom gradu poput ovoga, u kome živi toliko mnogo ljudi, i pored toliko sredstava komunikacije, mogla biti mrtva toliko dugo a da to niko ne zna?

Iako drastičan, ovaj događaj je primer naše stvarnosti: mnogi ljudi pate, jer su usamljeni. Godine 2016. časopis *Njujork Tajms* objavio je članak pod naslovom: »Istraživači se suočavaju sa epidemijom usamljenosti«. Taj problem je stvaran.

Mi kao ljudska bića od samog početka nije trebalo da budemo sami. Od Edemskog vrta naovamo, trebalo je do izvesne mere da živimo u zajednici sa drugim ljudima. Naravno, pojavio se greh i od tada ništa nije kako bi trebalo da bude. Ove sedmice razmotrićemo pitanje društva i usamljenosti u različitim trenucima života sa kojom se, možda, ponekad suočavamo. Ako se niste suočili sa usamljenošću, smatrajte sebe srećnom osobom.

Pročitajte sledeći tekst: Propovednik 4,9-12. Koju osnovnu misao zapazimo? O kom životnom načelu se uopšteno govori?

Vrlo mali broj ljudi može da živi sam. Čak i ako smo skloni da se osamimo i volimo da budemo sami, pre ili kasnije ne samo da želimo nečije društvo, već nam je možda i potrebno, naročito u vreme određene potrebe. Mi smo, zaista, stvoreni da živimo u zajednici, u društvu. Koliko su srećni oni koji imaju bliske članove porodice koji im mogu pružiti utehu i podršku, naročito u vreme potrebe.

Nažalost, u našoj crkvi, na radnom mestu, u zajednici u kojoj živimo ima ljudi koji nemaju kome da se obrate, ne samo kada imaju poteškoće, već ni kada na kraju dana poželeva da porazgovaraju sa nekim. Osećanje usamljenosti može se pojaviti u bilo kom trenutku. »Najteži dan za mene«, rekao je jedan neoženjen čovek, »jeste nedelja. U toku sedmice okružen sam ljudima na poslu. Subotom viđam ljude u crkvi. Međutim, nedeljom sam potpuno sam.«

Kakva načela možemo naučiti iz sledećih tekstova, naročito kada doživimo trenutke usamljenosti? Jovan 16,32.33; Filibljanima 4,11-13.

Da, kao hrišćani ne samo da smo svesni Božjeg postojanja, već i činjenice da možemo da stupimo u zajednicu sa Njim; i da iz te bliske zajednice sa Njim zaista možemo primiti utehu. Međutim, Božja bliskost sa Adamom u Edemskom vrtu nije sprečila Gospoda da kaže: »Nije dobro da je čovek sam.« (1. Mojsijeva 2,18) Prema tome, Bog je znao da je Adamu, iako je gajio zajednicu sa Bogom u svetu netaknutom grehom, i dalje bilo potrebno društvo drugog ljudskog bića. Koliko više je, onda, nama ostalima, potrebno društvo?

Takođe, treba da budemo pažljivi da ne bismo pomislili da osoba ne može biti usamljena samo zato što je okružena velikim brojem ljudi. Neki od najusamljenijih ljudi žive u velikim gradovima u kojima često stupaju u dodir sa drugima. To što je neko u blizini drugih ljudi ne znači da se ne može osetiti usamljenim i otuđenim, i da mu nije potrebno zajedništvo.

Nije uvek lako prepoznati ko se oseća usamljenim, otuđenim, odbačenim ili jednostavno povređenim, i da li mu je potreban neko, ako ništa drugo, makar da razgovara sa njim. Kako možete nastojati da budete osetljiviji prema takvim ljudima, ko god da je u pitanju?

ŽIVOT BEZ BRAČNE ZAJEDNICE

Jedna mlada žena navela je prednosti što nije udata: »Dva puta sam dobila priliku da služim u misionarskom polju, i pristala sam bez oklevanja.« Osobi koja je u braku, koja ima porodicu, možda bi bilo potrebno više vremena da donese takvu odluku, jer se ona ne tiče samo nje, već i bračnog druga i dece.

Koji su prema Pavlovim rečima dobri razlozi da se ne stupi u brak? 1. Korinćanima 7,25-34.

Većina ljudi smatra da je stupanje u brak Božja volja za njih. Zar On nije rekao: »Nije dobro da je čovek sam«? Pa ipak, u Bibliji pronalazimo mnoge primere ljudi koji nisu bili u braku, uključujući i najuzvišeniji primer od svih, Isusa Hrista.

Jeremiji je rečeno da se ne ženi (Jeremija 16,1-3); ta odluka je doneta na osnovu istorijskih prilika. Ne znamo da li je to ograničenje ikada ukinuto, ali jasno je da je Jeremija bio veliki prorok, dok je bio sam.

Jezekiljev bračni položaj nije izgledao da ima veliku važnost, mada je njegova supruga iznenada umrla. Nije mu čak bilo dozvoljeno da žali za njom, jer je trebalo da nastavi službu koju mu je Gospod poverio (Jezekilj 24,15-18). Prorok Osija, takođe, je doživeo okončanje braka, ali je nastavio svoju službu. Izveštaj o njegovom braku čini nam se veoma neobičnim, jer mu je Bog rekao da se oženi bludnicom koja ga je ostavila zbog drugog čoveka, i Bog je znao da će se to dogoditi (Osija 1-3). Kada se osvrnemo unazad, zapažamo da Bog nastoji da prikaže jednostranu ljubav koju On ima prema Izrailju i prema nama, ali Osiji verovatno je bilo izuzetno teško i bolno što je njegov život poslužio kao očigledna pouka.

U svakom od ovih primera, bračno stanje nije predstavljalo sporno pitanje. Bog je bio zainteresovan za poštenje, poslušnost i sposobnost osobe da kaže ono što je On želeo. Treba da budemo sigurni da bračno stanje ne određuje naš život. Mnogi će nam danas reći da nismo potpuni ukoliko nismo u braku. Pavle bi dao sledeći odgovor: »Ne vladajte se prema ovome vijeku.« Umesto toga, »dajte telesa svoja u žrtvu živu, svetu, ugodnu« (Rimljanima 12,1.2)

Na koje praktične načine možete služiti onima koji nisu u braku, bilo da su vernici ili ne?

KADA SE BRAK OKONČA

Od svih načina na koje je greh razarao čovečanstvo, izuzev fizičke patnje i smrti, šta se suočilo sa razornijim posledicama greha od porodice? Izraz »disfunkcionalna porodica« skoro je izlišan. Koja porodica nije, do izvesne mere, disfunkcionalna?

Pored smrti, jedna od najtežih stvari sa kojima porodica može da se suoči jeste razvod. Ljudi koji prolaze kroz ovo strašno iskustvo iskazuju čitav niz osećanja. Prvo i najčešće je verovatno tuga, koja, u zavisnosti od osobe, može različitom snagom da traje od nekoliko meseci do nekoliko godina. Neki mogu da dožive strah: strah od nepoznatog, uznemirenost zbog novčanih prilika i strah da neće moći da se izbore sa nastalim prilikama. Pojedinci prolaze kroz razdoblje depresije, gneva i, naravno, usamljenosti.

Kakva opšta načela u vezi sa razvodom možemo pronaći u narednim stihovima? Malahija 2,16; Matej 5,31-32; Matej 19,8; 1. Korinćanima 7,11-13.

»Crkva kao Hristovo spasonosno oruđe treba da služi svojim članovima u svim njihovim potrebama i da ih neguje da bi mogli da uzrastu i steknu zrelo hrišćansko iskustvo. To je naročito važno kada se vernici suočavaju sa odlukama koje utiču na ceo život, kao što je brak, ili bolnim iskustvima, kao što je razvod. Kada je nečiji brak u opasnosti da se okonča, svaki napor treba da bude uložen od strane bračnih drugova, vernika iz crkve ili porodice koja im pruža podršku da svoje pomirenje usklade sa božanskim načelima vezanim za obnavljanje narušenih odnosa (Osija 3,1-3; 1. Korinćanima 7,10.11; 1. Korinćanima 13,4-7; Galatima 6,1).

Materijali koji vernicima mogu biti od pomoći u razvoju snažnog hrišćanskog doma dostupni su u crkvi ili drugim crkvenim organizacijama. Ovi materijali obuhvataju: 1) programe za davanje smernica verenim parovima, 2) programe sa uputstvima venčanim parovima i njihovoj porodici, i 3) programe podrške za porodice u kojima vladaju narušeni odnosi i pojedince koji su se razveli.« (*The Seventh-day Adventist Church Manual*, 19. izdanje [Nampa, Idaho: Pacific Press Publishing Association, 2016], str. 161)

Na kakve praktične načine, bez reči osude, možete pomoći nekome ko prolazi kroz razvod?

SMRT I USAMLJENOST

Neko je jednom prilikom postavio pitanje: Kakva je razlika između ljudi i pilića kad je reč o smrti? Odgovor je da za razliku od pilića koji umiru, mi ljudi, koji, takođe, umiremo, znamo da ćemo umreti. Pilići ne znaju. I upravo to znanje o svojoj predstojećoj smrti u velikoj meri utiče na na to kako sada živimo.

Kao što znamo, svi odnosi, uključujući i brak, pre ili kasnije završe se našim najvećim neprijateljem: smrću. Bez obzira koliko zajednica bila bliska, bez obzira na veliku ljubav, duboko zajedništvo, vreme provedeno zajedno, mi kao ljudska bića (za razliku od pilića) znamo da će pre ili kasnije nastupiti smrt (osim ako se Isus pre toga ne vrati), i da će naš odnos, kada se to dogodi, prestati. Takva je naša sudbina od počinjenog prvog greha i tako će biti do Isusovog dolaska.

Biblija ne govori ko je prvi umro, Adam ili Eva, ali mora da je bilo posebno bolno za drugog, naročito zato što smrt kao prvo nikada nije trebalo da bude deo života. Ako je, kao što smo videli u prethodnoj lekciji, umiranje jednog lista u njima izazvalo žalost, ko može zamisliti kako su doživeli smrt supružnika?

Problem je što smo se mi toliko navikli na smrt i što je uzimamo za gotovo. Međutim, smrt nikada nije trebalo da bude deo ljudskog iskustva. Otuda se, čak do današnjeg dana, borimo da pronađemo smisao u svemu tome, ali često jednostavno ne možemo.

Šta sledeći tekstovi uče o smrti i o tome kako se ljudi bore sa njom? Isaija 57,1; Otkrivenje 21,4; 1. Solunjanima 4,16-18; Matej 5,4; 2. Samuilova 18,33; 1. Mojsijeva 37,34.

Bez sumnje: ne samo da se svi suočavamo sa stvarnošću sopstvene smrti, već se suočavamo sa stvarnošću smrti drugih, voljenih, možda najbližijih osoba. Zato će se pre ili kasnije mnogi od nas usled nečije smrti suočiti sa određenim vremenom usamljenosti. To je veoma teško i bolno iskustvo, i u tim trenucima možemo, a često i moramo, da se pozivamo na Božja obećanja. Uostalom, u ovom svetu greha, patnje i smrti, šta drugo možemo?

Kako vaša crkva može da pomogne onima koji su usamljeni nakon smrti voljene osobe?

DUHOVNI SAMCI

Mlada žena po imenu Natali bila je u braku sedam godina kada je, na poziv prijateljice, posetila evanđeoska predavanja u mesnoj Hrišćanskoj adventističkoj crkvi. Osvedočena onim što je čula, Natali je predala svoje srce Hristu, doživela iskustvo novorođenja i – uprkos snažnom protivljenju supruge, roditelja, suprugove rodbine, čak i prve susedke – pristupila je Crkvi. Takođe, usaglasila je svoj život, u najvećoj mogućoj meri, sa novootkrivenom verom.

Kao što možemo pretpostaviti, naišla je na veliki otpor; naročito je njen suprug otežavao situaciju, koji je tvrdio, i to ispravno: »Ja nisam na ovo pristao kada smo se venčavali. Ti si potpuno nova osoba, a ja želim da opet budeš kakva si bila.«

Ona se sada već godinama bori da živi životom vere. Iako je u braku, ona je, kako bismo to nazvali, »duhovna samica«.

Kakve ohrabrujuće reči pronalazimo u sledećim stihovima za one koji se možda osećaju kao duhovni samci? Isaija 54,5; Osija 2,19.20; Psalam 72,12.

U našoj Crkvi širom sveta ima »Natalija«. Te osobe, muškarci ili žene, su u braku, ali sami posećuju crkvu ili sa svojom decom. Možda su se venčali sa osobom druge vere. Ili su možda pristupili Crkvi, a njihov supružnik nije. Ili su oboje, kada su se venčali, bili vernici Crkve, ali je jedno od njih, kakav god razlog da je u pitanju, napustilo Crkvu, prestalo da dolazi, i možda čak postalo neprijateljski raspoloženo prema veri. Ovi muškarci i žene dolaze sami u crkvu i na ručak posle bogoslužjenja, odlaze sami u misionarski rad ili na crkvene društvene aktivnosti. Žalosni su što u finansijskom smislu ne mogu da doprinesu crkvenoj službi onoliko koliko bi želeli, jer se njihov supružnik ne slaže sa tim. Iako u braku, duhovno se mogu osećati kao udovac ili udovica.

Verovatno smo svi, u nekom trenutku, sreli ljude u crkvi koji su u ovakvom položaju, i njima je potrebna naša ljubav i podrška.

Kakve praktične poduhvate kao crkvena porodica možemo učiniti da pomognemo duhovnim samcima u našoj sredini?

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Usred života ispunjenog aktivnim radom, Enoh je istrajno održavao svoju vezu s Bogom. Što su veće i hitnije bile njegov obaveze, to su istrajnije i ozbiljnije bile njegove molitve. Nastavio je da se u izvesnim vremenskim razmacima isključuje iz svakog društva. Pošto bi neko vreme proveo s ljudima, trudeći se da im bude koristan svojim savetima i primerom, on bi se povlačio da provede vreme u samoći, gladan i žedan božanskog znanja koje je mogao da dobije jedino od Boga. Razgovarajući tako s Bogom, Enoh je sve više i više odražavao božanski lik. Njegovo lice je blistalo svetim sjajem, svetlošću koja sija s Isusovog lica. I kada bi se vraćao sa susreta sa Bogom, čak su i bezbožnici sa strahopoštovanjem zapažali pečat Neba na njegovom licu.« (Elen Vajt, *Evandeoski radnici*, str. 52. original) Iako je izveštaj o Enohu ohrabrujuć i nosi snažnu poruku o onima koji biraju trenutke usamljenosti, mnogi se suočavaju sa usamljenošću koju ne priželjkuju. Oni ne žele da budu sami. Da, s druge strane, mi uvek možemo imati radosnu zajednicu sa Gospodom, koji je uvek prisutan, ali ponekad čeznemo za ljudskom zajednicom i zajedništvom. Koliko je važno da mi, kao Crkva, budemo spremni da dosegemo one koji možda svake Subote sede do nas, a doživljavaju strašno vreme usamljenosti. Istovremeno, ako vi prolazite kroz takvo razdoblje, potražite nekog u crkvi (ili na nekom drugom mestu) kome možete verovati i sa kim možete porazgovarati o tome. Ljudi često ne mogu da shvate kroz šta neko prolazi. Lako je, makar nekim osobama, da se sakriju iza maske.

ZA RAZGOVOR:

- 1. Kako vaša crkva može da bude osetljivija za potrebe usamljenih u svojoj sredini?**
- 2. »Ne govorim zbog nedostatka, jer se ja navikoh biti dovoljan onijem u čemu sam.« (Filibljanima 4,11) Pročitajte širi okvir Pavlovih reči u ovom tekstu. Kako možemo naučiti da to primenimo u svom životu? U isto vreme, zašto moramo biti veoma pažljivi u tome kako navodimo ovaj stih nekome ko zaista proživljava bol?**
- 3. Razgovarajte u razredu o trenucima kada ste doživeli veliku samoću. Šta vam je pomoglo? Šta vas je povredilo? Šta ste naučili što može biti od pomoći drugima?**

MUDRE REČI UPUĆENE PORODICAMA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Priče 5,3-14; Matej 19,5; 1. Korinćanima 7,3,4; Priče 13,22; Priče 14,26; Priče 17,22; Priče 23,13; Priče 31,10-31.

Tekst za pamćenje: »Uzdaj se u Gospoda svijem srcem svojim, a na svoj razum ne oslanjaj se. Na svijem putevima svojim imaj Ga na umu, i On će upravljati staze tvoje.« (Priče 3,5,6)

U kakvom god životnom razdoblju da se nalazimo, svi mi smo, naravno, potekli od majke i oca, bez obzira na vrstu odnosa, ako ga je uopšte bilo, koji smo uspostavili sa njima posle rođenja. Sa druge strane, pojedini ljudi, pored toga što imaju braću, sestre i druge rođake, nikada nisu osnovali svoju porodicu, nezavisno od one u kojoj su odrasli.

Kakve god da su naše prilike, u kakvom god delu života da se nalazimo, Priče Solomunove sadrže mešavinu pouka, pesama, pitanja i mudrih izreka. One neposredno prate porodične odnose i mnoge mudre reči mogu se primeniti na dom. Priče Solomunove su, u stvari, date poput porodičnog spisa u kome se smernice ka pobožnom životu prenose sa roditelja na dete. Kao što roditelji mogu posavetovati sina ili kćer kada pođu na fakultet, kada počnu samostalno da žive ili prihvate posao daleko od kuće, tako je i Priče Solomunove otac uputio sinu: »Slušaj, sine, nastavu oca svojega, i ne ostavljaj nauke matere svoje.« (Priče 1,8) U 5. Mojsijevoj roditeljima je dat nalog da dele svoja uverenja sa sledećim naraštajem. To je upravo ono što Priče Solomunove čine. U očevim pozivima čujemo glas nebeskog Oca koji nas poziva da primimo pouke.

LJUBAV PREMA PRAVOJ ŽENI

Navedite probleme i posledice vezane za seksualne odnose pre braka ili vanbračne veze opisane u tekstu Priče 5,3-14.

Pobožna osoba ostavlja (ukoliko nije u braku) i čuva (ukoliko je u braku) svoja najdublja osećanja i seksualnu intimnost za brak. Muškarci su posebno oslovljeni u Pričama Solomunovim, ali ista misao koja se odnosi na žene izražena je u Pesmi nad pesmama (uporedite: Pesma nad pesmama 4,12-15). O snažnoj privlačnosti nedozvoljene ljubavi mora se promisliti imajući u vidu strašne posledice ovog greha. U neobaveznim seksualnim vezama nedostaje posvećenosti i, prema tome, u velikoj meri istinske prisnosti. Materijalna sredstva, fizičke i osećajne snage se rasipaju. Što je najvažnije, svako mora dati odgovor Bogu za odluke koje je doneo u životu.

Seksualna intimnost, jedan od najvećih darova ljudskom rodu, jeste prednost samo onih osoba koje su u braku (Matej 19,5; 1. Korinćanima 7,3,4; Jevrejima 13,4). Slika obilne vode koja natapa u Pričama Solomunovim koristi se kao poseban simbol uživanja i zadovoljstva koje bračni par treba da doživi u svojoj zajedničkoj ljubavi. Ova slika upoređena je sa rasipanjem koje je posledica neverstva. Izraz »žena mladosti tvoje« (Priče 5,18) ukazuje da, čak i kada par ostari, njihova privrženost treba i dalje da traje. Suprug se i dalje oduševljava »opijen je«, (Priče 5,19) ženinom ljupkošću.

Seksualni porivi mogu da odvuku pojedince, u njihovom palom stanju, od Božje zamisli o seksualnosti. Međutim, Bog je, takođe, dao ljudskom rodu silu da rasuđuje i bira. Ova iskušenja, ako se stalno ne potiskuju, mogu da prevladaju. Čvrsta posvećenost božanskoj zamisli o seksualnosti u braku može da spreči razvoj nedozvoljenih seksualnih odnosa. Izbor da ceo život budemo verni Božjoj zamisli o seksualnosti u braku ne samo da je mudar, već donosi izobilne prednosti.

Ako poznajete nekog ko se bori sa seksualnim iskušenjima, koja mogu da unište brak, kakav savet biste dali toj osobi?

POZIV UPUĆEN OČEVIMA

Zapazite osobine karaktera očeva prikazanih u Pričama Solomunovim koje mogu ostaviti dugoročne posledice na decu.

Priče 13,22; Priče 27,23.24. _____

Priče 14,26. _____

Priče 15,1.18; Priče 16,32. _____

Priče 15,27. _____

Priče 29,17. _____

Karakter očeva ima neposredan uticaj na njihovu decu i nasleđe koje prenose na njih. Deca od očeva očekuju podršku, posvećenost i ljubav, vođstvo i uzor. U Pričama Solomunovim pohvaljeni su oni očevi koji pouzdano obezbeđuju porodicu i mudro upravljaju porodičnim sredstvima. Mnogi su putevi kojima »lakomac zatire svoju kuću« (Priče 15,27); očevi moraju biti pažljivi da porodici daju prednost u odnosu na posao. Pobožni očevi teže da budu strpljivi i da upravljaju svojim osećanjima. Oni poštuju dečju zavisnost od njih. Oni disciplinuju svoju decu, ali su pažljivi da ne zloupotrebe svoj autoritet. Što je najvažnije, posvećeni očevi žele da slede Boga, da njima upravlja Njegova ljubav i učenja iz Njegove reči, da bi korake svoje dece mogli usmeriti na pravi put.

Na kraju, najvažnije što otac može da učini za svoju decu jeste da voli njihovu majku. Njegova vernost i neprestana ljubav prema njoj, ili njihov nedostatak, vrše upečatljiv uticaj na dečju dobrobit čak i kada odrastu.

U Pričama Solomunovim, vernost Bogu, posvećenost braku i porodici, i poštenje u ličnom životu i životu zajednice ključne su teme. Uspeh u svemu zavisi od stanja srca. Privlačnosti greha – bilo da su u pitanju seksualni odnosi, nerad, bogatstvo ili moć – ima mnogo, ali mudar suprug i otac okreće se Bogu za pomoć da stalno donosi ispravne odluke.

Na koji način su moralna načela izražena u ovoj lekciji važna za sve, bez obzira da li su očevi ili nisu? Kako vaši postupci, bilo dobri ili rđavi, utiču na druge, naročito decu? U kom smislu treba da budete pažljiviji?

ISPRAVLJANJE SA LJUBAVLJU

Šta Priče Solomunove uče o važnosti discipline i ispravljanja deteta? Priče 10,17; Priče 23,13.14, Priče 29,1.15.

Roditelji ponekad disciplinuju decu da bi im u um utisnuli šta je društveno neprihvatljivo ponašanje, da bi kaznili neposlušnost ili da bi izrazili svoje nezadovoljstvo kada su posramljeni. Međutim, šta je Božja namera u vezi sa disciplinom za ove mlade članove Njegove porodice? U Pričama Solomunovim disciplina je postavljena u okvir nade za budućnost (Priče 19,18). Pobožni roditelji znaju da deca imaju grešnu prirodu. Samo jedna sila može im pomoći u tome, ta sila je Hristos (vidi: Elen Vajt, *Vaspitanje*, str. 29. original). Misija hrišćanskog roditeljstva, uključujući i disciplinu, jeste povesti decu Bogu.

Potporna nežnoj biljci. Disciplina se kroz Hrista ne posmatra kao kazna, niti izražavanje autoriteta, već kao spasonosno ispravljanje. Božji plan je da roditelji puni ljubavi, znajući snagu greha, vode korake svoje dece prema Hristu. Brižni roditelji ispravljaju ljubazno i čvrsto, obuzdavajući i vodeći decu u ranim godinama, kao što vrtljar pruža potporu novozasađenom drvetu, dok mladi ne steknu samokontrolu, ne počnu da se oslanjaju na Boga i ne počnu da sarađuju u božanskom planu spasenja, rasta i zrelosti.

Kakvu poruku upućenu roditeljima pronalazimo u sledećim tekstovima: Priče 13,24; Priče 23,13.14?

U okviru disciplinovanja dece u samo nekoliko stihova spominje se »prut« (jevrejski *šebet*). Misao da roditelji treba da koriste prut kao što ga nebeski Pastir koristi kada vodi svoje stado (Psalam 23,4) široko je prihvaćena u literaturi o hrišćanskom roditeljstvu. Na drugim mestima, Pismo upućuje na strpljivo poučavanje, stalno oblikovanje, dobru komunikaciju i bliske odnose da bi se uticalo na promenu dece (5. Mojsijeva 11,18.19). Detetovo osećanje da je voljeno od strane roditelja neophodno je da bi disciplina imala svoje željeno dejstvo, da bude korektivna i spasonosna (Priče 13,24).

Kada disciplina promaši svoj određeni cilj time što je previše oštra ili pogrešno shvaćena, kako roditelji mogu postaviti stvari na pravo mesto kad su njihova deca u pitanju?

DA LI JE BOLJE ŽIVETI U UGLU OD KROVA?

Na koji način Priče Solomunove šire humor u vezi sa neprijatnim navikama u porodičnom životu? Priče 21,9.19; Priče 27,15.16. Kakvo dejstvo ima ovaj humor?

Brojne poslovice govore o načinima na koje se ponašamo jedni prema drugima u bliskim odnosima. One kazuju suštinu na šaljiv način, uz dosetke, poput onih o neosetljivom prijatelju koji »pjeva pjesme žalosnom srcu« (Priče 25,20) i ranoraniocu koji »blagosilja naglas« one koji spavaju (Priče 27,14). Supruge koje čitaju ove stihove o svadljivim ženama možda će poželeti da dodaju neke »poslovice« o muškarcima. Možda će oštro odgovoriti da takve izreke samo produbljuju problem spomenut u ovim poslovicama jer su upućene samo ženama, dok su muževi, koji dele odgovornost za atmosferu u domu, podjednako skloni svadljivom ponašanju. (Zamislite kako je izgledalo živeti u domu Ananije i Saffire).

Veselo srce pomaže. Negovanje smisla za humor u porodičnom životu je dobra navika. Humor podmazuje mašineriju života, pomažući da se umanje stresovi i napetosti. »Srce veselo pomaže kao lijek, a duh žalostan suši kosti.« (Priče 17,22) U Pričama Solomunovim koristi se ovaj lek, koji nam dopušta da se nasmejemo nekim oblicima ponašanja koji nam smetaju i dosađuju. Možda kada se nasmejemo (ili smo uznemireni ako je šala upućena na naš račun), u boljem smo položaju da razgovaramo o navikama ili ponašanju koji nas ljute i uznemiravaju. Sa druge strane, humor ne treba koristiti da se umanje važnost pitanja koja zahtevaju ozbiljnu pažnju, niti ih treba pomoću njega izbegavati.

Niska temperatura može biti znak hronične infekcije. Svađa, prigovaranja i žaljenje mogu da ukažu da se u jednom ili više članova porodice krije potisnuti gnev, možda povezan sa poteškoćama u prisnosti ili komunikaciji u odnosu. Onaj koji se žali pokušava da se izjednači primetnom moći, kontrolom i nespremnošću druge osobe da razgovara. Ukoliko se infekcija ukloni, simptomi će nestati. Članovi u porodica umesto da izbegavaju određeni problem ili jedni druge, treba da grade svoju ljubav prema Gospodu i svoju međusobnu povezanost da bi razgovarajući o svojim potrebama i osećanjima, došli do suštine svoga gneva i uklonili prepreke.

Zašto je smeh toliko važan u domu? Kako se može koristiti na dobro ili kako se može izopačiti i koristiti na zlo? Iznesite svoj odgovor u subotnoškolskom razredu.

ISTINSKI BOGATA ŽENA

Priče Solomunove završavaju se rečima hvale upućenim ženi plemenitog karaktera. Utvrdite karakteristike i osobine koje su pohvaljene. Priče 31,10-31.

Žena opisana u ovom tekstu je posebna, a takva je i poezija. Svaki stih, počevši od Priča 31,10, započinje jednim od 22 slova jevrejskog alfabeta. Iz ovog odavanja počasti vrsnoj ženi stičemo utisak da čak i ceo alfabet jednog naroda jedva pruža dovoljan okvir da se ona pohvali na odgovarajući način.

Naglašavanje važnosti stupanja u brak sa dobrim supružnikom u Pričama Solomunovim odražava se u rabinskoj izreci: »Čovekov dom je njegova supruga.« »Vrijedna je žena vijenac mužu svojem; a koja ga sramoti, ona mu je kao trulež u kostima.« (Priče 12,4) Tu, na kraju Priča Solomunovih, navedene su mnoge različite veštine, utkane idealistički u portret jedne žene: šivenje odeće, kupovina nepokretne imovine, bavljenje poljoprivredom, upravljanje domom i novčanim sredstvima. U međuvremenu, ona se dobro stara o svojoj porodici, koja je voli i hvali.

Ne treba očekivati da ove raznolike talente poseduje svaka žena; niti su uzor po kome muževi treba da ocenjuju svoje žene. Opisivanjem ovih sposobnosti i osobina, Priče Solomunove poručuju šta je najvažnije i uopšteno najznačajnije za žene, kao i za muškarce: odlike poverljivosti, saosećanja, pouzdanosti, vernosti, ljubaznosti i marljivosti. Tajna takvog života, prema tekstu Priče 31,30, jeste da se ona »boji Gospoda«.

U tekstu Priče 31,10. reč za »vrsna« ili »plemenitog karaktera« označava »snagu«, »moć« ili »bogatstvo«. Prevedena je kao »bogatstvo« u tekstu Psalm 62,10. i opisuje »junake« Isusa Navina (Isus Navin 1,14). Voz pohvaljuje Rutu rečju »poštena« (Ruta 3,11). U Pričama Solomunovim 31,10. pisac se igra pojmom »bogatstvo«. Pravo bogatstvo nalazi se u karakteru, poštenju i strahu Gospodnjem. To u velikoj meri prevazilazi vrednost bisera.

Koje hrabre i vrsne žene su uticale na vaš život? Kako biste proširili listu osobina, vrlina i sposobnosti karaktera pobožne žene?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Neka se vaše srce drži Neba. »Hrišćani bi trebalo brižno i marljivo da čuvaju svoje srce. Trebalo bi da gaje ljubav prema razmišljanju i neguju duh pobožnosti. Izgleda da je mnogima žao vremena provedenog u razmišljanju, u proučavanju Pisma, u molitvi, kao da je vreme tako provedeno uzalud utrošeno. Volela bih kada biste svi sagledali te probleme u svetlosti koju bi želeo da vam Bog da, jer biste tada Božje carstvo smatrali najvažnijim. Ukoliko se vaše srce bude držalo Neba, to će dati životnu snagu svim vašim vrlinama i uneti život u sve vaše dužnosti. Disciplinovanjem uma da se bavi onim što je na Nebu uneće život i ozbiljnost u sve naše poduhvate... Mi smo patuljci u duhovnim dostignućima...« (Efescima 4,13). (Elen Vajt, *The SDA Bible Commentary*, 3. sveska, str. 1157)

ZA RAZGOVOR:

- 1. Mnogi hrišćani smatraju da im grupne podrške mogu biti od pomoći dok nastoje »da čuvaju svoje srce« od iskušenja. Na koji način to može osnažiti molitvu, proučavanje Biblije i oslanjanje na Svetog Duha? Zašto je u nekim slučajevima dobro potražiti profesionalnu pomoć ukoliko se neko zaista bori sa iskušenjima koja ga navode u greh, i čini im se da ne mogu u tome da se zaustave?**
- 2. Izložite u razredu svoj odgovor na poslednje pitanje iz odeljka od srede. Razgovarajte o uticaju vaših različitih odgovora. Kao i u slučaju toliko mnogo divnih stvari koje nam Bog daje, kako se smeh i humor mogu izopačiti i pretvoriti u nešto veoma štetno?**
- 3. U suprotnosti sa 31. poglavljem Priča Solomonovih, koje osobine žene je savremena kultura sklona da uzdigne? Kako se kao pojedinci možemo zaštititi da ne zauzmemo takav isti ponižavajući stav?**
- 4. Uopšteno govoreći, kakvi su neki od kulturoloških stavova o porodičnom životu u vašem društvu koji se neposredno suprotstavljaju biblijskim načelima porodičnog života? Sa druge strane, postoje li neki kulturološki stavovi koji se podudaraju sa biblijskim načelima? Ako je tako, koji su to, i kako mogu osnažiti naše porodice?**

CARSKA LJUBAVNA PESMA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Pesma nad pesmama; 1. Mojsijeva 2,7; 1. Korinćanima 7,3-5; Jovan 17,3; 1. Jovanova 1,9; Rimljanima 1,24-27; Galatima 5,24.

Tekst za pamćenje: »Metni me kao pečat na srce svoje, kao pečat na mišicu svoju. Jer je ljubav jaka kao smrt, i ljubavna sumnja tvrda kao grob; žar je njezin kao žar ognjen, plamen Božji.« (Pesma nad pesmama 8,6)

Među životnim razdobljima, jedno od najvažnijih je brak. Da ponovimo još jednom, ne stupaju u brak svi, ali, onima koji to učine, brak donosi posebne izazove, i posebne blagoslove. Među tim blagoslovima je divan dar seksualnosti. U pravo vreme i na pravom mestu, ovaj dar predstavlja snažan izraz ljubavi.

Nasuprot opšteprihvaćenom mišljenju, Biblija se ne protivi polnim odnosima. Ona je protiv zloupotrebe ovog posebnog dara koji je Stvoritelj darovao ljudskim bićima.

U stvari, Pesma nad pesmama, jedna od najkraćih i jedna od najmanje čitanih biblijskih knjiga, opisuje odnos između mlade neveste, Sulamke, i njenog voljenog, za koga se veruje da je lično car Solomun. Knjiga otkriva tajne ljudske intimnosti i radosti bračne ljubavi. Iako se Pesma nad pesmama često smatra alegorijom, simbolom odnosa između Boga i Božjeg naroda ili Hrista i Crkve, ona je pesma o ljubavi, koju pronalazimo u stvarnom ljudskom odnosu između muškarca i žene.

Ove sedmice osvrnućemo se na brak prikazan u ovoj starozavetnoj knjizi.

Kako biste na osnovu sledećih tekstova opisali biblijsko gledište o ljudskom telu? 1. Mojsijeva 2,7; Psalam 63,1; Psalam 84,2; 1. Korinćanima 6,19.20; 1. Solunjanima 5,23.

Pripadnici pojedinih religija veruju u dualizam, gledište prema kome telo predstavlja smetnju životu duha. Odnosno, telo se smatra rdavim, dok se »duh« smatra dobrim. Međutim, u Pismu, ljudsko telo, uključujući i seksualne odlike, sastavni je deo celokupnog bića. Život je i »telo« i »duh« (vidi: 1. Mojsijeva 2,7). Psalmista predaje celog sebe u službu Bogu (Psalam 63,1; Psalam 84,2). Celokupna ličnost treba da bude posvećena, izdvojena za svetu svrhu koju je Bog odredio.

Pozitivno gledište o ljudskom telu, u okviru seksualnih odnosa, prikazano je u Pesmi nad pesmama. Kako sledeći tekstovi otkrivaju ovaj stav? Pesma nad pesmama 1,2.13; Pesma nad pesmama 2,6; Pesma nad pesmama 5,10-16; Pesma nad pesmama 7,1-9.

U ovom svetom tekstu ljudsko telo je predmet divljenja. Fizičke strane bračne ljubavi ne predstavljaju sramotu. Čitava lepeza osećanja otvoreno je prikazana.

Snažni seksualni tabui uglavnom vladaju u mnogim kulturama. Bračnim parovima je zato teško da na zdrav način razgovaraju o intimnom životu. Slično tome, deca su često lišena prilike da uče o seksualnosti u okviru hrišćanskog doma u kome pobožne vrednosti mogu biti povezane sa tačnim uputstvima. Otvorenost Biblije po pitanju seksualnosti poziva Božji narod na veći stepen komotnosti kad je ova tema u pitanju, da bismo se prema ovoj važnoj strani života ophodili sa poštovanjem i dostojanstvenošću, u skladu sa velikim darom koji nam je Stvoritelj dao.

Kako se možemo zaštititi od kulturoloških i moralnih pritisaka koji seksualnost svode na ponižavajuće životinjske strasti ili je predstavljaju kao nešto sramotno o čemu se nikada ne sme govoriti? Kako nam Biblija pokazuje da su oba ova gledišta, koja odlaze u krajnosti, pogrešna?

RAZLIČITI OBLICI LJUBAVI U PESMI NAD PESMAMA

Opišite različite oblike ljubavi predstavljene u Pesmi nad pesmama. Pesma nad pesmama 1,2.13; 2,10-13.16; 3,9-11; 4,1-7; 5,16; 6,6; 7,1-9; 8,6.7.

Pesma nad pesmama pokazuje kako prijatelji provode vreme zajedno, kako otvoreno razgovaraju i brinu jedno o drugom. Dva dobra prijatelja postaju supružnici. Žena izjavljuje: »Takav je prijatelj moj.« (Pesma nad pesmama 5,16) Reč *prijatelj* izražava zajedništvo i prijateljstvo bez ukazivanja na seksualni odnos. Srećan je onaj suprug ili supruga čiji je bračni drug mili prijatelj.

U pesmi, srdačni komplimenti i postupci ispunjeni ljubavlju iskazuju snažnu privlačnost, fizičku i emocionalnu radost koju muškarac i žena pronalaze jedno u drugom. Prirodna prisnost romantične ljubavi dar je Stvoriteljev, koji pomaže supružnicima da se prisno povežu u braku. Kada su bračni drugovi otvoreni za delovanje božanske ljubavi u svom srcu, »ona čisti i posvećuje ljudsku ljubav, uzdiže je i oplemenjuje«. (Elen Vajt, *Temelji srećnog doma*, str. 99. original)

Ovi stihovi saopštavaju, takođe, najuzvišene misli o ljubavi. Premda, prava ljubav nije prirodna ljudskom srcu; ona je dar Svetog Duha (Rimljanima 5,5). Takva ljubav povezuje muža i ženu u trajnu zajednicu. To je posvećena ljubav, koja je toliko neophodna u odnosima između roditelja i dece, da bi se osećanje poverenja izgradilo u mladima. To je nesebična ljubav koja spaja vernike u telo Hristovo. Pesma nad pesmama nas poziva da ovu ljubav učinimo aktivnom silom u našim supružničkim odnosima.

Kako ova vrsta prisnosti odražava, na svoj način, vrstu prisnosti koju možemo ostvariti sa Bogom? Kakve sličnosti možemo pronaći (na primer, vreme provedeno zajedno, potpuno davanje sebe, itd)? Kakve još sličnosti zapažate?

Mnogi u Pesmi nad pesmama uočavaju temu »povratak u Edemski vrt«. Iako opisani par ne čine prvi čovek i žena, pesma upućuje naše misli na prvi vrt. Božji plan da budu »jedno telo« (1. Mojsijeva 2,24.25) prikazan je u pesmi odabranim metaforama i simbolima.

Kako Pesma nad pesmama predstavlja posvećenost uzajamnom odnosu u intimnom životu bračnog para? Pesma nad pesmama 4,7-5,1. Po čemu je Pavlovo uputstvo u 1. Korinćanima 7,3-5. slično?

Solomun je poziva: »Hodi sa mnom.« (Pesma nad pesmama 4,8). Njegova nevesta pristaje. Kasnije ona poziva njega: »Neka dođe dragi moj u vrt svoj.« (Pesma nad pesmama 4,16). On pristaje (Pesma nad pesmama 5,1). Pismo ovim primerom uči da u ovakvom intimnom okruženju ne treba da vlada sila ili manipulacija. U ovaj odnos oba supružnika slobodno ulaze iz ljubavi. »Moj vrt« je »njegov vrt«.

Imena »Solomuna« i njegove »Sulamke« izvedena su iz jevrejske reči *šalom*, koja znači »mir« ili »punina«. Njihovo divljenje je obostrano (Pesma nad pesmama 4,1-5; 5,10-16). Ravnoteža u njihovom odnosu posvedočena je čak i poetskim stilom redova i stihova u paru. U zavetnom izrazu »Moj je dragi moj i ja sam njegova« (Pesma nad pesmama 2,16) odzvanja jezik Edemskog vrta: »Eto kost od mojih kosti, i tijelo od mojeja tijela.« (1. Mojsijeva 2,23)

Kako opis bračne zajednice kao »poznanja« obogaćuje razumevanje našeg odnosa sa Bogom? 1. Mojsijeva 4,1.25; 1. Samuilova 1,19; Luka 1,34; Jovan 17,3; 1. Korinćanima 8,3.

U Bibliji se reč *poznati* koristi za intimnu zajednicu muža i žene. U ovom ljubavnom poznavanju, najskrivnije unutrašnje dubine njihovog bića su ponuđene onom drugom. Ne samo da se dva tela spajaju u »jedno telo«, već i dva srca. Reč *poznati* opisuje, takođe, odnos između pojedinaca i Boga. Mudrom hrišćaninu jedinstveno i nežno poznanje braka, zajedno sa bračnim zajedništvom, posvećenošću i bezgraničnom radošću, pruža dubok uvid u najuzvišeniju i najsvetiju tajnu, zajednicu Hrista i Crkve.

LJUBAV U PRAVO VREME

Pročitajte sledeći tekst: Pesma nad pesmama 4,8-5,1.

Tekstovi Pesma nad pesmama 4,16. i 5,1. čine samo središte ove knjige i opisuju, takoreći, vrhunac knjige pošto je brak između Solomuna i Sulamke ispunjen.

Na šta Solomun ukazuje u sledećim tekstovima: Pesma nad pesmama 4,12.16; 5,1; 8,8-10.

U Pesmi nad pesmama pronalazimo jedan od najubedljivijih dokaza u Pismu da je Božji plan da osobe ostanu čedne do braka. Jedan od najsnažnijih je ukazivanje na Sulamkino detinjstvo, kada su se njena braća pitala da li će biti »zid« ili »vrata«. (Pesma nad pesmama 8,8.9) Drugim rečima, da li će ostati čedna do braka (zid), ili će postati promiskuitetna (vrata)? Kao odrasla žena, ona potvrđuje da je sačuvala svoju čednost i da čista dolazi svom mužu: »Ja sam zid«. (Pesma nad pesmama 8,10) U stvari, on potvrđuje da je ona i dalje devojka njihove prve bračne noći kada kaže da je ona »vrt zatvoren... izvor zatvoren, studenac zapečaćen«. (Pesma nad pesmama 4,12) Iz svog ličnog iskustva, ona može da savetuje svoje prijateljice da veoma pažljivo preduzimaju korake u vezi sa ljubavlju i brakom. Sulamka se tri puta u Pesmi nad pesmama obraća grupi žena koje naziva »kćerima jerusalimskim«, savetujući ih da ne pobuđuju snažnu ljubavnu strast do odgovarajućeg trenutka (Pesma nad pesmama 2,7; 3,5; 8,4): odnosno, dok, kao i ona ne budu sigurne u intimnom zavetu braka.

Po drugi put u pesmi dragi poziva svoju nevestu da pođe sa njim (Pesma nad pesmama 2,10; 4,8). Pre braka ona nije mogla da prihvati njegov poziv, ali sada je ona ta koja ga poziva u svoj vrt (Pesma nad pesmama 4,16), i on se rado odaziva (Pesma nad pesmama 5,1). On nije privučen samo njenom lepotom; ona je otela njegovo srce (Pesma nad pesmama 4,9), on je opijen njenom ljubavlju (Pesma nad pesmama 4,10), i on je bogat što je ona njegova i ničija više, sada i zauvek: »Ti si vrt zatvoren, sestro moja nevesto, izvor zatvoren, studenac zapečaćen.« (Pesma nad pesmama 4,12). U zajednici sa ovom vrsnom ženom on se oseća kao da je ušao u Obecanu zemlju: »S usana tvojih kaplje sat, nevesto, pod jezikom ti je med i mlijeko.« (Pesma nad pesmama 4,11)

Kakva se radosna vest tu krije za pojedince koji žale zbog pogrešnih odluka u izražavanju svoje seksualnosti? 1. Jovanova 1,9; uporedite: Psalam 103,12; Isaija 55,7; Jovan 8,11.

ČUVANJE STVORITELJEVOG DARA

Bog je imao posebnu nameru prilikom stvaranja ljudskog roda, kada je stvorio muškarca i ženu (1. Mojsijeva 1,26-28). Iako i jedno i drugo nose Njegovo obličje, spajanje suprotnih polova u »jedno telo« brak na poseban način odražava jedinstvo unutar Božanstva. Zajednica muškarca i žene omogućava, takođe, stvaranje novog života, što je prvobitni ljudski izraz božanskog obličja.

Kakav stav Pismo zauzima prema seksualnoj praksi koja nije u skladu sa Božjim planom? 3. Mojsijeva 20,7-21; Rimljanima 1,24-27; 1. Korinćanima 6,9-20.

Pismo se ne slaže ni sa čim što menja ili uništava Božje obličje u ljudskom rodu. Ograničavajući određene oblike seksualne prakse, Bog čuva svoj narod i usmerava ih ka ispravnim namerama seksualnosti. Kada se ljudsko iskustvo suoči sa Božjim nalogima, duša biva osvedočena u greh.

Kakve smernice su date hrišćanskim vernicima u vezi sa njihovom seksualnošću i seksualnošću drugih u palom svetu? Rimljanima 8,1-14; 1. Korinćanima 6,15-20; 2. Korinćanima 10,5; Galatima 5,24; Kološanima 3,3-10; 1. Solunjanima 5,23.24.

Vernici čekaju oslobođenje od pokvarenosti greha koje će se zbiti prilikom Hristovog povratka. Oni čekaju u veri, smatrajući sebe mrtvima grehu zahvaljujući Hristovoj smrti na krstu i živima u Njemu zahvaljujući Njegovom vaskrsenju. Neprestanom molitvom, budnošću i silom Duha, smatraju svoju grešnu prirodu respektom i nastoje da u mislima budu poslušni Hristu. Oni priznaju Božje vlasništvo nad njihovim telom i seksualnošću, i koriste ih u skladu sa Njegovim božanskim planom.

Bog traži onima koji se kaju (1. Jovanova 1,9). Jevanđelje osposobljava pojedince koji su prethodno vodili promiskuitetan i grešan seksualni život da budu deo zajednice vernih. Zbog mere do koje je greh promenio seksualnost među ljudima, neki možda neće moći da dožive potpuno obnavljanje u ovom vidu ljudskog iskustva. Pojedinci će se, na primer, možda pre opredeliti za celibat nego da se upuste u bilo kakve seksualne odnose koje Božja reč zabranjuje.

Kako mi kao Crkva treba da se odnosimo prema, na primer, homoseksualcima? Kako njihov lični stav o svojoj seksualnoj opredeljenosti treba da utiče na naš odgovor?

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Na brak je izliven Hristov blagoslov i treba ga smatrati svetom ustanovom. Prava religija se ne suprotstavlja Gospodnjim planovima. Bog je odredio da čovek i žena budu ujedinjeni u svetoj zajednici braka, da podižu porodicu koja će, ovenčana čašću, biti simbol porodice na Nebu. Na početku svoje javne službe, Hristos je dao svoju odlučnu saglasnost ustanovi odobrenoj u Edemskom vrtu. Prema tome, On je izjavio da neće uskratiti svoje prisutvo na skupovima povodom sklapanja braka, i da brak, kada se sklopi u čistosti i svetosti, istini i pravdi, jedan je od najvećih blagoslova datih ljudskoj porodici.« (Elen Vajt, *Daughters of God*, str. 180.181)

Kao što je rečeno u Pesmi nad pesmama, seksualna ljubav može biti lepa strana braka. Međutim, trajan odnos ne može se temeljiti samo na spoljašnjoj lepoti ili fizičkim uživanjima. Naše telo stari i propada, i nikakva dijeta, fizička aktivnost ili plastična operacija neće nam pomoći da večno izgledamo mladi. Solomunov i Sulamkin brak je doživotno posvećen odnos. Tri puta potvrđuju da pripadaju jedno drugom (Pesma nad pesmama 2,16; 6,2; 7,10). Prvi put u pitanju je priznanje da je on njen i ona njegova (uporedite: Efescima 5,21.33). Drugi put ona menja redosled potvrđujući svoju pokornost (takođe: Efescima 5,22.23). Treći put izražena je njegova želja prema njoj (Efescima 5,24-32). Ljubav poput ove ne može se potopiti (Pesma nad pesmama 8,7); ona je nalik pečatu koji se ne može slomiti (Pesma nad pesmama 8,6).

ZA RAZGOVOR:

1. Kako Solomunov opis svoje žene kao savršene (Pesma nad pesmama 4,1-5; 6,9; 7,1-9) odgovara Adamovom opisu Eve kada ju je prvi put ugledao? (1. Mojsijeva 2,23). Kako, onda, muževi treba da se ophode prema svojim ženama? (Efescima 5,28.29)

2. Neki ljudi u knjizi Pesma nad pesmama zapažaju alegoriju odnosa između Boga i Njegovog naroda ili između Isusa i Njegove Crkve. Iako moramo biti pažljivi da se preterano ne bavimo alegorijom, koje se odlike odnosa između ove dve osobe mogu uporediti sa našim odnosom sa Bogom? Uporedite: Isaija 54,4.5; Jeremija 3,14; 2. Korinćanima 11,2.

3. Pročitajte sledeće tekstove: Priče 31,26; Pesma nad pesmama 5,16; Priče 25,11. Koliko su važne naše reči u obeshrabrivanju ili izgradnji supružnika i slabljenju ili jačanju našeg braka? Upotrebite sledeće tekstove kao dalje primere: Jakov 1,26; Jakov 3,5-11.

REŠENJA ZA PORODIČNO JEDINSTVO

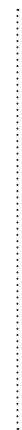
Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Mojsijeva 33,12-14; Ruta 1,16-18; Jovan 17,21-26; Galatima 3,28; Efescima 2,11-22; Efescima 5,21-6,9.

Tekst za pamćenje: »Da svi jedno budu, kao Ti, Oče, što si u Meni i Ja u Tebi; da i oni u Nama jedno budu, da i svijet vjeruje da si Me Ti poslao.« (Jovan 17,21)

Porodični život obuhvata drugačija životna razdoblja za različite ljude. Za oca i majku, dolazak deteta u njihov život predstavlja veliku promenu, onu koja će trajati ceo njihov život. Za mladi naraštaj, naravno, velika je promena preći iz nepostojanja u postojanje. Zanimljivo, deca prolaze kroz različita životna razdoblja, dok ne napuste dom i ne dobiju svoju decu.

Ipak, bez obzira da li smo roditelji ili deca u porodici, svi se borimo sa istim problemom, svojom grešnom palom prirodom, koja, u najmanju ruku, jedinstvo u porodičnom životu može učiniti velikim izazovom.

Da, u telu Isusa Hrista na krstu celo čovečanstvo se pomirilo sa Bogom i međusobno (Efescima 2,13-16; Kološanima 1,21-23), ali na svakodnevnom praktičnom nivou mi moramo prisvojiti Hristovu blagodat, koja jedino može učiniti porodično jedinstvo živim iskustvom svih koji ga u veri traže. To mora biti svakodnevno iskustvo u našem životu. To je moguće Hristovom blagodaću.

HRISTOS JE SREDIŠTE

Kakvu sliku Pavle koristi da opiše novo jedinstvo između naroda u Hristu? Kako je Hristos iz »oboga« načinio »jednoga«? Efescima 2,11-22; vidi: Galatima 3,28.

Hristov krst uklanja prepreke koje razdvajaju ljude. Zidovi su razdvajali vernike u jevrejskom Hramu, muškarce od žena, Jevreje od neznabožaca. Opisujući jedinstvo Jevreja i neznabožaca u Hristu, Pavle je upotrebio jezik koji se podjednako primenjuje na ostale podele među narodima, grupama ljudi, društvenim slojevima i polovima. »Da iz oboga načini sobom jednoga novog čovjeka, čineći mir« (Efescima 2,15) jeste Radosna vest koja pomaže supružnicima da u braku zaista dožive jedinstvo »jednog tela«. Takođe, verom u Hrista, porodice koje su već dugo podeljene mogu doživeti pomirenje.

Jedno je navoditi biblijske tekstove o jedinstvu u Hristu; a drugo je to stvarno doživeti. Kakve praktične promene Hristos unosi u naš život koje nam omogućavaju da doživimo jedinstvo kakvo nam je obećano? Vidi: Rimljanima 6,4-7; 2. Korinćanima 5,17, Efescima 4,24-32.

»Zamislite jedan veliki krug, sa čije ivice idu prave prema središtu. Što se te prave više približavaju, to su one bliže jedna drugoj...

Što se više približimo Hristu, bićemo bliži jedan drugome.« (Elen Vajt, *Temelji srećnog doma*, str. 179. original)

»Između oca i sina, muža i žene... stoji Hristos Posrednik, bilo da mogu da Ga prepoznaju ili ne. Mi ne možemo uspostaviti neposredan kontakt izvan sebe osim kroz Njega, kroz Njegovu reč i time što ćemo Ga slediti.« (Ditrih Bonhofer, *The Cost of Discipleship* [New York: The MacMillan Publishing Co., 1979], str. 108)

Koliko je vaša porodica ili crkvena porodica blizu središta tog kruga? Šta još mora da se približi središtu da bi odnosi bili kakvi bi trebalo da budu?

POSTATI JEDNO ZAHVALJUJUĆI NJEGOVOJ LJUBAVI

»A vas Gospod da umnoži, i da imate izobilnu ljubav jedan prema drugome i k svima, kao i mi k vama.« (1. Solunjanima 3,12)

Isus se molio Ocu da Njegovi sledbenici »budu jedno kao Mi što smo jedno.« (Jovan 17,22) Ukratko iznesite šta Isus ovde govori, usredsređujući se posebno na ulogu ljubavi koja je potrebna da bismo postigli jedinstvo.

Isus je u ovoj molitvi imao na umu jedinstvo među svojim sledbenicima. Iskusiti *agape* ljubav je neophodno za ovakvo jedinstvo. *Agape* je biblijska reč koja označava Božju ljubav. Upotrebljena je u ovoj molitvi i na mnogim drugim mestima u Novom zavetu. Takva ljubav predstavlja samu Božju prirodu (1. Jovanova 4,8), po kojoj se poznaju Isusovi sledbenici (Jovan 13,35). Božja ljubav nije prirodna grešnom ljudskom srcu. Ona ulazi u čovekov život, kada Isus svojim Svetim Duhom živi u verniku (Rimljanima 5,5; Rimljanima 8,9.11).

»Da imate ljubav među sobom, kao što Ja imadoh ljubav k vama.« (Jovan 15,12) Učenik Jovan, koji je zabeležio ove reči, nekada nije bio pun ljubavi već ponosan, gladan moći, kritički raspoložen i preke naravi (Marko 3,17; Luka 9,54.55; vidi: *Čežnja vekova*, str. 295. original). Kasnije u životu, sećao se kako ga je Isus voleo uprkos ovim osobinama. Isusova ljubav postepeno je promenila Jovana, osposobljavajući ga da voli druge i gaji hrišćansko jedinstvo. »Da imamo mi ljubav prema Njemu, jer On najprije pokazao ljubav prema nama« (1. Jovanova 4,19), zapisao je, kao i sledeće: »Kad je ovako Bog pokazao ljubav prema nama, i mi smo dužni ljubiti jedan drugoga.« (1. Jovanova 4,11)

Pročitajte: 1. Korinćanima 13,4-8. Pokušajte da stavite svoje ime na mesto na kome se javlja reč »ljubav«. Da li se dobro uklapa? Zamolite Isusa da ove osobine ljubavi Duhom Svetim unese u vaš život. Na kakve promene Duh može da vas podstakne da učinite da biste dostigli hrišćanski ideal?

SEBIČNOST UNIŠTAVA PORODICU

»Većina teškoća bi za pet minuta bila otklonjena kad ne bi bilo oholosti i sebičnosti.« (Elen Vajt, *Rani spisi*, str. 119. original)

Naša priroda, kao ljudskih bića, iskvarena je grehom. Možda najveći primer te iskvarenosti jeste prokletstvo sebičnosti. Čini se da se rađamo sebični; ovu činjenicu zapažamo u maloj deci, čija je osnovna osobina da žele sve za sebe. »Ja, ja, ja...« Do vremena kada uđemo u odraslo doba ova osobina može da se ispolji na veoma neprijatne načine, naročito u domu.

Naravno, Isus je došao da to promeni (Efescima 4,24). Njegova reč nam obećava da, preko Njega, nama ne mora da vlada ova razorna karakterna osobina. Njegov ceo život je savršeni primer šta znači živeti bez sebičnosti; u meri u kojoj oponašamo Njegov život (1. Jovanova 2,6), pobedićemo sklonost da živimo samo za sebe.

Pročitajte sledeće tekstove. Šta govore o životu sebičnosti?

Filibljanima 2,3-5. _____

1. Jovanova 3,16-18. _____

Kao što je Elen Vajt zabeležila, kad ne bi bilo oholosti i sebičnosti, mnogo poteškoće bile bi rešene veoma brzo, mnogo pre nego što se uvećaju, postanu još složenije i na kraju pređu u nešto vrlo neugodno. Svi članovi porodice, naročito roditelji, moraju biti očišćeni (Priče 16,6) od ovog greha u podnožju krsta (najuzvišeniji primer nesebičnosti u čitavom univerzumu), čak i ako to znači da se stalno vraćamo krstu i klečimo u molitvi, veri, suzama i pokoravanju.

Koliko vremena provodite kraj krsta boreći se sa svakom sebičnošću koja se pojavi u vašem životu? Kako tekst Matej 7,16. pokazuje da li na tom mestu provodite dovoljno vremena?

SLUŠATI SE MEĐU SOBOM

Kakav savet Pavle daje u vezi sa poniznošću i službom u odnosima? Efescima 5,21. Kako ovakav stav doprinosi jedinstvu u Crkvi? Zašto je toliko važan u domu? Efescima 5,22-6,9.

Reč »slušati« ili »pokoravati se« (Efescima 5,21) znači ponizno se postaviti pred drugom osobom na dobrovoljnoj osnovi. Ovo jedinstveno načelo započelo je sa Hristom (Matej 20,26-28; Jovan 13,4.5; Filibljanima 2,5-8) i obeležava sve one koji su ispunjeni Njegovim Duhom. (Efescima 5,18) »Poštovanje prema Hristu« je ono što podstiče ljude da se pokore na ovaj način (Efescima 5,21). Pokazivanje nesebičnosti u uzajamnim odnosima bilo je, i još uvek je, ključno hrišćansko učenje o društvenim odnosima. Ono oživljava duhovnu stvarnost da su svi, bez izuzetka, jedno u Hristu.

Načelo u domu. Mesto na kome se dokazuje hrišćanska pokornost jeste dom. Ako se ovo načelo primenjuje u domu, to će doneti velike promene u Crkvi. Pavle odmah nakon predstavljanja načela pokornosti prelazi na razgovor o tome kako se može primeniti u porodici.

Tri vrste odnosa spomenute su u Efescima 5,22-6,9 – tri najčešća, a ipak u najvećoj meri nejednaka odnosa u društvu. Namera nije da se osnaži postojeći društveni poredak, već da se pokaže kako vera u Hrista deluje kada postoji korenito drugačije međusobno dobrovoljno pokoravanje vernika.

Šta mislite zašto se Pavle stalno prvo obraća slabijima u društvu i kulturi – suprugama, deci i robovima? Zabeležite šta je navedeno uz poziv da svako od njih posluša nekoga.

Efescima 5,22.

Efescima 6,1.

Efescima 6,5.

Onima koji imaju veću društvenu moć – muževima, roditeljima, gospodarima – uvek se obraća drugima po redu. Svako prima uputstvo prilično neuobičajeno za tadašnju kulturu. Ova uputstva sigurno su zaprepastila vernike prvog veka. Ona su poravnala tlo oko krsta i omogućila da u odnosima bude ostvareno pravo jedinstvo.

POKAZIVATI LJUBAV KOJU OBEĆAVAMO

Konačno, porodična povezanost i jedinstvo počiva na posvećenosti članova porodice, počevši od posvećenosti bračnih drugova da se brinu jedno o drugom. Žalosno je to što je biblijski izveštaj pun primera o neispunjenim obećanjima, izneverenom poverenju i nedostatku posvećenosti. U Pismu, takođe, ima uzbudljivih primera o običnim ljudima koji su, uz Božju pomoć, posvetili sebe prijateljima i porodici i održali svoja obećanja.

Pročitajte sledeće izveštaje o porodicama i njihovoj visini posvećenosti. Kako se posvećenost u pojedinim porodicama mogla osnažiti? Šta je podstaklo posvećenost koju zapažamo u drugima?

Posvećenost u odnosu između roditelja i deteta (1. Mojsijeva 33,12-14; 2. Mojsijeva 2,1-10) _____

Posvećenost braće i sestara (1. Mojsijeva 37,17-28) _____

Posvećenost članova porodice (Ruta 1,16-18; Ruta 2,11.12.20; Ruta 3,9-13; Ruta 4,10.13) _____

Posvećenost supružnika (Osija 1,2.3.6.8; Osija 3,1-3) _____

Kada se posvetimo drugoj osobi, na primer u braku ili kada odlučimo da dobijemo ili usvojimo dete, moramo spremno predati sebe da bismo donosili drugačije odluke u budućnosti, predati upravljanje nad važnim životnim oblastima. Zakoni mogu da ograniče negativno ponašanje, ali da bi brak i porodični odnosi napredovali, potrebno je da u njima vlada ljubav.

Šta Isusovo obećanje o posvećenosti (Jevrejima 13,5) znači za vas lično? Kakav uticaj Njegova posvećenost treba da ima na vašu posvećenost Njemu, vašem bračnom drugu, deci ili drugim vernicima?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Pročitajte poglavlje »Sveti krug«, str. 177-180. original, u knjizi Elen Vajt *Temelji srećnog doma*.

Jedinstvo – najvažniji zadatak. »Ostvarenje jedinstva je najvažniji zadatak hrišćana u jednom domu...

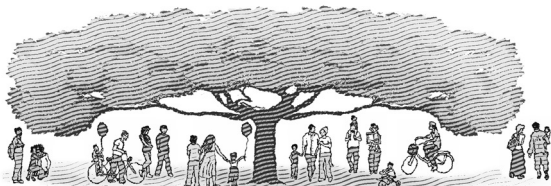
Što su članovi porodice čvršće sjedinjeni u svom poslu u domu, utoliko će uzvišeniji i korisniji biti uticaj koji će otac i majka, sinovi i kćeri vršiti na bližnje oko sebe.« (Elen Vajt, *Temelji srećnog doma*, str. 37. original)

Tajna porodičnog jedinstva. »Odvajanje od Hrista je uzrok podele i razdora u porodici i Crkvi. Približiti se Hristu znači približiti se jedno drugom. Tajna pravog jedinstva u Crkvi i u porodici ne postiže se ni diplomatijom, ni gospodarenjem, ni ulaganjem natčovečanskih napora za uklanjanje teškoća – iako treba i to često činiti – već zajednicom sa Hristom.« (Elen Vajt, *Temelji srećnog doma*, str. 179. original)

ZA RAZGOVOR:

1. Razgovarajte o uticajima u društvu koji narušavaju porodično jedinstvo. Kakva praktična rešenja možete ponuditi porodici koja se bori protiv ovih uticaja?
2. Postoji li upravo sada u vašoj crkvi porodica koja je doživela raspad? Ako postoji, šta možete učiniti kao razred da pomognete svakom članu u ovim trenucima krize?
3. Razgovarajte o pitanju pokoravanja. Kako ga treba shvatiti u hrišćanskom okviru? Na koje načine se ovo načelo zloupotrebljava?
4. Kakva se načela u vezi sa jedinstvom porodice mogu primeniti na misao o jedinstvu Crkve?

RAZDOBLJE RODITELJSTVA

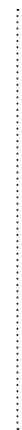

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Mojsijeva 18,11; Jeremija 31,25; Matej 11,28; Psalam 127; Priče Solomonove 22,6; 1. Samuilova 3,10-14; Filibljanima 3,13.14.

Tekst za pamćenje: »Evo nasljedstva od Gospoda. Djeca, porod je dar od Njega.« (Psalmi 127,3)

Rođenje je tako uobičajena, prirodna pojava da često u potpunosti ne cenimo kakvo čudo predstavlja. Zamislite kako se Eva osećala, dok je držala Kaina u svom naručju, dok je doživljavala promene u svom telu u toku devet meseci i snažan bol prilikom donošenja deteta na svet, a zatim dok je posmatrala to malo dete, toliko nalik na njih, a ipak tako bespomoćno. Kakvo je iskustvo Sara doživela, kada je u svojim devedesetim godinama, u odmaklom dobu za rađanje, ugledala lice svoga sina, Isaka; sigurno se smešila svaki put, kada je izgovarala njegovo ime. Nakon što se ko zna koliko vremena molila da dobije sina, Ana je držala Samuila u naručju i rekla: »Molih se za ovo dijate, i ispuni mi Gospod, molbu moju, za što sam Ga molila.« (1. Samuilova 1,27) Zamislite čuđenje u Marijinom srcu, još uvek mlade žene, dok miluje svog sina, Božjeg Sina, zadivljeno i u strahu.

Međutim, nemaju svi tu prednost, i odgovornost, koje donosi roditeljstvo. Ove sedmice posvetićemo vreme istraživanju razdoblja roditeljstva sa svim njegovim izazovima, strahovima, zadovoljstvima i radostima.

PORODICE BEZ DECE

Pročitajte sledeće tekstove: 1. Mojsijeva 18,11; 1. Mojsijeva 30,1; 1. Samuelova 1,1-8; Luka 1,7. Šta ovi ljudi imaju zajedničko? Kako je Bog odgovorio na njihove čežnje?

Deca su blagoslov, ali iz određenog razloga, Bog sve ne blagosilja decom. Pojedini ljudi se nadaju i mole za porodicu, i Bog milostivo ispunjava njihovu molbu, ponekad na čudesan način, kao u Sarinom slučaju; dok drugi koji su isto toliko revni u iznošenju svojih molbi pred Božji presto, nailaze na nemu tišinu. Svaki put kada vide da prijatelji hvale Boga zbog trudnoće i trenutka u kome dočekaju svoje novorođenče, njihova rana se produbljuje, jer razmišljaju o svom praznom gnezdu. Čak i bezazlena pitanja, kao što je: »Koliko dece imate«, predstavljaju bolan podsetnik na posebnu grupu iz koje su isključeni oni koji nemaju decu, a želeli bi da joj se pridruže.

Oni koji su to doživeli treba da prihvate da Bog shvata njihovu tugu. Psalmista je rekao o Gospodu: »U Tebe je izbrojeno moje potucanje, suze se moje čuvaju u sudu kod Tebe, obe su u knjizi Tvojoj.« (Psalam 56,8). Iako se čini da čuti »kako otac žali sinove, tako Gospod žali one koji Ga se boje« (Psalam 103,13)

U isto vreme, drugi ljudi iz raznih razloga jednostavno donose odluku da nemaju decu. Možemo razumeti zašto neko odlučuje da ne donosi na svet još ljudi, na svet poput našeg, toliko punog patnje, bola, zla i moguće nesreće. U nekim slučajevima, pojedini ljudi odlučuju da usvoje decu umesto da imaju svoju; na taj način mogu da odgajaju decu koja su već doneta na svet, često pružajući im priliku za mnogo bolji život nego što bi inače imali.

Naš svet je složeno mesto, i mi verovatno srećemo ljude u različitim prilikama u vezi sa tim da li imaju ili nemaju decu. U kakvoj god situaciji da se nalazimo kad je reč o deci, možemo živeti sa uverenjem da nas Bog voli i da nam želi dobro. Takođe, nikad nemojmo zaboraviti da budemo što osetljiviji prema ljudima koji, bez obzira na razloge, nemaju decu.

Isus nije imao svoju decu. Kakve pouke, ako ih ima, pronalazimo u toj činjenici?

SAMOHRANI RODITELJ

Jedna pojava sa kojom se svet suočava jesu samohrani roditelji. Često, ali ne i uvek, žene odgajaju decu kao samohrani roditelji.

Ponekad o samohranim roditeljima razmišljamo kao o onima koji su začeli dete izvan braka. Međutim, nije uvek tako. Agara je prvo bila primorana da dobije dete sa Avramom, a zatim prisiljena da ode sa svojim sinom (1. Mojsijeva 16,3,4; 1. Mojsijeva 21,17). Ilija je dobio nalog da ode u selo po imenu Sarepta i pomogne samohranom majci, udovici (1. O carevima 17,9-12). Do trenutka kada je Isus započeo svoju službu, Josif, otac koji Ga je usvojio, umro je, ostavljajući Mariju udovicom i samohranom majkom. »Smrt ju je rastavila od Josifa koji je sa njom delio njeno saznanje o tajni Isusovog rođenja. Sada više nije bilo nikoga kome bi mogla da poveri svoje nade i strahovanja. Dva protekla meseca bila su veoma tužna.« (Elen Vajt, *Čeznja vekova*, str. 145. original)

Biti samohrani roditelj možda je jedan od najizazovnijih zadataka koje jedna osoba može da ima. Mnogi se suočavaju sa poteškoćama, kao što je upravljanje novčanim sredstvima, održavanje odnosa sa drugim roditeljem, ili jednostavno pronalaženje vremena samo za sebe ili za zajednicu sa Bogom, pitajući se da li će ikada više biti voljeni.

Kakva obećanja svako može, uključujući i samohrane roditelje, da izvuče iz sledećih tekstova: Jeremija 31,25; Matej 11,28; Jeremija 29,11, Jeremija 32,27; Priče Solomunove 3,5,6, Isaija 43,1,2.

Mi kao Crkva imamo odgovornost da pomognemo samohranim roditeljima. Jakov je zapisao: »Jer vjera čista i bez mane pred Bogom i Ocem jest ova: Obilaziti sirote i udovice u njihovijem nevoljama.« (Jakov 1,27) Mogli bismo dodati, u načelu, »i samohranim roditeljima u njihovim nevoljama, takođe«. Pomoć koju možemo pružiti ne mora da bude samo novčana. Možemo im omogućiti trenutke odmora time što ćemo se određeno vreme brinuti o njihovoj deci da bi mogli da završe kućne obaveze, odmore se, posvete vreme molitvi i proučavanju Božje reči. Možemo služiti kao savetnici njihovoj deci ili pomoći da se izvrše popravke u kući. Na brojne načine možemo biti Božje ruke u pružanju podrške samohranim roditeljima.

Kako posebno možete ohrabriti samohrane roditelje i pomoći im ne osuđujući ih kako su se našli u takvim prilikama?

RADOST I ODGOVORNOST RODITELJSTVA

Pročitajte sledeći tekst: Psalam 127. Šta je osnovna poruka ovog kratkog psalma. Kakva važna načela iz njega treba da usvojimo za sebe i svoj način života?

Kada poželite da pripremite svoje omiljeno jelo, koristite određeni recept. Ako dodate sve potrebne sastojke i sledite sve korake, uglavnom dobijete željeni rezultat. Roditeljstvo, međutim, nije poput kuvanja. Nijedno dete nije nalik drugom detetu, pa ako postupate onako kako ste postupali sa drugom decom, ono može postati drugačije. To može zavisiti od njihovog pola, redosleda rođenja, njihove prirode, ili mnoštva drugih razloga. Prema Božjem planu, roditelji treba da vode i poučavaju svoju decu da vole Boga i budu Mu poslušna (5. Mojsijeva 6,4-9; Psalmi 78,5-7). Uputstvo koje je Bog uputio roditeljima glasi: »Uči dijete prema putu kojim će ići« (Priče Solomonove 22,6), a ne da treba da lebde nad njima da bi bili sigurni da nikada neće doneti nijednu pogrešnu odluku.

Iako želimo da vidimo svoju decu kako od umiljatih, bespomoćnih, malih ljudi postaju nezavisni, uspešni odrasli ljudi, naša krajnja odgovornost je da upoznaju Isusa Hrista, da Ga vole i da Mu služe. Kao roditelji možemo da sledimo plan duhovnog razvoja naše dece prikazanog u 6. poglavlju 5. Mojsijeve. Postoje četiri važna preduslova: da priznamo da je »Bog naš jedini Gospod« (5. Mojsijeva 6,4), da Ga ljubimo iz celog svog srca (5. Mojsijeva 6,5), da čuvamo Njegovu reč (5. Mojsijeva 6,6) i da prenesemo svojoj deci šta znamo o Njemu (5. Mojsijeva 6,20-23).

U daljem tekstu 6. poglavlja 5. Mojsijeve data su još dva važna načela. Prvo, načelo »poučavanja putem razgovora«. (5. Mojsijeva 6,7) Napominjanje se odnosi na formalno obrazovanje, dok se razgovor odnosi na neformalne pouke. U oba slučaja, prenošenje biblijske istine odigrava se u okviru odnosa između roditelja i deteta. Formalni trenuci poučavanja mogu se ostvariti u toku porodičnog bogoslužjenja, dok zajedno proučavamo Božju reč. Neformalno poučavanje javlja se spontano u okolnostima svakodnevnog života i ima još veću važnost. Svakodnevni događaji mogu postati uspešna sredstva za objavljivanje biblijske istine (1. Mojsijeva 18,19). Drugo načelo glasi »veži-napiši«. (5. Mojsijeva 6,8,9) Duhovna istina mora biti utkana u dela (»ruka«) i stavove (»glava«), ali mora, takođe, biti upisana u naš privatni (»dovratnik«) i javni (»vrata«) život. Mora poteći iz našeg srca u naš dom i iz našeg doma u svet.

ODGAJANJE DECE KAO STVARANJE UČENIKA

Pročitajte sledeće tekstove: 1. Mojsijeva 18,18.19; 1. Samuilova 3,10-14. Upaređite ova dva oca. Kakav je bio ishod njihovog načina odgajanja dece?

Roditelji imaju odgovornost da svoju decu učine učenicima, da bi lično postali Isusovi sledbenici. Pojedini roditelji smatraju da decu treba poučavati i ispravljati primenom fizičkog kažnjavanja – što više, to bolje (Priče Solomonove 22,15; 23,13; 29,15). Tekstovi poput ovih su zloupotrebljavani, deca su zlostavljana i prisiljavana na potpunu pokornost, ali često je upravo takvo postupanje podsticalo pobunu protiv roditelja i Boga.

Biblija uči roditelje da decom ljubazno upravljaju (Efescima 6,4, Kološanima 3,21) i da ih poučavaju u pravdi (Psalam 78,5; Priče Solomonove 22,6, Isaija 38,19; Joilo 1,3). Kao roditelji treba da obezbedimo svoju decu (2. Korinćanima 12,14) i da im ostavimo dobar primer na koji mogu da se ugledaju (1. Mojsijeva 18,19; 2. Mojsijeva 13,8; Titu 2,2). Rečeno nam je da dobro vodimo svoje domaćinstvo (1. Timotiju 3,4.5.12) i da disciplinujemo svoju decu (Priče Solomonove 29,15.17), odražavajući u isto vreme Božju ljubav (Isaija 66,13; Psalam 103,13; Luka 11,11).

Nažalost, u Bibliji otkrivamo izveštaje o roditeljima koji nisu dobro postupali. Isak i Reveka imali su svoje miljenike među sinovima, Isavom i Jakovom (1. Mojsijeva 25,28), a kasnije je Jakov pokazao isti odnos prema Josifu (1. Mojsijeva 37,3). Ilije, iako verski vođa, nije uspeo da ispravi ponašanje svoje dece (1. Samuilova 3,10-14). Samuilo, koga je, takođe, odgajao Ilije, ispostavilo se da je i sam postao otac u čijem roditeljstvu zapažamo nedostatke (1. Samuilova 8,1-6). Car David, koji je počinio preljubu i naručio ubistvo, poučavao je svoju decu, koja su sledila njegov primer. Car Manasija žrtvovao je svoju decu duhovima (2. O carevima 21,1-9), kao i car Ahaz (2. O carevima 16,2-4).

Međutim, u Pismu srećom, takođe, pronalazimo pojedine primere dobrog odgajanja dece. Mardohej je bio divan otac Adasi, carici Jestiri, koju je usvojio (Jestira 2,7), a Jov se redovno molio za svoju decu (O Jovu 1,4.5). U svim ovim primerima, dobrim i rđavim, možemo zapaziti pouke o roditeljstvu.

Šta možemo naučiti iz primera o odgajanju dece koje pronalazimo u Bibliji? Na koje načine možemo koristiti neka od ovih načela u odnosu sa onima koji nisu naša deca?

BORBA ZA SVOG IZGUBLJENOG SINA

Pročitajte: Priče Solomunove 22,6. Kako shvatate ovaj tekst? Da li predstavlja garanciju, obećanje ili mogućnost?

Ponekad kao roditelj učinite sve što bi trebalo – posvetite vreme poučavanju svoje dece ispravnim vrednostima, živite u skladu sa poznavanjem Boga, upisujete ih u dobre škole, redovno odlazite u crkvu, uključeni ste u misionarski rad zajedno sa njima – a oni na kraju napuste veru u kojoj ste ih odgajali. Bol koji tada osećate je ogroman, i ni za trenutak ne prestajete da se brinete za njihovo spasenje. Uzrok nije nužno roditeljska greška. Deca odgovaraju za sebe i na kraju su Bogu odgovorna za svoje postupke.

Pojedini ljudi sledeće reči »pa neće otstupiti od njega ni kad ostari« shvataju kao obećanje, jamstvo da će ishod odgovarajućeg odgajanja dece uvek biti njihovo spasenje. Međutim, u Pričama Solomunovim često su nam data načela, a ne uvek bezuslovna obećanja. Ono što možemo usvojiti iz ovog teksta jeste sigurnost da će pouke naučene u detinjstvu trajati celog života. Svako dete stupa u doba kada ili prihvata nasledstvo svojih roditelja kao svoje ili ga odbacuje. Oni roditelji koji su svojoj deci pažljivo pružili pobožno vaspitanje mogu biti sigurni da će ono čemu su učili svoju decu uvek biti uz njih i da će ih, ako ili kada njihova decu odu, seme koje su posejali u njihovom srcu neprestano pozivati da se vrate svome domu. Biti dobar roditelj je naš izbor; kakva će deca na kraju biti je njihov.

Šta roditelj treba da učini kada njegovo dete pođe stranputicom? Usmerite svoje dete Bogu u iskrenoj molitvi. Ako iko razume vaš bol, onda je to Bog, čija su deca, milijarde njih, okrenula leđa Njemu, savršenom Roditelju. Možete podržati svoju izgubljenu decu ljubavlju, molitvom i spremnošću da stojite uz njih dok se bore sa Bogom.

Nemojte se stideti da zatražite podršku i molitve, nemojte kriviti sebe, i nemojte zbog usredsređenosti na izgubljeno dete zaboraviti ostatak porodice. Odgajanje izgubljenog deteta može da podeli porodicu. Zato sa svojim supružnikom izgradite jedinstven stav i postavite jasne granice svom detetu. Ne zaboravite da Bog voli vaše dete više nego vi, nadajte se svetlijoj budućnosti, prihvatite da je vaše dete Božje delo u izgradnji.

Prirodno je da u takvim prilikama krivimo sebe; ali, čak i ako ste pogrešili, zašto je bolje da se usredsredite na budućnost i Božja obećanja? Vidi: Filibljanima 3,13.14.

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Nadite vremena da razgovarate i da se molite sa svojim mališanima, i ne dopustite da išta ometa vreme vaše zajednice sa Bogom i decom. Svojim posetiocima možete reći: 'Bog mi je poverio da izvršim jedan zadatak i nemam vremena za prazne razgovore.' Treba da znate da vam je za ovaj život i za večnost poveren zadatak. Vaša deca su vaša prva dužnost.« (Elen Vajt, *Temelji srećnog doma*, str. 266.267. original)

»Roditelji, prve pouke o disciplini deca treba da prime kada su još u kolevci. Treba ih naučiti da svoju volju potčine vašoj. To je moguće jedino ako se pokažete pravedni i čvrsti. Roditelji treba da su gospodari sami nad sobom, i blagošću, ali i čvrstinom, treba da savijaju dečju volju dok dete ne navikne da se potčinjava njihovim željama. Roditelji ne počinju vaspitanje dece u pravo vreme. Ne obuzdavaju kod svoje dece prvi izliv samovolje. Deca rastu tvrdoglava, i ta njihova tvrdoglavost se sa godinama samo povećava.« (Elen Vajt, *Testimonies for the Church*, 1. sveska, str. 218. original)

ZA RAZGOVOR:

- 1. Šta znači biti »dete« Božje? Kako treba da shvatimo tu sliku i kakvu utehu možemo izvući iz nje?**
- 2. Jedan otac, uskoro nakon rođenja svoje dece, rekao je sledeće: »Naučio sam dve velike teološke istine u okviru prvih nekoliko godina posle rođenja svoje dece. Prva je stvarnost slobodne volje, a druga, stvarnost grešne ljudske prirode.« Kako su ga mala deca mogla naučiti ovim istinama?**
- 3. Kada je odgovarajuće vreme da oblikujemo dečju volju? Kako to treba učiniti? Kako možemo oblikovati volju svoje dece prema Božjem planu kada se nismo u potpunosti pokorili Njegovoj volji?**
- 4. Razmišljajte više o pitanju samohranih roditelja. Na koje praktične načine vaša crkva, kao celina, može pomoći samohranim roditeljima i deci koju odgajaju?**
- 5. Kako možemo ohrabriti roditelje čija su deca zašla od vere?**

VREME GUBITKA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Marko 5,22-24.35-43; 1. Petrova 5,6.7; 1. Mojsijeva 37,17-28; Luka 16,13; Rimljanima 6,16; 1. Korinćanima 15,26.

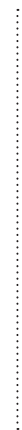
Tekst za pamćenje: »Jer sve držim za štetu prema prevažnome poznanju Hrista Isusa Gospoda svojega, kojega radi sve ostavih, i držim sve da su trice, samo da Hrista dobijem.« (Filibljanima 3,8)

U trenutku kada su Adam i Eva okusili plod sa drveta poznanja dobra i zla, doživeli su prvi gubitak, gubitak bezgrešnosti, koja je bila zamenjena sebičnošću, sukobom, krivicom i željom za upravljanjem i prevlašću jednog nad drugim.

Uskoro posle pada, postali su svedoci prvog gubitka života kada su im životinjske kože bile date da pokriju svoju golotinju. Pošto im je zabranjen pristup drvetu života da ga ne bi okusili i živeli večno, izgubili su i svoj savršen dom u vrtu, a godinama kasnije izgubili su i svog sina Avelja, koji je preminuo od ruke brata Kaina. Na kraju, jedno od njih izgubilo je svog bračnog druga i konačno supružnik koji je duže ostao u životu izgubio je i svoj život. Toliko mnogo gubitaka kao posledica jedne odluke.

Da, svima nama poznata je stvarnost, i bol gubitka, i većina od nas je to duboko osetila, kada je gubitak pogodio našu porodicu. Nije ni čudo, jer u porodici gajimo najbližije veze; prema tome, gubitak u porodici, u mnogim različitim oblicima, zadaje nam najteži udarac.

Ove sedmice, u nastavku proučavanja o porodičnom životu, i posmatraćemo ga u okviru različitih gubitaka.

GUBITAK ZDRAVLJA

Hiljadama godina smo udaljeni od drveta života; i svi to osećamo, naročito kad je reč o fizičkom zdravlju. Pre ili kasnije, osim ako nesrećnim slučajem ne izgubimo život kao mladi, svi se suočavamo sa strašnom realnošću gubitka zdravlja.

Gubitak zdravlja težak je sam po sebi, ali koliko je bolnije kada bolešću nismo pogođeni samo mi, već i pojedini članovi naše porodice? Koliko je roditelja, starajući se o bolesnom detetu, poželetlo da su oni bolesni umesto njega? Nažalost, nije nam dato da odlučujemo o tome.

Šta svi ovi izveštaji imaju zajedničko? Marko 5,22-24.35-43; Matej 15,22-28; Luka 4,38.39; Jovan 4,46-54.

U svakom od ovih primera, a bez sumnje ih ima još mnogo, član porodice je bio taj koji je molio Isusa da pomogne drugom članu porodice.

Mi bez sumnje shvatamo da patimo zato što živimo u palom svetu. Kada se greh pojavio na Zemlji, ne samo da je nastupila smrt, već i trajan bol i bolest. Kada se suočimo sa hroničnom ili neizlečivom bolešću, možemo doživeti šok, gnev i očajanje, ili čak poželeti da uzviknemo: »Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio udaljivši se od spasenja mogega, od riječi vike moje?« (Psalam 22,1) Postupili bismo dobro ako bismo kao i David izneli svoja pitanja, gnev i bol pred Boga.

Bolest i patnja će na mnogo načina ostati tajna dok smrt, konačno ne bude poražena prilikom Hristovog drugog dolaska. U isto vreme, možemo sabirati važne istine iz Božje reči. Iako je Jov podneo neizreciv bol, doživeo je dublju i bliskiju zajednicu sa Bogom. On objašnjava: »Ušima slušah o Tebi, a sada Te oko moje vidi.« (O Jovu 42,5) Pavle je bolovao od nekog oblika hronične bolesti, i način na koji se izborio sa tim, govori nam da nas patnja može osposobiti da utešimo druge, da nam može pružiti saosećanje prema onima koji stradaju, i omogućiti nam da uspešnije služimo drugima (2. Korinćanima 1,3-5) – odnosno, ako ne dozvolimo da nas to slomi.

Bilo da mi ili članovi porodice patimo od neke bolesti, na kakva obećanja se možemo pozvati? Zašto je u takvim trenucima činjenica da je Isus, naš Gospod, patio na krstu toliko važna za nas? Čemu nas On na krstu uči o Božjoj neiscrpoj ljubavi, čak i usred bolesti u našoj porodici?

GUBITAK POVERENJA

Svi smo mi grešni, nedosledni ljudi koji će se u određenom trenutku pokazati nepouzdanim u odnosu na one koji su imali poverenja u nas. Zar se nismo svi našli u prilici da neko drugi izda naše poverenje? Ma koliko težak bio gubitak poverenja, uvek je mnogo teže kada mi izneverimo nekog od članova porodice ili kada neko od članova porodice izneveri nas.

Ponekad se čini da je lakše izbeći gubitak i otići kada smatramo da nije vredno obnavljati određeni odnos. Naravno, to nije toliko lako kada je u pitanju član porodice, kao što je bračni drug. Mogli bismo čak reći da je jedna od svrha braka da nas pouči kako da ponovo izgradimo iznevereno poverenje.

Kada je u nekom odnosu ugroženo poverenje, kako i poverenje i odnos mogu da se poprave i spasu? 1. Petrova 5,6,7; 1. Jovanova 4,18; Jakov 5,16; Matej 6,14,15.

Obnavljanje narušenog poverenja je nalik putovanju; morate ići korak po korak. Putovanje počinje iskrenim priznanjem bola i otkrivanjem istine, kakva god krivica da je u pitanju i ko god da je krivac.

Kada je preljuba uzrok raskida, isceljenje počinje kada preljubočinac prizna šta je učinio. Kao deo procesa izlečenja, priznanje mora biti praćeno potpunom iskrenošću onoga ko je počinio preljubu. Ništa ne sme ostati sakriveno, jer u protivnom, kada se i to otkrije (a otkriće se), obnovljeno poverenje biće uništeno. Kada se po drugi put izneveri poverenje, postaje još teže da se odnosi zacele u odnosu na prvi put.

Obnavljanje poverenja zahteva vreme i strpljenje. Što je prestup ozbiljniji, biće potrebno više vremena da se odnosi poprave. Prihvatite činjenicu da će ponekad izgledati kao da se pomerate dva koraka napred i tri koraka unazad. Jednog dana činiće se da postoji nada za budućnost, sledećeg dana poželete da pobegnute od svega. Međutim, mnogi su uspeali da ponovo izgrade svoje narušene odnose i razviju dublji, bliskiji, ispunjavajući i srećniji odnos u braku.

Kakva se načela u izlečenju braka mogu upotrebiti u slučaju kada poverenje biva iznevereno na drugačiji način? Takođe, u kojoj prilici i pored praštanja nema više poverenja, niti bi trebalo da ga bude?

GUBITAK POVERENJA, NASTAVAK

Drugi način na koji se može izgubiti poverenje jeste porodično nasilje. Iako nezamislivo, istraživanja pokazuju da je dom mesto u društvu u kome ima najviše nasilja. Porodično nasilje pogađa različite porodice, uključujući i hrišćanske domove. Nasilje predstavlja napad bilo kakve vrste – verbalni, fizički, emocionalni, seksualni ili aktivno ili pasivno zanemarivanje – koji vrši jedna ili više osoba u porodici u odnosu na druge.

Biblija sadrži izveštaje o porodičnom nasilju, čak i među Božjim narodom. Kakve su vaše misli i osećanja dok čitate sledeće stihove? Šta mislite zašto su ovi izveštaji sačuvani u Pismu?

1. Mojsijeva 37,17-28. _____

2. Samuilova 13,1-22. _____

2. O carevima 16,3; 2. O carevima 17,17; 2. O carevima 21,6. _____

Zlostavljanje je svestan izbor osobe da primenjuje silu i kontrolu nad drugom osobom. Ne može se objasniti ili opravdati alkoholizmom, stresom, potrebom za ispunjavanjem seksualnih želja, potrebom za boljim upravljanjem gnevom ili bilo kakvim ponašanjem žrtve. Žrtve nisu odgovorne za postupke zlostavljača. Zlostavljači iskrivljuju i izopačuju ljubav, jer »ljubav ne čini zla«. (Rimljanima 13,10) Stručno lečenje može omogućiti promenu u ponašanju zlostavljača, ali jedino ukoliko osoba preuzme odgovornost za ponašanje i potraži pomoć. Onima koji se otvore za Njegovo prisustvo, Bog može neizmerno i obilno da pomogne da prekinu zlostavljanje, da se pokaju zbog svojih stavova i ponašanja, da na svaki mogući način izvrše promenu i prihvate osobine agape ljubavi kako bi zacelili svoje srce i pokazali ljubav prema drugima (uporedite: Efescima 3,20).

Pokušajte da se postavite na mesto nekoga ko je doživeo nasilje. Kakve reči prihvatanja, utehe i nade biste želeli da čujete? Zašto je važno pre pružiti sigurnost, zaštitu i prihvatanje nego savet kako bolje živeti sa zlostavljačem?

Bog samo zna koliko se miliona ljudi, čak milijardi, bori sa nekim oblikom zavisnosti. Do današnjeg dana, naučnici još uvek ne razumeju tačno šta je izaziva, iako u pojedinim slučajevima zapravo mogu da vide deo našeg mozga u kome su smeštene žudnje i želje.

Nažalost, pronaći centre tih zavisnosti nije isto što i osloboditi se od njih.

Zavisnost sve teško pogađa, ne samo zavisnike. Članovi porodice – roditelji, bračni drugovi, deca – svi mnogo pate kada je bilo koji član porodice savladan zavisnošću koje se ne može jednostavno osloboditi.

Ono što drogu, alkohol, duvan, kockanje, pornografiju, seks, čak i hranu pretvara u zavisnosti jeste njihova stalna i progresivna upotreba i zloupotreba. Niste u mogućnosti da se zaustavite čak i kada znate da vam šteti. Iako uživate slobodu izbora, postajete rob određene zavisnosti, i tako zapravo gubite svoju slobodu. Apostol Petar daje jednostavno objašnjenje šta je zavisnost i kakve su njegove posledice: »I obećavaju im slobodu, a sami su robovi pogibli; jer koga ko nadvlada onaj mu i robuje.« (2. Petrova 2,19)

Šta može povesti ljude u zavisnost? Luka 16,13; Rimljanima 6,16; Jakov 1,13-15; 1. Jovanova 2,16.

Greh i zavisnost nisu nužno jedno isto. Možete počiniti greh od koga niste zavisni, mada on često može postati zavisnost. Koliko je bolje Božjom silom zaustaviti greh pre nego što se pretvori u zavisnost. I, naravno, jedino trajno rešenje za greh i problem zavisnosti jeste primanje novog srca. »A koji su Hristovi, raspeše tijelo sa slastima i željama.« (Galatima 5,24) Apostol Pavle, takođe, objašnjava Rimljanima šta znači umreti toj grešnoj, zavisnoj prirodi da bismo mogli živeti za Hrista (Rimljanima 6,8-14), i zatim dodaje: »Nego se obucite u Gospoda našega Isusa Hrista; i tijelu ne ugađajte po željama.« (Rimljanima 13,14)

Ko se nije lično upoznao sa tim šta znači borba sa zavisnošću, u svom životu ili životu drugih, možda čak i članova porodice? Kako možete pomoći ljudima da shvate da nisu doživeli duhovni neuspeh ukoliko im je, čak i kao hrišćanima, možda ipak potrebna stručna pomoć?

Kao ljudska bića poznajemo stvarnost smrti. Čitamo o tome, susrećemo se sa tim, a možda nam je i samima malo nedostajalo da se suočimo sa njom.

Pročitajte: 1. Korinćanima 15,26. Kako je smrt opisana, i zašto je opisana na taj način?

Ko izgubivši svog voljenog ne iskusi koliko je smrt veliki neprijatelj? Sa druge strane, za preminule je »dobra«. Ako u Gospodu zatvore oči biće podignuti u besmrtnost u, kako će se njima činiti, jednom trenu. »Za vernika smrt ne znači mnogo... Za hrišćanina smrt je samo san, trenutak tišine i tame. Život je sakriven sa Hristom u Bogu i 'kad se javi Hristos, život vaš, onda ćete se i vi s Njime javiti u slavi.'« (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 787. original)

Živi su ti, naročito prijatelji i članovi porodice koji ostaju, koji dožive stvaran bol i žalost nakon nečije smrti. Činjenica je da je bol prirodan, uobičajen odgovor na gubitak. To je emocionalna patnja koju doživljavamo kada nam je nešto ili neko koga volimo oduzeto.

Proces tugovanja nije isti za sve, ali većina ljudi obično prolazi kroz nekoliko faza. Prva i najčešća reakcija na smrt voljene osobe jeste šok i poricanje, čak i onda kada je smrt očekivana. Šok je vaša emocionalna zaštita da iznenada ne budete previše savladani gubitkom, i može trajati od dva do tri meseca. Takođe, možete proći kroz razdoblje kada ste neprestano obuzeti mislima o voljenoj osobi, čak i u toku običnih, svakodnevnih razgovora. Često se razgovori okrenu vašem gubitku i voljenoj osobi. Ovo razdoblje može trajati od šest meseci do godinu dana.

Faza očaja i depresije je dug period žalosti, možda najbolniji i najdugotrajniji stupanj za onoga koji je u žalosti, u toku kog se postepeno navikavate na gubitak. U toku ovog vremena, možete doživeti lepezu osećanja, kao što su gnev, krivica, žalost, tuga i uznemirenost. Cilj tugovanja nije da ukloni sav vaš bol ili sećanja na gubitak. U poslednjoj fazi oporavka, ponovo počinjete da se zanimete za svakodnevne aktivnosti i iz dana u dan vraćate se uobičajenim dužnostima.

Kakve utešne misli pronalazite u sledećim tekstovima? Rimljanima 8,31-39; Otkrivenje 21,4; 1. Korinćanima 15,52-57.

ZA DALJE PROUČAVANJE

Mnogi su patili zbog svojih zavisnosti. Postavši robovi svojih želja, izgubili su novac, posao, zdravlje i slobodu. Međutim, Isus je došao da nas oslobodi naših grijehova i zavisnosti i »ako vas dakle Sin izbavi, zaista ćete biti izbačeni«. (Jovan 8,36) Isus je, također, obećao da će uvek biti uz nas (Matej 28,20; Isaija 43,2); ovaj rat ne moramo da vodimo sami. U stvari, ne smemo zaboraviti da je bitka Gospodnja (1. Samuilova 17,47), i da On obećava pobjedu (1. Petrova 1,3-9). Danas možete krenuti putem na kome ćete izvojevati pobjedu nad svakom zavisnošću i primiti slobodu kojoj težite i koju Bog želi da imate. To ne znači da se nećete boriti i da ponekad nećete doživjeti neuspjeh. Međutim, radosna vest je da dok god ne odustanete od Gospoda, On neće odustati od vas. I još nešto, nema ničeg pogrešnog u traženju stručne pomoći. Kao što Gospod može da upotrebi zdravstvenog stručnjaka da vam pomogne u zdravstvenim problemima, tako može upotrebiti i stručnog savetnika da vam pomogne u borbi sa zavisnošću.

»Kada nas okruže poteškoće i nevolje, treba da pribegnemo k Bogu i s punim poverenjem očekujemo pomoć od Njega koji je moćan da nas spase i snažan da nas izbavi. Moramo tražiti Božji blagoslov ako želimo da ga primimo. Molitva je dužnost i potreba; ali da li zanemarujemo hvalu? Zar ne treba češće da uputimo zahvalnost Darodavcu svih blagoslova? Treba da negujemo zahvalnost. Treba često da razmišljamo i prisećamo se Božje milosti, da hvalimo i proslavljamo Njegovo sveto ime, čak i kada doživljavamo tugu i nevolju.« (Elen Vajt, *Selected Messages*, 2. sveska, str. 268)

ZA RAZGOVOR:

- 1. Kakvu ulogu ima praštanje prilikom gubitka poverenja i isceljenja narušenih odnosa? Matej 6,12-15; Matej 18,21.22. Ljubav »ne misli o zlu« (1. Korinćanima 13,5)**
- 2. Kakva je prednost da razmišljamo o Božjoj milosti i da se prisećamo kada doživimo tugu i patnju?**
- 3. Na koje praktične načine vaša crkvena porodica, kao celina, može pomoći onima koji se bore sa nekom vrstom gubitka?**

TRENUCI NEVOLJE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Matej 7,5; Efescima 1,7; Filibljanima 2,4-8; Efescima 4,26.27; Jakov 1,19.20; Kološanima 3,19; Matej 7,12.

Tekst za pamćenje: »Gnjevite se i ne grijehite; Sunce da ne zađe u gnjevu vašemu.« (Efescima 4,26)

Čak će se i domovi u kojima vladaju najbolji odnosi suočiti sa trenucima borbe i sukoba. To je jedna od životnih stvarnosti u palom svetu. Jednostavna pitanja, kao što su čiji je red da izbací smeće, ili da li je vaša kćer, tinejdžerka, uradila domaći zadatak, ili da li je vaš sin uradio kućne poslove, jesu iscrpljujuća, ali prilično zanemarljiva i obično se mogu rešiti uz najmanje poteškoća. Međutim, pojedine poteškoće mogu da ugroze i poremete porodični život: svekrva čije vređanje i manipulisanje prete da unište ženin brak i njeno zdravlje; otac sa mentalnom bolešću koji zlostavlja svoju decu; sin koji napušta svoje versko vaspitanje i odaje se neurednom životu; ili kćer koja koristi psihoaktivne supstance.

U Novom zavetu više puta nam je rečeno da volimo jedni druge (Jovan 13,34; Rimljanima 12,10), da u miru i skladu živimo jedni sa drugima (Rimljanima 15,5; Jevrejima 12,14), da budemo strpljivi, ljubazni, blagi jedni prema drugima (1. Korinćanima 13,4), da druge činimo većim od sebe (Filibljanima 2,3), i da nosimo terete drugih (Efescima 4,2). Naravno, sve ovo je lakše reći nego učiniti, čak i kada su u pitanju članovi naše porodice. U ovoj pouci, osvrnućemo se na to kako možemo ublažiti trenutke nevolje, naročito u porodici.

Pročitajte sledeće tekstove: Matej 7,5; Priče Solomunove 19,11. Koja nam dva načela mogu pomoći da izbegnemo sukob sa drugima?

Pisac Knjige Priče Solomunove iznosi veoma mudro zapažanje: »Kočne svađu, otvori ustavu vodi; zato prije nego se zametne, prođi se rasprave.« (Priče Solomunove 17,14) Jednom započeti, sukob je ponekad veoma teško okončati. Prema tekstu iz Rimljanima 14,19, sukob možemo sprečiti ukoliko sledimo dve pojedinosti: ukoliko se staramo za mir i izgrađujemo jedni druge poučavanjem. Koliko su ova načela ključna za sklad u porodici?

Ponekad vaše priznanje da snosite određenu odgovornost u sukobu može smekšati drugu stranu. Ustuknite jedan korak i razmislite da li je to uopšte vredna borba. U Pričama Solomunovim je zabeleženo: »Razum zadržava čovjeka od gnjeva, i čast mu je mimoći krivicu.« (Priče Solomunove 19,11). Razmislite kakvu promenu bi ova pouka unela u vaš život za tri dana. Ili još bolje, kakav uticaj bi izvršila za pet ili deset godina? Koliko brakova je, na primer, prolazilo kroz teške trenutke zbog pitanja koja se danas čine nevažnima?

Umesto da dozvolite da se sukob otegne i traje dugo vremena, u razgovoru sa drugom osobom – supružnikom, detetom, prijateljem ili kolegom – jasno odredite problem ili predmet rasprave i neposredno se držite teme. Sukob se često pogoršava kada se sporno pitanje zbog koga je došlo do sukoba izgubi u ljutitim rečima; u međuvremenu, problemi ili rane iz prošlosti samo se dodaju (ovo može biti pogubno, naročito za brak). Jedan od načina da ostvarite bolji i mirniji početak razgovora jeste da potvrdite svoj odnos. Dajte drugoj osobi do znanja da vam je veoma stalo do nje i do vašeg odnosa. Kada iskažete svoja pozitivna osećanja, možete preći na sporno pitanje; međutim, budite pažljivi da ne koristite reč *ali*. Ako posle izražavanja pozitivnih misli izgovorite »ali«, to će poništiti ono što ste upravo izjavili. Kada podelite svoja osećanja, poslušajte mišljenje druge osobe, razmislite o onome što je rekla, i tek tada predložite rešenje imajući na umu najbolje interese svih (Filipljanima 2,4.5).

Prisetite se nekih sukoba koji vam se sada čine smešni i beznačajni. Šta možete naučiti iz tih iskustava što će, makar koliko je do vas, sprečiti da se ponovo nešto slično dogodi?

NAČELA ZA BRAK

Brak, kao i Subota, Božji je dar čovečanstvu koji potiče iz Edemskog vrta. Kao adventistički hrišćani znamo šta je neprijatelj duša učinio, i šta još uvek čini, i Suboti i braku. Čak i najuspešniji brakovi, ponekad, pate zbog sukoba.

Sledi nekoliko načela koja mogu pomoći supružnicima da reše probleme.

Pročitajte: Efescima 1,7. Koje ključno načelo nalazimo u ovom tekstu koje mora postati deo svakog braka?

Morate naučiti da opraštate, naročito kada vaš bračni drug to ne slušuje. Svako može da oprostí onome ko to zasluđuje: u stvari, to se jedva može nazvati oproštenjem. Pravo opraštanje je kada opraštamo onima koji ga ne opravdavaju, na način na koji Gospod oprašta nama preko Hrista. I mi moramo tako činiti. U protivnom, naš brak, ukoliko opstane (što je manje verovatno) ličiće na pakao.

Pročitajte: Rimljanima 3,23. Kakvo važno načelo nalazimo i u ovom tekstu?

Morate prihvatiti činjenicu da ste u braku sa grešnom osobom, bićem koje je u izvesnoj meri emocionalno, fizički i duhovno oštećeno. Naviknite se na to. Prihvatite nedostatke svog bračnog druga. Molite se Bogu da zauzmete ispravan stav. Možda morate da živite sa tim nedostacima, ali ne morate biti zaokupljeni njima. Zaokupljenost njima će vas izjesti. Sveti i savršeni Bog, preko Hrista, prihvata nas takve kakvi smo: vi, koji niste sveti i savršeni, morate postupati isto sa svojim bračnim drugom.

Pročitajte: Filibljanima 2,4-8. Koje važno načelo iz ovog teksta može nam, takođe, pomoći, ne samo u braku, već u svim mogućim problema-tičnim odnosima?

ULOGA GNEVA U SUKOBU

Ko u određenom trenutku nije doživio gnev? Još teže je kada je gnev usmeren prema nekom članu porodice. Kada odbijamo da oprostimo, gnev može da se pretvori u otrov koji će naneti veliki bol i patnju domu, porodici i odnosima uopšte.

Pročitajte sledeće tekstove: Efescima 4,26.27; Propovednik 7,9. Kako možemo uspostaviti ravnotežu između razumevanja gneva kao osećanja i gneva kao greha? U čemu je razlika?

Šta Jakov u tekstu Jakov 1,19.20. kaže da u svakom mogućem trenutku treba da primenimo, naročito u ophođenju sa članovima porodice čiji postupci, stavovi i reči izazivaju u nama gnev?

Ako ste ljuti iz nekog razloga, umesto da dozvolite da ljutnja lebdi iznad vašeg života poput tamnog oblaka, pretvorite je u nešto pozitivno. Molite se za one koji vas povređuju i vređaju, oprostite im i budite im na blagoslov. To verovatno u početku neće biti lako, ali kada čvrsto donesete tu odluku i držite je se, Bog će se postarati za ostalo.

Ponekad koren gneva potiče iz doma u kome smo odrasli. Gnevni ljudi često dolaze iz porodica u kojima je gnev bio prisutan, jer uče od svojih uzora i nastavljaju da gaje isti oblik ponašanja u svom životu, na kraju ga prenoseći na svoju decu. Gnev ponekad može biti posledica neispunjenih potreba ili ljubomore, kao u Kainovom slučaju, što ga je dovelo do ubistva svog brata. Možda imate opravdan razlog da budete ljuti, ali nemojte ga koristiti kao izgovor da ostanete u takvom stanju. Nemojte poricati gnev ili pokušati da ga opravdate. Umesto toga, zamolite Boga da vam pomogne da se na pozitivan način izborite sa njim. Apostol Pavle upućuje dobar savet: »Ne daj se zlu nadvladati, nego nadvladaj zlo dobrim.« (Rimljanima 12,21)

Sve nas nešto ljuti, čak do te tačke da osetimo bol: a u određenim slučajevima opravdano smo ljuti. Pitanje je kako mi Božjom silom možemo da ne dozvolimo da nas taj gnev, i druge oko nas, učini očajnim?

SUKOB, ZLOSTAVLJANJE, MOĆ I NADGLEĐANJE

Ponekad nerešeni sukobi i gnev mogu se razviti u veoma negativnu, razornu silu, čak i u odnos u kome vlada zlostavljanje, koje može poprimiti brojne oblike – fizičke, verbalne, emocionalne, psihološke, seksualne, itd. Međutim, svaki oblik zlostavljanja suprotan je glavnom načelu Božjeg carstva – nesebičnoj ljubavi.

Kakva važna učenja o odnosima pronalazimo u tekstovima: 1. Jovanova 4,7.8; Kološanima 3,19?

»Muževi, ljubite žene svoje i ne srdite se na njih« (ne budite osorni prema njima). (Kološanima 3,19) Reč *osoran* u grčkom jeziku govori o tome da je neko ljut ili ogorčen na supružnika, stalno mu nanoseći bol, stvarajući snažno neprijateljstvo i ispoljavajući mržnju prema njemu. Pavle jasno kaže da supružnik ne treba da bude neprijateljski raspoložen ili nasilan. Emocionalno, seksualno ili fizičko zlostavljanje nije prihvatljivo ponašanje za supruga ili partnera hrišćanina. Ono što jeste prihvatljivo jeste pokazati ljubav prema bračnom drugu. Pavle, takođe, jasno kaže da je ljubav strpljiva i ljubazna, da ne zavidi, da se ne hvali, nije ponosita, gruba i sebična, ne ljuti se lako, ne pamti pogreške, ne raduje se zlu, ali se raduje istini. Ljubav uvek štiti, uvek veruje, uvek se nada i uvek istrajava. Nijedna odlika ljubavi ni u najmanjoj meri ne pristaje na zlostavljanje, niti ga prihvata na bilo koji način, u bilo kom obliku ili formi.

Zdrav odnos je onaj u kome se oba supružnika osećaju zaštićeni i sigurni, u kome se gnevom upravlja na zdrav način, i u kome je međusobno služenje merilo. Često se žrtve zlostavljanja osećaju krivima, kao da su one izazvale zlostavljača, ili možda na neki način zaslužuju da budu zlostavljane. Zlostavljači mogu biti prilično skloni kontroli i često vešti da žrtvama nametnu osećanje odgovornosti. Istina je da niko ne zaslužuje da bude zlostavljan, i da su zlostavljači odgovorni za svoje odluke i dela. Dobra vest je da Biblija nudi utehu, ne krivicu, za žrtve zlostavljanja. U određenim prilikama, kada problem postaje nerešiv, ljudi ne treba da se plaše da potraže pomoć.

Žalosno je što se u nekim kulturama toleriše zlostavljanje žena. Zašto nijedan hrišćanin ne treba tako da se ponaša, bez obzira šta je u njihovoj kulturi dozvoljeno?

OPRAŠTANJE I MIR

»Sve, dakle, što hoćete da čine vama ljudi, činite i vi njima: Jer je to Zakon i Proroci.« (Matej 7,12) Razmislite na koje sve načine u svom iskustvu, u porodici i izvan nje, treba da primenite ovo načelo; na linijama zapišite koje su to prilike i odredite, verom, kako upravo to možete učiniti.

Pisac Jevrejima poslanice uputio je savet: »Mir imajte i svetinju sa svima; bez ovoga niko neće vidjeti Gospoda.« (Jevrejima 12,14) Čak i kada preduzmemo sve neophodne korake, pojedini ljudi koji su nas povredili i dalje neće slušati niti se menjati. Možda će se pojedine osobe izviniti, druge neće. Bilo kako bilo, za naše je dobro, naročito kada je član porodice u pitanju, da pođemo putem praštanja o kome smo prethodno govorili.

U stvari, opraštanje je osnovni činilac rešavanja sukoba, naročito u porodici. Kada neko zgreši prema nama, Božji neprijatelj i naš nastoji da podigne zid između nas i te osobe, prepreku koja nas sprečava da volimo tu osobu kao što je Hristos voleo nas. Opraštanje je izbor da tu prepreku obidemo.

»Nama nije oprošteno zato što opraštamo, već dok opraštamo. Temelj potpunog oprostjenja nalazi se u nezasluženoj Božjoj ljubavi, a mi svojim ponašanjem prema drugima pokazujemo da li je ta ljubav postala i naša. Zato Hristos kaže: 'Jer kakvim sudom sudite, onakvim će vam se suditi; kakvom mjerom mjerite, onakvom će vam se meriti.« (Matej 7,2)« (Elen Vajt, *Pouke velikog Učitelja*, str. 251. original)

Takođe, kada pogrešimo, treba da pokušamo da obnovimo taj narušen odnos sa drugom osobom, što može da podrazumeva da pridemo toj osobi, kažemo da nam je žao što smo to učinili i da zatražimo oprostaj. To je upravo ono što je Isus rekao: »Zato, dakle, ako prineseš dar svoj k oltaru, i ondje se opomeneš da brat tvoj ima nešto na te, ostavi ondje dar svoj pred oltarom, i idi prije te se pomiri s bratom svojijem, pa onda dođi i prinesi dar svoj.« (Matej 5,23.24) Dobro je kada se neko ko nas je povredio izvini i zatraži oprostaj. Isto tako, dobro je kada mi prema drugima pokažemo istu vrstu staranja.

Kako vam misao o tome šta sve treba da vam bude oprošteno, pomaže da naučite da opraštate drugima?

ZA DALJE PROUČAVANJE

»Često se roditelji ne slažu u vođenju svoje porodice. Otac, koji je vrlo malo sa svojom decom, i ništa ne zna o njihovim sklonostima i prirodi je grub i strog. On ne upravlja svojom prirodom, već kažnjava u žestini. Dete to zna, i umesto da bude obuzdano, kazna ga ispunjava gnevom. Majka popušta da kazni dete za prekršaj da bi ga kasnije za isti strogo kaznila. Deca nikada ne znaju šta ih čeka i dolaze u iskušenje da saznaju dokle mogu tako postupati a da ne budu kažnjena. Tako je posejano seme zla, koje raste i donosi rod.« (Elen Vajt, *Temelji srećnog doma*, str. 314.315. original)

»Dom treba da bude središte najčistijih i najuzvišenijih osećanja. Mir, sklad, ljubav i sreća treba da se svakog dana istrajno gaje, dok ove vrednosti ne zauzmu srca članova porodice. Biljku ljubavi treba brižljivo negovati, inače će uvenuti. Ako želimo da živi u našem srcu, svako dobro načelo treba negovati. Ono što sotona sadi u srce, mora se iskoreniti: zavist, ljubomora, sumnja, kleveta, nestrpljenje, predrasuda, sebičnost, gramzljivost i taština. Ako dopustimo da ovo zlo ostane u duši, ono će doneti rod koji će mnoge ukaljati. Koliko je onih koji gaje ove otrovne biljke, koje uništavaju dragocene rodove ljubavi i kaljaju dušu.« (Elen Vajt, *Temelji srećnog doma*, str. 195.196. original)

ZA RAZGOVOR:

1. Pročitajte biblijski stih i misao koja sledi o braku. »Jer nemamo poglavara svešteničkoga koji ne može postradati s našijem slabostima, nego koji je u svačemu iskušen kao i mi, osim grijeha.« (Jevrejima 4,15) Kao što se Hristos stavio u naš položaj, da bi na najbolji način uspostavio vezu sa nama, tako treba da postupamo u odnosu sa svojim bračnim drugom. Pokušajte da sagledate svaku situaciju ili krizu ne samo iz svog ugla, već i iz ugla svog bračnog druga. Razmislite o tome kako on ili ona sagledava te prilike, kako one utiču na nju ili njega i zašto se on ili ona osećaju tako kako se osećaju. Ovo načelo može se primeniti u olakšavanju teških prilika. Na koje načine možemo primeniti ovo načelo u svim oblastima mogućih sukoba sa drugima?

**2. Odgovorite u razredu na sledeće pitanje: »Da li je gnev uvek greh?«
Obrazložite svoj odgovor.**

PORODICE U KOJIMA SE NEGUJE VERA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Dela 10,1-28.34.35; 1. Korinćanima 2,2; 1. Solunjanima 5,21.22; Jovan 1,12.13; Jovan 3,7; 1. Jovanova 5,1.

Tekst za pamćenje: »Zato... s trpljenjem da trčimo u bitku koja nam je određena. Gledajući na Načelnika vjere i Svršitelja Isusa, koji umjesto određene Sebi radosti pretrplje krst, ne mareći za sramotu, i sjede s desne strane prijestola Božijega.« (Jevrejima 12,1.2)

Bez obzira u kome smo životnom dobu, kroz šta smo prošli i sa čim ćemo se suočiti na životnom putu, naše postojanje oblikuje se prema kulturi koja nas okružuje. Naši roditelji, naša deca, naši domovi, naše porodice, čak i naša crkva – svi su u velikoj meri pod uticajem kulture u kojoj žive. Iako su i drugi činioци u pitanju, promena Subote na nedelju bila je snažan primer kako je kultura određenog vremena, silno i na negativan način, uticala na Crkvu. Svaki put kada prođemo pored crkve i vidimo obaveštenje o nedeljnom bogoslužju potpuno nam je jasno koliko moć kulture može biti dalekosežna.

Hrišćanske porodice se svo vreme suočavaju sa kulturološkim promenama. Ponekad uticaji kulture mogu biti dobri; iako su uglavnom negativni.

Uzvišena je vest da nam sila Jevanđelja pruža svetlost, utehu i snagu da se izborimo sa izazovima koje nam kultura nameće. Ove sedmice razmišljaćemo o tome kako možemo postati »porodica u kojoj se neguje vera«, dok nastojimo da budemo »pravi i cijeli, djeca Božija bez mane usred roda nevaljaloga i pokvarenoga, u kojemu svijetlite kao vidjela na svijetu.« (Filibljanima 2,15)

ČVRSTO SE DRŽITE ONOGA ŠTO JE DOBRO

Dok se Jevanđelje širi planetom, hrišćani se susreću sa različitim kulturama i običajima, od kojih se mnogi tiču porodičnih i društvenih odnosa. Jedno od najvećih pitanja upućeno hrišćanskim misionarima jeste kako treba da se odnose prema različitim kulturološkim merilima u mnogim oblastima, uključujući i porodične odnose, koje možda lično smatraju neprijatnima.

Pročitajte: Dela 10,1-28.34.35. Šta iz ovih stihova možemo naučiti o potrebi da nadvladamo lične prepreke i predrasude kada smo u dodiru sa drugim kulturama?

Hristos je umro za grehe svakog ljudskog bića, gde god da se ono nalazi. Mnogi ljudi još uvek nepoznaju ovu uzvišenu istinu. Objavljivanje ove vesti uz poziv da se odgovori na nju je evanđeoska misija hrišćana. Pošto Bog ne gleda ko je ko, hrišćani su pozvani da se prema svakome ophode pošteno i sa poštovanjem, dajući mu priliku da prihvate Radosnu vest koja im je upućena.

Do kakvih zaključaka su rani hrišćanski misionari došli u vezi sa predstavljanjem Jevanđelja drugim kulturama? Kakvo načelo možemo izvući iz ovih tekstova? Dela 15,19.20.28.29; 1. Korinćanima 2,2; 1. Solunjanima 5,21.22.

Iako se u svim kulturama ogleda palo ljudsko stanje, u njima se, takođe, neguju verovanja koja su u skladu sa Pismom i koja su korisna za ostvarivanje cilja Jevanđelja. Vrednost data bliskim odnosima u porodici i zajednici u mnogim delovima sveta jedan je od takvih primera. Hrišćani mogu da podrže i osnaže ono što je dobro i u skladu sa biblijskim načelima.

U isto vreme, Božja istina ne sme se ugroziti. Crkvena istorija, nažalost, pokazuje da su kompromisi i prilagođavanje kulturama doprineli razvijanju pseudohrišćanskih verovanja koja nastupaju kao autentično hrišćanstvo. Sotona tvrdi da je bog ovoga sveta i rado širi zbrku. Međutim, Isus je otkupio ovaj svet, i Njegov duh vodi Njegove sledbenike prema istini (Jovan 16,13).

U kojoj meri je vaša vera oblikovana pod uticajem vaše kulture, a u kojoj pod uticajem biblijske istine? Kako možete da naučite da to razlikujete? Spremite se da obrazložite svoj odgovor u razredu.

UTICAJ KULTURE NA PORODICU

»Jer znam da će zapovjediti sinovima svojim i domu svojem nakon sebe da se drže putova Gospodnjih i da čine što je pravo i dobro, da bi Gospod navršio na Avramu što mu je obećao.« (1. Mojsijeva 18,19)

Iako raznolike, porodice su osnovna ćelija društva; prema tome, mnoge izrazite kulturološke odlike različitih društava neposredno su povezane sa porodicom. Na primer, u jednoj drevnoj kulturi smatralo se sinovljevom odgovornošću da pojede leševe svojih roditelja; u drugoj, čovek koji je želeo da isprosi nevestu morao je njenom ocu da donese miraz u vidu smanjenih glava pripadnika protivničkog plemena. Čak i u današnje vreme, gledišta o deci, udvaranju, razvodu, braku, roditeljima, i tako dalje, veoma se razlikuju. Dok širimo vest u ovim različitim kulturama, moramo naučiti kako da se odnosimo prema njima tako da, ne ugrožavajući svoja verovanja, ne izazovemo nepotrebne probleme. Takođe, kada se radi o domu, moramo biti u velikoj meri svesni koji kulturološki uticaji dotiču naše porodice.

Na koje načine u sledećim primerima kultura utiče na porodičan život? Kakva načela možemo naučiti iz ovih primera?

1. Mojsijeva 16,1-3. _____

1. Mojsijeva 35,1-4. _____

Jezdra 10 _____

1. O carevima 11,1. _____

Niko od nas ne živi u potpunoj izolaciji; i mi i naše porodice pod uticajem smo kulture u kojoj živimo. Odgovornost nas kao hrišćana je da u okviru naše kulture živimo najbolje što možemo, negujući ono što je u skladu sa našom verom, i odbacujući, koliko god je to moguće, ono što se sukobljava sa njom.

Šta je u vašoj kulturi od koristi porodičnom životu i u skladu sa Biblijom? Šta nije? Kako na najbolji način možete prilagoditi veru svojoj kulturi ne ugrožavajući osnovne istine?

PODRŽAVANJE PORODICE U TRENUCIMA PROMENA

Promena je neizbežna i uznemirujuća pojava u porodicama, bez obzira u kojoj kulturi živimo. Određene promene su povezane sa predvidivim životnim ciklusima. Promene su često i nepredvidive, kao što su smrt, nesreće, rat, bolest, selidba, neuspeh u poslu. Mnoge porodice suočavaju se sa ekonomskim i društvenim promenama u svojoj zajednici i zemlji. Druge promene neposredno su povezane sa kulturom.

Ispod su navedeni određeni primeri velikih, čak i traumatičnih, promena sa kojima su se ljudi suočili. Koristeći svoju maštu, stavite sebe na njihovo mesto. Kako su ove promene uticale na njihov porodični život? Kakve metode bi vam pomogle da se izborite sa tim? Na koje načine biste možda drugačije reagovali?

Avram, Sara i Lot (1. Mojsijeva 12,1-5) _____

Adasa (Jestira 2,7-9) _____

Danilo, Ananija, Misailo i Azarija (Danilo 1) _____

Promene donose iskustvo gubitka i uznemirenost zbog nesigurnosti u vezi sa bliskom budućnošću. U zavisnosti od sposobnosti porodice da se prilagodi promenama, ova iskustva mogu usmeriti osobe prema novim visinama rasta i tome da cene ono što je duhovno, ili prema napetosti i nemiru. Sotona koristi poremećaje koje promene donose, nadajući se da će podstaći sumnju i nepoverenje u Boga. Obećanja Božje reči, pomoć porodice i prijatelja, sigurnost da je njihov život u Božjim rukama pomoglo je mnogim junacima i junakinjama vere da se uspešno izbore sa značajnim životnim prevratima.

Ako poznajete nekoga (ili celu porodicu) ko se suočava sa traumatskom promenom, na praktičan način učinite nešto što će mu pružiti pomoć i ohrabrenje.

PREMA VERI PRVOG NARAŠTAJA

Kakva kriza vere je nastala u Izrailju kada su Isus Navin i njegov naraštaj umrli? Sudije 2,7-13.

Istraživanja o tome kako se vrednosti i verovanja u organizacijama kao što su Crkve prenose na kasnije naraštaje pokazuju da osnivači imaju veoma visok nivo posvećenosti verovanjima. Oni su se prvi zalagali za njih. Posle jednog ili dva naraštaja, mnogi izgube iz vida načela koja se kriju iza vrednosti. Oni mogu ostati deo organizacije, ali više iz navike. U kasnijim naraštajima, postoji sklonost da se navike pretvore u običaje. Žar osnivača više ne postoji.

Kaže se da Bog nema unučad, samo decu. Šta mislite šta to znači? Vidi: Jovan 1,12.13; Jovan 3,7; 1. Jovanova 5,1.

Uobičajen pristup prenošenju vrednosti u mnogobrojnim hrišćanskim naraštajima bio je da stariji jednostavno kažu mladima u šta veruju. Međutim, saznavanje u šta roditelji veruju ili u šta Crkva veruje nije lična vera. Biti hrišćanin je više od pripadanja organizaciji koja ima svoju istoriju i dogmu. Prava vera nije nešto što se genetski prenosi, što se prirodno prenosi sa jednog naraštaja na drugi. Svako lično treba da upozna Hrista. Roditelji mogu mnogo da učine. Crkva kao celina, a naročito roditelji, treba da učine sve što mogu da stvore okruženje u kome će mladi poželeti da naprave taj pravi izbor, ali na kraju, naraštaj se spasava ili je izgubljen za Jevanđelje tako što se spasava ili je izgubljena jedna po jedna osoba.

Džoi, odrekavši se ateizma, pridružio se kao odrasla osoba nakon snažnog iskustva obraćenja Hrišćanskoj adventističkoj crkvi. Oženio se adventistkinjom i dobio decu koju su, naravno, odgajali u veri. Jednog dana, razmišljajući o duhovnom stanju svoje dece, rekao je: »Da samo moja deca mogu da steknu iskustvo koje sam ja stekao.« Šta biste mu rekli?

U svojoj popularnoj parafrazi Biblije *Poruka*, Eugen Peterson koristi reč »poruka« gde god se u Bibliji pojavljuje reč »Jevanđelje«. Radosna vest o Isusu je zaista poruka koja je ovom svetu danas potrebna. Hrišćanske porodice pozvane su da je zajedno dožive i da je objave bez obzira u kakvoj kulturi žive.

Kako biste ukratko izneli »poruku« na osnovu sledećih tekstova? Matej 28,5-7; Jovan 3,16; Rimljanima 1,16.17; 1. Korinćanima 2,2; 2. Korinćanima 5,18-21.

Najranija vest koju su učenici svuda objavljivali bila je vest o vaskrsenju Isusa Hrista. Hrišćanske porodice danas pridružuju se dugačkoj koloni trkača objavljujući: »On je ustao iz mrtvih«, kao što je lično rekao. (Matej 28,7) Stvarnost Njegovog vaskrsenja čini verodostojnim sve što je Isus rekao o Sebi, o Bogu i Njegovoj ljubavi prema grešnicima, o opraštanju, i sigurnosti večnog života verom u Njega.

Revni za Jevanđelje. Pismo nam daje letimičan uvid u dalekosežan uticaj Jevanđelja na život Isusovih ranih sledbenika. Oni su otvorili svoj dom za proučavanje Biblije; molili su se i jeli zajedno, delili su novac i sredstva, i brinuli jedni o drugima. Cela domaćinstva su prihvatala vest. Da li su odjednom postajali besprekorni ljudi? Ne. Da li je među njima bilo sukoba i neslaganja? Da. Međutim, ovi Hristovi sledbenici bili su drugačiji. Priznali su svoju potrebu za Bogom i jednih prema drugima. Prednost su dali jedinstvu i skladu u domu i Crkvi, nastojeći da ispune Isusovu molitvu iz Getsimanskog vrta (Jovan 17,20-23). Hrabro su svedočili jedni drugima i nevernicima, izlažući čak i svoj život opasnosti zbog svojih verovanja.

Takvo mora biti i naše iskustvo. Čak i u današnje vreme, sumnjičavom prema pobožnosti, ljudi koji su oduševljeni nečim ipak bivaju saslušani. Duh čezne da ispuni ljudska srca oduševljenjem za Jevanđeljem. Kada Radosna vest zaista postane radosna u našem srcu kakva je i u Božjoj reči, njeno objavljivanje biće spontano i nezaustavljivo.

Kakve promene treba izvršiti u vašoj porodici koje vam mogu pomoći da postanete bolji vesnik »poruke« koju smo pozvani da širimmo?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Pročitajte sledeće: Elen Vajt, *Istorija proroka i careva*, »Na dvoru u Vavilonu«, 479-490. original; *Evandeoski radnici*, »Reči upozorenja«, str. 324.329. original; »Bog ne gleda ko je ko«, str. 330.331. original; *Put Hristu*, »Radost u Gospodu«, str. 115-126. original.

Bog ne gleda ko je ko. »Hristova religija uzdiže onoga koji je ima na uzvišeniji nivo razmišljanja i delovanja, dok istovremeno predstavlja ceo ljudski rod kao predmet Božje ljubavi, koji je otkupljen žrtvom Njegovog Sina. Kod Isusovih nogu, bogati i siromašni, učeni i nenaučeni, mogu da se sastanu ne razmišljajući o podelama ili svetovnim častima. Sve zemaljske razlike se zaboravljaju, dok gledamo Onoga koji je bio visoko uzdignut na Nebu, posramljuju ljudsku oholost, samouzdizanje i društvene podelle. Neporočna, nepokvarena religija pokazuje svoja nebeska načela s jedinstvenosti sve koji su posvećeni istinom. Svi se sreću kao duše otkupljene krvlju, na isti način zavisne od Onoga koji ih je iskupio Bogu.« (Elen Vajt, *Evandeoski radnici*, str. 330. original)

ZA RAZGOVOR:

1. Razgovarajte u razredu o odgovorima na pitanja iz odeljka od nedelje.
2. Kakva načela možemo pronaći u prethodnom navodu Elen Vajt koja će, ukoliko ih primenimo, promeniti naš porodični život?
3. Koliko je vaša mesna crkva dobra u negovanju mladog naraštaja vernika? Šta vi kao razred možete učiniti da pomognete Crkvi u ovom važnom zadatku?
4. Sa kakvim izazovima se suočavamo u nastojanju da prenesemo veru na sledeći naraštaj?
5. Na koji način kultura u kojoj živite dobro utiče na vaš porodični život, a na koji loše?

ŠTA SU VIDELI U VAŠEM DOMU?

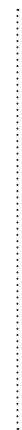
Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Isaija 38; 39; 1. Korinćanima 7,12-16; 1. Petrova 3,1.2; Jevrejima 6,12; Jevrejima 13,7; 3. Jovanova 1.11; Isaija 58,6.7.10.12.

Tekst za pamćenje: »A vi ste izabrani rod, carsko sveštenstvo, sveti narod, narod dobitka, da objavite dobrodjetelji Onoga koji vas dozva iz tame k čudnome vidjelu svome.« (1. Petrova 2,9)

Možda smo dostigli tačku kada je u našem životu (makar za sada), zahvaljujući Gospodu, sve dobro: porodica je odlično, posao je u redu, zdravlje i novčane prilike, takođe. Ili možda nisu? Možda vaš dom sada doživljava bol i nemir? U svakom slučaju, kada neko dođe u posetu u vaš dom, poput poslanika iz Vavilona koji su posetili cara Jezequiju, kakav odgovor biste mogli dati na pitanje koje je prorok Isaija kasnije postavio caru: »Šta su vidjeli u tvom dvoru?« (Isaija 39,4)

Šta su ljudi videli u vašem domu? Šta su videli nebeski anđeli? Kakav se duh širi u njemu? Može li neko da »oseti« miris molitve? Da li se može zapaziti ljubaznost, velikodušnost i ljubav ili napetost, gnev, mržnja, gorčina i nesloga? Da li će neko ko je bio u vašem domu pomisliti da je Isus u njemu?

Ovo su važna pitanja koja svako od nas treba da postavi sebi u vezi sa tim kakav smo dom stvorili. Ove sedmice bavićemo se pitanjima koja mogu doprineti lepom životu u domu, uprkos neizbežnim napetostima i borbama sa kojima se domovi danas suočavaju.

Pročitajte izvještaj o Jezekijinom izlječenju i poseti vavilonskih poslanika. 2. Dnevnika 32,25.31; Isaija 38.39. poglavlje

Pismo ističe da su glasnici bili zainteresovani za čudesan oporavak cara Jezekije. Međutim, čini se da je Jezekija ćutao o svom iskustvu isceljenja. On nije naglasio pojedinosti koje bi otvorile srca ovih radoznalih izaslanika za poznavanje pravog Boga. Suprotnost između njegove zahvalnosti zbog izlječenja u 38. poglavlju i njegovog ćutanja o tome u 39. poglavlju je upadljiva.

»Ostavi ga Bog da bi ga iskušao.« Ova državna poseta bila je najznačajniji događaj; ipak, nije zabeleženo da je Jezekija tražio posebno vođstvo u vezi sa tim u molitvi, od proroka ili sveštenika. Niti se Bog umešao. Sam, izvan očiju javnosti, bez savetovanja sa duhovnim savetnicima, Jezekija je očigledno dozvolio da Božje delo u njegovom životu i životu naroda nestane iz njegovih misli. Namera istoričara u tekstu 2. Dnevnika 32,31. možda je bila da pokaže kako Božji blagoslov lako može biti uzet zdravo za gotovo i kako su oni koji primaju Njegovu milost skloni da postanu samozadovoljni.

U nastavku su date određene pouke o vernosti u domu koje se mogu izvući iz Jezekijinog iskustva. Kojih još pouka možete da se setite?

Svaka poseta hrišćanskom domu je prilika da ljudi sretnu Hristove sledbenike.

Nekoliko posetilaca će verovatno započeti razgovor o duhovnim temama. Hrišćani moraju da pronađu načine koji priliče datim prilikama da šire Radosnu vest.

Hrišćani nisu pozvani da se hvale svojim materijalnim napretkom i dostignućima, iako to mogu da prepoznaju kao Božje blagoslove. Pozvani su da objave »dobrodjetelji Onoga koji vas dozva iz tame k čudnome vidjelu svome« (1. Petrova 2,9); ili, da upotrebimo Jezekijino iskustvo kao simbol, da objave da im se bližila smrt, ali da ih je Hristos iscelio; da su mrtvi od grehova, ali da ih je Hristos vaskrsao i posadio na nebesima (Efescima 2,4-6).

Na koje načine možete upotrebiti dom u svedočenju drugima? Kako biste otvorenije mogli deliti svoju veru u Hrista sa onima koji posete vaš dom?

Prirodno je da će se članovi domaćinstva prvi susresti sa našim nastojanjem da objavimo Jevanđelje. Ne postoji važnije misionško polje od ovoga.

Kakve zaključke možemo izvesti iz teksta Jovan 1,40-42. u vezi sa širenjem vere u domu? Vidi: 5. Mojsijeva 6,6.7; Ruta 1,14-18.

Oduševljeno izveštavanje. Andrija je otišao korak dalje u odnosu na obično izveštavanje; on je uredio da se njegov brat Simon sretne sa Isusom. Oduševljeno izveštavanje o Isusu i predstavljanje Njega kao Ličnosti jednostavan je obrazac za širenje Jevanđelja među rodbinom u našem domu. Nakon upoznavanja Andrija se povukao. Od tog trenutka Isus i Petar izgradili su svoj odnos.

Pomaganje deci u izgradnji vere. Često se previđa činjenica da su deca u domu pravi primaoci vesti Jevanđelja. Roditelji greškom pretpostavljaju da će deca jednostavno upiti porodičnu duhovnost. To se ne sme uzeti zdravo za gotovo. Iako deca i mladi uče od uzora koji posmatraju, takođe je tačno da je ovim mlađim članovima Gospodnje porodice potrebna posebna pažnja i prilika da se lično upoznaju sa Njim. Šesto poglavlje 5. Mojsijeve to uporno ističe: mora se pridati pažnja najuspešnijoj vrsti verskog obrazovanja. U domu treba podsticati redovne duhovne navike u ličnom i porodičnom bogoslužnju. Vreme i iskreni naponi moraju biti uloženi u korist dece i omladine.

Šta možemo naučiti iz Nojemininih evanđeoskih napora? Ruta 1,8-22.

Ruta je videla Nojeminu u njenim najgorim trenucima: kada je pokušala da odgurne svoju snahu od sebe i kada je, gnevna i utučena, kudila Boga dok se prisećala gubitaka koje je doživela (Ruta 1,15.20.21). Rečitanstvo od Rutinog ne može biti dato da se pokaže da mladi mogu susresti savršenog Boga i posvetiti Mu svoj život, čak i kada Ga upoznaju preko nesavršenog roditelja.

Kako misao da je dom najvažnije misionško polje utiče na vaš stav prema osobama sa kojima živite? Radite zajedno kao porodica i pripremite listu posebnih napora koje vaša porodica može da uloži da neobraćenu rodbinu povede Hristu.

MIR KOJI POBEĐUJE

Kakav savet za brakove u kojima vladaju podele zbog religije pronalazimo u Novom zavetu? 1. Korinćanima 7,12-15; 1. Petrova 3,1.2.

Blagoslov je biti supružnik hrišćanin. Pavle u 1. Korinćanima poslanici odgovara obraćenicima koje muči pitanje da li ostajanjem u braku sa nevernim supružnikom mogu uvrediti Boga ili oskrnaviti sebe i svoju decu. Pavle kaže da nije tako. Sveta zajednica braka i prisni odnos treba da se nastavi i posle obraćenja jednog bračnog druga. Prisustvo jednog hrišćanskog bračnog druga »posvećuje« drugog supružnika i decu ovog para. Reč »posvetiti« treba razumeti u smislu da neverni supružnik dolazi u dodir sa blagoslovima blagodati zahvaljujući životu sa bračnim drugom hrišćaninom.

Žalosno je to što neverni supružnik može da odluči da napusti brak. Iako posledice mogu biti ozbiljne, milostiva reč našeg Boga – koji uvek podržava čovekovu slobodu izbora – glasi »neka se razdvoji«. Vernik se »u takvom događaju ne zarobi«. (1. Korinćanima 7,15)

Pozvani da žive u miru. Jasno prvenstvo, uprkos izazovima duhovno razdeljenog doma, Božja reč daje pronalazačenju načina da zavlada Hristov mir. Nada je održati brak netaknutim, pružiti dokaz pobeđe Jevanđelja usred poteškoća, i podstaći podršku supružnika sa kojim je vernik jedno telo, iako je on neveran.

Šta su granice supružnikove odgovornosti prema nevernom bračnom drugu?

Dobrota, nepokolebljiva vernost, ponizna služba, i radosno svedočanstvo vernika stvara najveće izglede da se zadobije supružnik nehrišćanin. Pokornost u hrišćanskom braku proizlazi iz poštovanja prema Hristu (uporedite: Efescima 5,21). I kada se supružnik u hrišćanskoj pokornosti odnosi prema nevernom bračnom drugu, odanost se uvek prvo ukazuje Hristu. Vernost tome da Bog ima pravo na naš život ne iziskuje da supružnik podnosi zlostavljanje od ruke nasilnog bračnog druga.

Da li se neka osoba u vašoj crkvi bori sa nevernim bračnim drugom? Ukoliko se bori, na koje praktične načine joj možete pomoći?

UTICAJ PORODIČNOG ŽIVOTA

U sledećim stihovima obratite pažnju na novozavetnu upotrebu reči »ugledati se«. Šta nam ona govori o procesu nastanka i rasta hrišćanskog života? Šta mislite na šta upućuje odnosu između ugledanja na nekoga i svedočenja? 1. Korinćanima 4,16; Efescima 5,1; 1. Solunjanima 1,6; Jevrejima 6,12; Jevrejima 13,7; 3. Jovanova 11.

Naglašavanje reči *ugledati se* u Novom zavetu potvrđuje važnu ulogu ugledanja na nekoga u procesu učenja. Ljudi su skloni da postanu nalik onome koga posmatraju. Ovo načelo tiče se odnosa uopšteno, a naročito odnosa u domu, u kome je ugledanje na nekoga uobičajeno. Deca se ugledaju na roditelje ili braću i sestre; bračni drugovi često se ugledaju jedni na druge. Ovakav pristup pruža važnu misao kako parovi i porodice mogu svedočiti drugim parovima i porodicama.

Snaga društvenog uticaja. Mi svedočimo svojim domom kada drugima dajemo priliku da nas posmatraju i u našem domu na određeni način podelje naše iskustvo. Mnogi jednostavno u svom okruženju nemaju dobar primer braka ili porodičnih odnosa koji bi sledili. U našim domovima mogu da vide kako Hristov duh unosi razliku. »Društveni uticaj je veličanstvena sila. Ako želimo, možemo da ga iskoristimo kao sredstvo za pomoć onima koji su oko nas.« (Elen Vajt, *U potrazi za boljim životom*, str. 354. original)

Kada bračni parovi pozivaju druge parove na ručak, druženje ili proučavanje Biblije, ili kada zajedno slušaju seminar o rastu u braku, oni koji su došli u posetu imaju priliku da vide uzor. Uzajaman odnos, afirmacija, komunikacija, rešavanje sukoba i prilagođavanje razlikama svedoči o porodičnom životu u Hristu.

Zbog čega u ovom okviru uvek moramo biti pažljivi? Jeremija 17,9; Jovan 2,25; Rimljanima 3,23.

Ugledajte se na vernike koji se ugledaju na Hrista. Međutim, svi primeri koje čovek ostavlja imaju nedostatke; svedočanstvo hrišćanskog doma nije u potpunosti savršeno. Novozavetna misao o ugledanju jeste poziv upućen pojedincima da slede vernike koji se ugledaju na Hrista. Misao je da će pojedinci prihvatiti hrišćansku veru kada vide da je prikazana u životu drugih ljudi, koji su isto tako pogrešiva ljudska bića kao i oni.

Kako svoj dom možete učiniti boljim primerom hrišćanskog svedočenja?

SREDIŠTE UTICAJNOG PRIJATELJSTVA

Uporedite biblijske napomene o gostoljubivosti sa stvarnim događajima u domovima nekoliko biblijskih porodica. Isaija 58,6.7.10-12; Rimljanima 12,13; 1. Petrova 4,9. Zapazite koje su odlike gostoljubivosti prikazane.

Avram i Sara (1. Mojsijeva 18,1-18) _____

Reveka i njena porodica (1. Mojsijeva 24,15-20. 31-33) _____

Zakhej (Luka 19,1-9) _____

Gostoljubivost ispunjava osnovne potrebe druge osobe za odmorom, hranom i zajedništvom. To je opipljiv izraz nesebične ljubavi. Isus je pripisao teološki značaj gostoljubivosti kada je poučavao da su davanje hrane gladnome i pojenje žednoga činovi službe Njemu (Matej 25,34-40). Korišćenje doma za službu može da se kreće od jednostavnog pozivanja suseda na obrok do radikalne gostoljubivosti ustupanja sobe žrtvi nasilja. Može da uključuje jednostavno prijateljstvo, priliku da nekome ponudite da se molite za njega, ili održavanje biblijskih lekcija. Istinska gostoljubivost izvire iz srca onih koji su dirnuti Božjom ljubavlju i žele da izraze svoju ljubav rečima i delima.

Porodice se ponekad žale da im nedostaju odgovarajuće sposobnosti, vreme i/ili energija da ponude gostoprimstvo. Neke porodice se osećaju ne-lagodno, nevešto i nesigurno u vezi sa tim da pređu granicu poznatog da bi se povezali sa nevernima. Neki žele da izbegnu složene odnose u svom životu koji se mogu pojaviti u dodiru sa drugima. Mnoge savremene porodice mešaju *gostoljubivost* i *zabavljanje nekoga*.

Na koji način vaš život u domu odražava vaše duhovno stanje?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Pročitajte sledeće: Elen Vajt, *Temelji srećnog doma*, »Snažno hrišćansko svedočanstvo«, str. 35-39. original; »Odnos prema nevernom bračnom drugu«, str. 348-352. original; *U potrazi za boljim životom*, »Služba doma«, str. 349-355. original; *Istorija proroka i careva*, »Poslanici iz Vavilona«, str. 340-348. original.

»Uticao pravog doma na ljudska srca i život snažniji je od bilo koje pro-povedi...

Možda nam se naš delokrug uticaja čini malim, naša sposobnost skromnom, naše prilike nesvakidašnjim, naše znanje ograničenim, ali svi imamo divne prilike vernim prihvatanjem mogućnosti našeg doma.« (Elen Vajt, *U potrazi za boljim životom*, str. 352.355. original)

ZA RAZGOVOR:

- 1. Pitajte da li je nekome u razredu uticaj nečijeg doma pomogao da se odluči za Hrista. Razgovarajte o tome šta je na njih ostavilo utisak. Šta razred može da nauči iz tog iskustva?**
- 2. Na koje praktične načine kao razred možete služiti porodici u kojoj je jedan bračni drug neveran?**
- 3. Razgovarajte u razredu o pritiscima u domu koji deluju protiv vere. Zabeležite neke od njih, a zatim nasuprot njima zapišite moguća rešenja.**
- 4. Privatni život hrišćana predstavlja svedočanstvo deci, nevernim bračnim drugovima, rodbini i gostima. Iako vera koja se neguje u domu nije uvek potpuna kakva bismo voleli da bude, niti uvek dovede do obraćenja rodbine ili onih koji posećuju taj dom, nesavršeni članovi porodice nastoje da ukažu na put koji vodi ka savršenom Spasitelju. Velikodušnom gostoljubivošću izraženoj u Spasiteljevo ime, oni donose carstvo blagodati svima sa kojima dolaze u dodir. Razmislite o uticaju svoga doma na one koji vam dolaze u posetu. Šta možete učiniti da postanete bolji svedoci vere svima koji prekorače vaš prag?**

OBRAĆANJE SRCA U POSLEDNJE VREME

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Malahija 4,5,6; Matej 11,14,15; Matej 17,10; 1. O carevima 16,29-17,24; 1. O carevima 18,20-45; Matej 3,2.

Tekst za pamćenje: »Evo Ja ću vam poslati Iliju proroka prije nego dođe veliki i strašni dan Gospodnji; i on će obratiti srce otaca k sinovima, i srce sinova k ocima njihovijem, da ne dođem i zatrem Zemlju.« (Malahija 4,5,6)

Naš život sastoji se iz određenih razdoblja. Ponekad je sve u najboljem redu, ponekad ne. Ponekad su odnosi u porodici nenačušeni i snažni; ponekad su krhki, čak i poremećeni.

U kakvoj god fazi života, u kakvom god razdoblju, u kakvom god stanju da se nalazimo mi ili naša porodica u ovom trenutku, možemo i moramo da živimo u svetlosti Božjih obećanja, držeći ih se celim svojim srcem, dušom i snagom, jer su ona, na kraju, naša jedina nada. Naša velika nada. Božja reč daje obećanja, obećanja koja – u kakvom god stadijumu da je naš život ili porodica – možemo tražiti za sebe, svoje voljene, svoju porodicu i svoju crkvu.

U ovoj poslednjoj sedmici ovog tromesečja, osvrnućemo se na određene biblijske izveštaje, obećanja i iskustva u različitim okvirima. Nastojaćemo da izvućemo pouke za nas danas, bez obzira na naše prilike: jer ko god da ste, gde god da ste, u kakvom god razdoblju života da se nalazite, imate borbe, strahove i brige. Na sreću, služimo Bogu koji ne samo da zna sa čim se suočavamo, već ko je, u to možemo biti sigurni, ispred svega toga.

PROROČANSTVO O OBRAĆANJU SRCA

Uporedite proročanstvo o Ilijinom dolasku sa novozavetnim upućivanjem na ovaj događaj. Malahija 4,5.6; Matej 11,14.15; Matej 17,10; Marko 6,15; Luka 1,17.

U Malahijino vreme, Božji poziv upućen narodu: »Vratite se k Meni, i Ja ću se vratiti k vama«, naišao je na oholi odgovor: 'U čemu bismo se vratili?'« (Malahija 3,7) Razočaran prorok je izjavio da će im biti data još jedna prilika za probuđenje. Prisećajući se reforme obraćanja srca koju je započeo Ilija (1. O carevima 18,37), Malahija je predvideo da će on ponovo doći i »obratiti srce otaca k sinovima, i srce sinova k ocima njihovijem«. (Malahija 4,6)

Prema jevrejskoj tradiciji Ilija je trebalo da se lično pojavi kao Mesijin vesnik (uporedite: Matej 17,10; Marko 6,15). Međutim, Novi zavet predstavlja Jovana Krstitelja kao ispunjenje ovog proročanstva (Matej 11,14.15; Luka 1,17).

Šta mislite šta znači izraz »obratiti srce«?

Ovaj tekst može se primeniti na nekoliko načina: odnosi se na pomirenje izrailjskog naroda sa Gospodom. Bog kao Otac (Isaija 63,16) odvratio se od svog gneva prema svojoj deci (Mihej 7,18.19) i poziva ih da Mu se vrate (Isaija 44,22; Malahija 3,7). Odnosi se na ponovno spajanje kasnijih naraštaja sa njihovim vernim precima kroz zavetno obnovljenje. Proročki poziv Božjem narodu da slede veru patrijaraha više puta je upućivan u Starom zavetu. Da li će zemlja i dalje biti blagosloveno mesto boravka neposredno je bilo povezano za vernošću zavetu (5. Mojsijeva 4,29-31). Blagoslov se odnosi na oporavak i obnavljanje porodičnog života. Odnosi između roditelja i deteta praktično su izraz zavetne vernosti Bogu. Ovde je, takođe, ispunjenje odgovornosti prema roditeljima i deci povezano sa trajnim nasleđstvom zemlje i Božjim blagoslovom (Priče 2,21).

Kakva povezanost postoji između obnovljenog odnosa sa Bogom i obnovljenih odnosa u našim porodicama? Zašto jedno mora da prethodi drugom?

OBEĆANJE O OBNOVLJENJU

Uvođenje obožavanja Vala u Izrailju od strane Jezavelje, Sidonke, žene cara Ahava, ubrzalo je moralni pad naroda. Božja učenja koja su uzdizala brak, porodicu i seksualnost bila su zasjenjena rodoskrnavljenjem, bludom i drugim oblicima seksualnog razvrata. U ovo polje sukoba oko bogoslužjenja zakoračio je Ilija čije je značenje imena »Jehova je moj Bog« ukoravalo služenje Valu.

Kakvo iskustvo je povezalo Iliju sa obaranjem neznabožackih verovanja i uspostavljanjem novog života u porodicama? 1. O carevima 16,29-17,24; uporedite: Luka 4,25.26.

Ilija je posle najavljivanja suše kao kletve nad zemljom bio obeležen čovek. Bog ga je zaklonio na neobičnom mestu – u domu siromašne udovice iz Sarepte Sidonske, u blizini Jezaveljinog rodnog mesta. Ilija je pozdravio udovicu iznevši pred nju tešku probu: da upotrebi poslednja drva za potpalu, ulje i brašno da ga nahrani i da Bogu poveri svoju budućnost. Njena vera postala je čuvena. Isus ju je lično kasnije naveo kao primer (Luka 4,26). Pošto su se njeno ulje i brašno protegli na mnogo dana, ova žena bolje je upoznala Gospoda. Onda se, tragično, njen sin jedinac razboleo i umro. U bolu koji je iskazala Iliji odražavala se njoj poznata religija iz njenog okruženja, izopačena verovanja koja su se uvukla u Izrailj, u kojima je nečiji greh mogao da zahteva žrtvovanje deteta (1. O carevima 17,18; uporedite: Jeremija 19,5; Mihej 6,7).

Kakav uticaj je ponovni susret sa sinom izvršio na duhovno iskustvo ove udovice Feničanke? 1. O carevima 17,24. Šta možemo naučiti iz njenog izlaganja?

Majčin odgovor otkriva uticaj Ilijine poruke. Vera u Boga i Njegovu reč javlja se u srcu kada je, Njegovom silom, život obnovljen i porodica ponovo sjeđinjena. Mnogi se danas slažu sa učenjima koja se propovedaju, ali su mlaki u svom duhovnom iskustvu. Međutim, kada se istine Božje reči lično dožive, i dođe do probuđenja i obnobljenja u odnosima u domu, srce biva snažnije osvedočeno.

Na kakav porodični susret još uvek čekate? Kojih Božjih obećanja se držite koja vam pružaju nadu da će do tog susreta doći?

OBRAĆANJE SRCA NA OLTARU

Pročitajte: 1. O carevima 18,20-45. Zapišite na linijama o čemu se radi u ovom događaju. Iako je okvir potpuno različit, kako se načela koja zapazimo u ovom izveštaju mogu primeniti u porodičnom životu?

Ilija je na gori Karmil čeznuo da narod obnovi zavet, da se vrati veri svojih otaca koja će doneti isceljenje njihovom životu, domu i zemlji.

Čas večernje žrtve. Nakon što su neznabožački sveštenici doživeli neuspeh prinoseći žrtvu, došao je red na Iliju koji je promišljeno postupio. Doba dana usmerilo je pažnju na Božji plan otkupljenja otkriven u službi u Svetilištu (uporedite: 2. Mojsijeva 29,41). Poziv »pristupite k meni« (1. O carevima 18,30) podseća na to kako je Spasitelj pozdravljao grešnike (uporedite: Matej 11,28). Roditelji koji su žalosni, jer je njihovo dete zašlo sa puta mogu biti sigurni da ga Bog voli isto tako iskreno kao što je voleo Izrailjce. Bog neprestano radi da k Sebi privuče zalutale.

Ilijina usredsređenost na Gospodnji oltar u našem vremenu ima istu vrednost, kada se Isus i Njegova spasonosna blagodat uzdižu u porodicama. Porodično bogoslužje je prilika da razgovaramo sa Njim u molitvi, da jedni drugima pričamo o Njemu, da prihvatimo ponovo Njegov besplatan dar spasenja, i da svom srcu damo vremena da razmišlja o Njegovim učinjima.

Odgovor koji je Ilija tražio od njih pokazao bi da ih je Bog vratio k Sebi. U tekstu 1. O carevima 18,37. je zabeleženo: »Da bi poznao ovaj narod... kad opet obratiš srca njihova.« Mi ne možemo obratiti svoja srca Bogu; možemo samo odgovoriti na Njegovu blagodat koju besplatno nudi.

Oganj koji spaljuje nije pao na krivce, već na žrtvu, ukazujući na Isusa koga »nas radi učini grijehom, da mi budemo pravda Božija u Njemu«. (2. Korinćanima 5,21) Priznanje i hvala teku sa usana naroda. Pošto nisu odgovorili na Božji poziv, lažni sveštenici bili su pogubljeni. Tada je osvežavajuća kiša okončala kletvu izrečenu nad zemljom.

U kakvom stanju je vaš »oltar« u domu? Na koje posebne načine možete »ponovo izgraditi oltar« u svom domu, ukoliko je potrebno da se ponovo izgradi?

OBRAĆANJE SRCA NA JORDANU

Pored Gavrilovog proročanstva (Luka 1,17) i Isusove potvrde da je On prorečeni Ilija (Matej 11,14; Matej 17,12.13), pisci Jevanđelja potvrđuju da je Jovan Krstitelj bio »glasnik« koji je pripremao put Gospodnji (Matej 11,10, Marko 1,2; Luka 7,27; uporedite: Malahija 3,1).

Zapazite glavna gledišta Jovanove poruke. Na koji način je njegova poruka uticala na »obraćanje srca«? Matej 3,2.8; Matej 14,4; Marko 1,4; Luka 3,3.8.9.11.13.14.

Poput poljoprivrednika koji ore tvrdu zemlju da bi je pripremio za setvu, Jovan je osudio greh i pozvao grešnike da se pokaju. Ljudska priroda je takva da bez samoispitivanja, bez svesti o svom pravom stanju, čovek ne oseća nikakvu potrebu za nečim boljim. Njegova poruka usmerila je narod prema svetosti Božjih zahteva i njihovoj potrebi za Njegovom savršenom pravdom. Iskreno pokajanje je uvek obeleženo poniznošću i traženjem Božje pomoći da dođe do promene ponašanja. Otkrivajući plitko i sebično licemerstvo onih koji su Avrama smatrali svojim ocem, nastojao je da ukaže na dublje značenje vere njihovih otaca.

Kako je poruka Jovana Krstitelja pripremila put Isusu? Jovan 1,35-37; Jovan 3,27-30.

Jovanu je bilo pokazano da je Isus Jagnje Božje. Kada je Isusa predstavio na taj način (Jovan 1,29.36), on je doslovno uputio narod prema Gospodu. Andrija i još jedan Jovanov učenik, takođe Jovan, pisac Jevanđelja koji je napisao izveštaj o tom danu, ostavili su Jovana Krstitelja i postali Isusovi učenici. Ne samo da Ilijina poruka ukazuje na potrebu za pokajanjem; ona prepoznaje Onoga koji spasava od greha, podstiče oduševljavanje Njime i poznaje narod sa Njim.

Da Jovan Krstitelj uđe u vaš dom, šta mislite šta bi vam rekao?

OBRAĆANJE SRCA U POSLEDNJIM DANIMA

Mi kao adventistički hrišćani u određenom smislu vidimo sebe u ulozi Jovana Krstitelja. Vešću o reformi i pokajanju nastojao je da pripremi put za prvi Isusov dolazak; mi, kao pokret, smatramo da isto činimo za Njegov drugi dolazak.

Pročitajte sledeći tekst uz molitvu: Luka 1,17. Kako ove reči prožimaju našu vest?

Nebeski Otac obratio je srca svoje dece Sebi i obratio je srca svoje dece jednih prema drugima zahvaljujući Hristovom krstu. Ilijina poruka upućuje molbu porodicama da poveruju u ovu izuzetnu Radosnu vest (2. Korinćanima 5,18-21; uporedite: Efescima 2,11-18) i postanu ljudi ispunjeni blagodaću, dok Njegov Duh obavlja žetvu ljubavi u njima.

Svetu je očajnički potreban prikaz nesebičnog staranja, trajne posvećenosti i nepokolebljive predanosti Bogu. Hrišćanske porodice Božjom blagodaću mogu to da pokažu: ipak ne smemo zaboraviti da je poruka koju treba da objavimo svetu, poruka koja je i nama upućena. Dok se načela Jevanđelja, jedinstva, ljubavi i samopožrtvovnosti ne pokažu među nama, naročito u našim porodicama, bićemo nemoćni da objavimo ovu vest drugima. Sve rečite propovedi, logično razmišljanje i predstavljanje Biblije nisu dovoljni: svet treba u našem životu, naročito u porodičnom životu, da zapani pokajanje, obraćena srca, ljubav i posvećenost o kojoj propovedamo. Kao što je Jovan Krstitelj imao silu da menja život i svoje propovedanje učini uspešnim, Božjom blagodaću možemo postići isto, ali samo do mere do koje smo spremni da saradujemo.

Mi smo, preko Isusa, deo nebeske porodice (Efescima 3,15). Prema tome, bilo da našu porodicu sačinjava jedna ili više osoba, pozvani smo da budemo Božji svedoci i naše svedočenje ništa ne može učiniti uspešnijim nego da pokažemo svetu šta porodica, bez obzira kolika je, može postati silom Jevanđelja.

Šta na poseban način možete učiniti da pokažete najbližijim osobama, bilo da je u pitanju član uže porodice ili neko drugi, da ih volite i da brinete o njima?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Pročitajte sledeće tekstove: Elen Vajt, *Istorija proroka i careva*, »Karmil«, str. 143-154. original; *Čežnja vekova*, »Glas u pustinji«, str. 97-108. original.

»Naša poruka treba da bude isto tako neposredna kao što je bila Jovanova poruka. On je ukoravao careve zbog njihovog bezakonja. Bez obzira što mu je život bio ugrožen, nije oklevao da objavi Božju reč. I naše delo u ovo vreme mora da se obavi isto tako verno.« (Komentari Elen Vajt, *The SDA Bible Commentary*, 4. sveska, str. 1184)

ZA RAZGOVOR:

- 1. Razgovarajte u razredu o važnosti Ilijine poruke za vašu mesnu crkvu. Kako možete pomoći crkvi da shvati ovu poruku i svoju ulogu u njenom širenju?**
- 2. Neka oni koji žele da u razredu podele svoje lično iskustvo o tome kako im se »srce obratilo«. Kakve promene su usledile? Kakvu razliku je ovo iskustvo unelo u njihov život i život njihove porodice?**
- 3. Ako vidimo sebe u ulozu Jovana Krstitelja, šta bi trebalo da očekujemo da nam se dogodi? Kakva se poruka podrazumeva u tom odgovoru?**
- 4. Na kakva se obećanja kao roditelji možete pozvati u vezi sa decom koja su, makar u ovom trenutku, otišla od Boga?**

APRIL

UČIMO OD HRISTA

Život u zajednici s Hristom

1. P Malahija 3,2. Izgradnja karaktera za nebo
2. U Efescima 4,32. Život u zajednici s Hristom
3. S Jakov 1,5. Tražite božanski a ne ljudski savet
4. Č Psalam 32,8. Kako Bog vodi svoju decu
5. P Jeremija 33,3. Stvari za koje ne znaš
6. S Jovan 12,24. Žetva krsta

Imamo savršen Uzor

7. N Jevrejima 11,24-26. Gledanje Nevidljivoga
8. P Matej 28,18-20. Idite, radite u mom vinogradu
9. U 2. Korinćanima 9,6. Žrtvovati se kao što se Hristos žrtvovao
10. S 1. Petrova 5,8. Izbegavanje sotonskih zamki
11. Č Matej 13,24.25. Uticaj uma na um
12. P Isaija 41,9.10. Suočavanje s teškoćama i njihovo rešavanje
13. S Isaija 35,3.4. Imamo savršen uzor

Božja reč – tvoja vodilja

14. N Jovan 1,4. Priroda je naš udžbenik
15. P Jevrejima 3,7.8. Obrati se Bogu dok ima vremena
16. U Kološanima 3,12.13. Negovanje karaktera po ugledu na Hrista
17. S Matej 23,8. Imajte poverenja u svoju braću
18. Č Jovan 13,34. Hristos voli grešnika
19. P Jovan 17,17. Vucimo sa Hristom
20. S Dela 20,32. Pravo posvećenje

Učimo od Hrista

21. N Psalam 119,105. Božja reč – tvoja vodilja
22. P Matej 7,20. Prava ljubav ne može se sakriti
23. U 1. Korinćanima 1,30.31. Učimo od Hrista
24. S Psalam 34,2. Veličajte Boga, a ne čoveka
25. Č 2. Petrova 1,3. Negujte hrišćanske vrline
26. P Psalam 37,3. Sledite Gospodnja uputstva
27. S 1. Petrova 2,9. Bog ima svoj izabrani narod

Veličanstveni primer

28. N Psalam 116,13. Uzmi čašu spasenja
29. P 2. Dnevnika 20,17. Krenite napred
30. U 1. Petrova 2,21. Veličanstveni primer

MAJ

BITI JEDNO S HRISTOM

Hrišćaninovo nasleđe

1. S 2. Korinćanima 11,3. Sotonsko lukavstvo
2. Č Matej 18,3. Ko je najveći?
3. P Jovan 15,19. U svetu, ali ne od sveta
4. S 2. Timotiju 2,22. Sačuvani u ljubavi prema istini

Hristos poziva na jedinstvo

5. N Priče 3,11. Hrišćaninovo nasleđe
6. P 5. Mojsijeva 30,19. Da li ste na pravoj ili pogrešnoj strani?
7. U Jovan 17,21. Hristos poziva na jedinstvo
8. S Isaija 55,7. Kad se naprave greške
9. Č Luka 11,13. Molite se za Svetog Duha
10. P Jovan 6,37. Držite Hrista za reč
11. S Jovan 14,6. Sledite veliki Primer

Biti jedno s Hristom

12. N Priče 22,29. Stekni dobre radne navike
13. P 1. Timotiju 2,15. Savet ženama
14. U Jovan 14,9. Postoji sigurna staza
15. S Jovan 17,22. Potreba za jedinstvom
16. Č Matej 18,12.13. Lek za krivicu i depresiju
17. P 1. Korinćanima 2,9. Da li se pripremaš za Nebo?
18. S Kološanima 2,8. Čuvajte se zavodljivih teorija

Gledajte u Njega!

19. N Jovan 17,23. Biti jedno s Hristom
20. P Matej 7,16.17. Po njihovim plodovima
21. U Jevrejima 8,1.2. Hristos posreduje za vas
22. S Rimljanima 1,20. Bog u prirodi
23. Č 3. Jovanova 1,2. Šta je s mojom dušom?
24. P Otkrivenje 3,4. Odakle uzimate svoj oganj?
25. S 1. Jovanova 3,1. Gledajte u Njega!

Ne možemo raditi bez Boga

26. N Jezekilj 3,17. Više od proroka
27. P Danilo 1,17. Čitaj Knjigu proroka Danila
28. U Jovan 8,12. Ne možemo raditi bez Boga
29. S Psalam 127,1. Učinite dom delićem neba
30. Č Psalam 86,16. Jednoj starijoj sestri
31. P Marko 16,15.16. Hristov posao i naš posao

JUN

GLEDAJTE U ISUSA HRISTA

Nikad ne žrtvuj hrišćanska načela

1. S Isaija 56,5. Nikad ne žrtvuj hrišćanska načela

Svi mogu da pobeđe

2. N Matej 6,28. Udžbenik prirode
3. P Isus Navin 1,6. Budite jaki
4. U 1. Timotiju 4,15. Svetlost dolazi u vidu blistavih zraka
5. S Jeremija 48,11. Zašto Bog dopušta uznemirujuća iskustva
6. Č Psalam 73,28. Sada je vreme – ustani i svetli se
7. P 2. Petrova 1,5. Pozvani na slavan život pun vrlina
8. S 1. Korinćanima 9,24. Svi mogu da pobeđe

Božja ruka je za upravljačem

9. N Jovan 6,51. Božanski lekar prepisuje...
10. P 5. Mojsijeva 30,16. Bog zahteva celo srce
11. U Psalam 32,5. Kome da se ispovedim?
12. S Efescima 6,10. Božja ruka je za upravljačem
13. Č Jevrejima 11,16. Dom gde večno Sunce sija
14. P Isaija 59,19. Svakom čoveku je dat njegov posao
15. S Jevrejima 3,13. Danas

Gledajte u Isusa Hrista

16. N Jovan 6,35. Gledajte u Isusa Hrista
17. P Jovan 15,5. Da li ste rodna grana?
18. U Psalam 144,3. Ljudska mudrost je bezumlje
19. S Efescima 4,4-6. Mi smo jedno sa Crkvom na Nebu
20. Č Filibljanima 2,12.13. Bog nam pomaže da ispunimo Njegovu volju
21. P 1. Korinćanima 1,27. Bog može da upotrebi i »manje sposobne« radnike
22. S Jevrejima 13,20.21. Neka Bog ostvari svoju volju u tebi

Sila evanđelja

23. N Matej 3,8. Šta možemo naučiti od nerodne smokve
24. P Jevrejima 13,3. Obidoste me
25. U 1. Timotiju 4,8. Priprema za Nebo
26. S Rimljanima 8,38.39. Hristova ljubav ne može se izmeriti
27. Č Danilo 12,2. Za šta se vi pripremate?
28. P 2. Korinćanima 3,18. Svakog dana sve sličiji Hristu
29. S 2. Korinćanima 4,6. Sila evanđelja

Božji planovi su jednostavni

30. N Jovan 1,12. Božji planovi su jednostavni

ČITANJE BIBLIJE REDOM

April		Maj		Jun	
1. 1. O car.	4-6	1. 2. Dnev.	23-25	1. Psalam	15-17
2. «	7-9	2. «	26-30		
3. «	10-12	3. «	31-33	2. «	18-20
4. «	13-16	4. «	34-36	3. «	21-23
5. «	17-19			4. «	24-26
6. «	20-22	5. Jezdra	1-3	5. «	27-29
		6. «	4-6	6. «	30-34
7. 2. O car.	1-3	7. «	7-10	7. «	35-37
8. «	4-6	8. Nemija	1-3	8. «	38-40
9. «	7-9	9. «	4-7		
10. «	10-12	10. «	8-11	9. «	41-43
11. «	13-16	11. «	12-13	10. «	44-46
12. «	17-19			11. «	47-49
13. «	20-22	12. O Jestiri	1-3	12. «	50-52
		13. «	4-6	13. «	53-57
14. «	23-25	14. «	7-10	14. «	58-60
15. 1. Dnev.	1-3	15. O Jovu	1-3	15. «	61-63
16. «	4-6	16. «	4-8		
17. «	7-9	17. «	9-11	16. «	64-66
18. «	10-14	18. «	12-14	17. «	67-69
19. «	15-17			18. «	70-72
20. «	18-20	19. «	15-17	19. «	73-75
		20. «	18-20	20. «	76-80
21. «	21-23	21. «	21-23	21. «	81-83
22. «	24-26	22. «	24-26	22. «	84-86
23. «	27-29	23. «	27-30		
24. 2. Dnev.	1-3	24. «	31-33	23. «	87-89
25. «	4-7	25. «	34-36	24. «	90-92
26. «	8-10			25. «	93-95
27. «	11-13	26. «	37-39	26. «	96-98
		27. «	40-42	27. «	99-103
28. «	14-16	28. Psalam	1-3	28. «	104-106
29. «	17-19	29. «	4-6	29. «	107-109
30. «	20-22	30. «	7-11		
		31. «	12-14	30. «	110-114

VEČERNJE BOGOSLUŽENJE U PORODICI

April

1. Psalam 78,43-56.
2. Psalam 78,57-72.
3. Psalam 79.
4. Psalam 80.
5. Psalam 81.
6. Psalam 82.
7. Psalam 83.
8. Psalam 84.
9. Psalam 85.
10. Psalam 86.
11. Psalam 87.
12. Psalam 88
13. Psalam 89,1-13.
14. Psalam 89,14-26.
15. Psalam 89,27-39.
16. Psalam 89,40-52.
17. Psalam 90.
18. Psalam 91.
19. Psalam 92.
20. Psalam 93.
21. Psalam 94.
22. Psalam 95.
23. Psalam 96.
24. Psalam 97.
25. Psalam 98.
26. Psalam 99.
27. Psalam 100.
28. Psalam 101.
29. Psalam 102,1-14.
30. Psalam 102,15-28.

Maj

1. Psalam 103.
2. Psalam 104,1-18.
3. Psalam 104,19-35.
4. Psalam 105,1-15.
5. Psalam 105,16-31.
6. Psalam 105,32-45.
7. Psalam 106,1-16.
8. Psalam 106,17-32.
9. Psalam 106,33-48.
10. Psalam 107,1-21,
11. Psalam 107,22-43.
12. Psalam 108.
13. Psalam 109,1-16.
14. Psalam 109,17-31.
15. Psalam 110.
16. Psalam 111.
17. Psalam 112.
18. Psalam 113.
19. Psalam 114.
20. Psalam 115.
21. Psalam 116.
22. Psalam 117.
23. Psalam 118,1-14.
24. Psalam 118,15-29.
25. Psalam 119,1-34.
26. Psalam 119,35-63.
27. Psalam 119,64-90.
28. Psalam 119,91-117.
29. Psalam 119,118-143.
30. Psalam 119,144-176.
31. Psalam 120.

Jun

1. Psalam 121.
2. Psalam 122.
3. Psalam 123.
4. Psalam 124.
5. Psalam 125.
6. Psalam 126.
7. Psalam 127.
8. Psalam 128.
9. Psalam 129.
10. Psalam 130.
11. Psalam 131.
12. Psalam 132.
13. Psalam 133.
14. Psalam 134.
15. Psalam 135.
16. Psalam 136,1-14.
17. Psalam 136,15-26.
18. Psalam 137.
19. Psalam 138.
20. Psalam 139.
21. Psalam 140.
22. Psalam 141.
23. Psalam 142.
24. Psalam 143.
25. Psalam 144.
26. Psalam 145.
27. Psalam 146.
28. Psalam 147.
29. Psalam 148.
30. Psalam 149.

Predlažemo vernicima da ove tekstove čitaju u toku večernjeg bogoslužjenja u svojoj porodici.

POČETAK SUBOTE U APRILU 2019. GODINE

MESTO	DATUM			
	5.	12.	19.	26.
Strumica , Đevđelija	18,57	19,06	19,14	19,23
Radoviš, Kavadarci	18,59	19,08	19,16	19,25
Pirot , Veles, Prilep, Bitolj	19,01	19,10	19,18	19,27
Kladovo, Negotin , Bor, Zaječar, Knjaževac, Niš , Leskovac, Vranje, Kumanovo, Skoplje	19,03	19,12	19,20	19,29
Paraćin, Kruševac , Priština , Tetovo, Debar, Ohrid	19,05	19,14	19,22	19,31
Jagodina , Kosovska Mitrovica, Đakovica, Prizren	19,07	19,16	19,24	19,33
Vršac, Alibunar, Kovin, Smederevo, Požarevac, Smederevska Palanka, Kragujevac , Kraljevo, Novi Pazar, Peć	19,09	19,18	19,26	19,35
Srpska Crnja, Pančevo, Beograd , Arandelovac, Čačak , Berane	19,11	19,20	19,28	19,37
Kikinda, Zrenjanin , Valjevo, Ruma, Užice, Pljevlja, Kolašin, Podgorica , Bar, Ulcinj	19,13	19,22	19,30	19,39
Senta, Bečež, Vrbas, Novi Sad , Sremska Mitrovica, Bogatić, Šabac , Loznica, Zelenika	19,15	19,24	19,32	19,41
Subotica , Bačka Palanka, Sombor, Kula, Dalj, Vukovar, Bačka Topola, Šid, Bijeljina, Tuzla, Sarajevo , Foča, Bileća, Trebinje, Dubrovnik	19,17	19,26	19,34	19,43
Beli Manastir , Osijek , Vinkovci, Mostar, Metković, Mljet	19,19	19,28	19,36	19,45
Slavonski Brod, Derвента, Doboj, Zenica, Pelješac	19,21	19,30	19,38	19,47
Podravska Slatina , Jajce, Slavonska Požega, Banja Luka , Livno, Hvar, Korčula	19,23	19,32	19,40	19,49
Virovitica, Daruvar, Prijedor , Bosanska, Gradiška, Nova Gradiška, Split, Brač, Vis	19,25	19,34	19,42	19,51
Koprivnica , Bjelovar, Drvar, Knin , Šibenik	19,27	19,36	19,44	19,53
Ormož, Čakovec, Varaždin , Sisak, Bihać, Biograd	19,29	19,38	19,46	19,55
Murska Sobota, Ptuj, Celje , Krapina, Zagreb , Karlovac, Slunj, Gospić, Zadar, Dugi otok	19,31	19,40	19,48	19,57
Maribor , Slovenj Gradec, Rogaška Slatina, Zidani Most, Rab, Pag	19,33	19,42	19,50	19,59
Dravograd, Mežica, Ljubljana , Rijeka , Crikvenica, Krk, Cres, Lošinj	19,35	19,44	19,52	20,01
Kranj, Postojna, Pula	19,37	19,46	19,54	20,03
Kranjska Gora , Jesenice , Gorica, Kopar, Rovinj	19,39	19,48	19,56	20,05

Podaci iz ove tabele izvedeni su po letnjem računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U MAJU 2019. GODINE

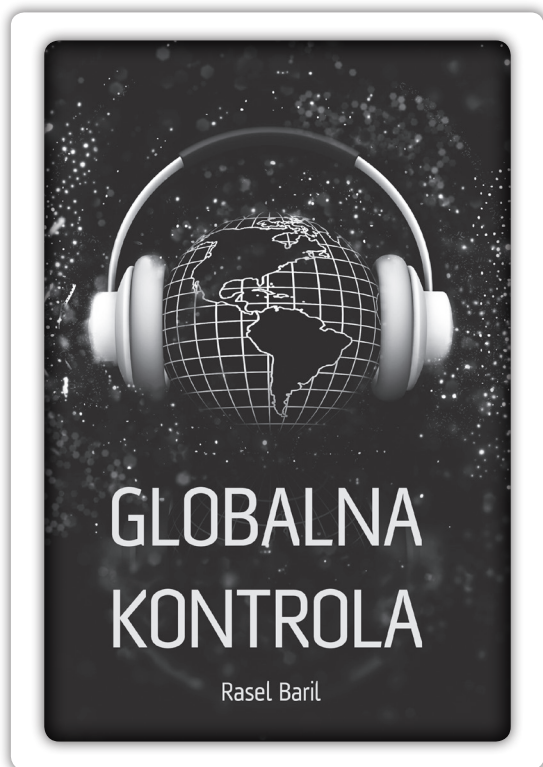
MESTO	DATUM				
	3.	10.	17.	24.	31.
Strumica , Đevdelija	19,27	19,35	19,43	19,50	19,57
Radoviš, Kavadarci	19,29	19,37	19,45	19,52	19,59
Veles, Prilep, Bitolj	19,31	19,39	19,47	19,54	20,01
Pirot , Vranje, Kumanovo, Skoplje , Ohrid	19,33	19,41	19,49	19,56	20,03
Knjaževac, Niš , Leskovac, Tetovo, Debar	19,35	19,43	19,51	19,58	20,05
Kladovo, Negotin , Bor, Zaječar, Priština , Prizren, Đakovica	19,37	19,45	19,53	20,00	20,07
Paraćin, Kruševac , Kosovska Mitrovica	19,39	19,47	19,55	20,02	20,09
Jagodina , Novi Pazar, Peć	19,41	19,49	19,57	20,04	20,11
Vršac, Kovin, Smederevo, Požarevac, Smederevska Palanka, Kragujevac , Čačak, Kraljevo, Berane, Podgorica , Ulcinj	19,43	19,51	19,59	20,06	20,13
Alibunar, Pančevo, Beograd , Arandjelovac, Užice, Bar	19,45	19,53	20,01	20,08	20,15
Valjevo, Pljevlja, Zelenika	19,47	19,55	20,03	20,10	20,17
Kikinda, Srpska Crnja, Zrenjanin , Novi Sad , Ruma, Sremska Mitrovica, Šabac , Foča, Bileća, Trebinje, Dubrovnik, Bogatić	19,49	19,57	20,05	20,12	20,19
Senta, Bečež, Vrbas, Kula , Bačka Palanka, Šid, Bijeljina , Loznica, Sarajevo , Mljet	19,51	19,59	20,07	20,14	20,21
Subotica , Bačka Topola, Dalj, Vukovar, Tuzla, Vinkovci, Mostar, Metković, Pelješac	19,53	20,01	20,09	20,16	20,23
Osijek , Dobož, Zenica, Korčula	19,55	20,03	20,11	20,18	20,25
Beli Manastir , Derвента, Slavonski Brod, Jajce, Livno, Brač, Hvar	19,57	20,05	20,13	20,20	20,27
Podravska Slatina , Slavonska Požega, Bosanska, Gradiška, Banja Luka , Split, Vis	19,59	20,07	20,15	20,22	20,29
Virovitica, Daruvar, Nova Gradiška, Prijedor , Drvar, Knin, Šibenik	20,01	20,09	20,17	20,24	20,31
Bjelovar , Biograd	20,03	20,11	20,19	20,26	20,33
Koprivnica , Sisak, Slunj, Bihać, Gospić , Zadar, Dugi Otok	20,05	20,13	20,21	20,28	20,35
Ormož, Čakovec, Varaždin , Krapina, Zagreb , Karlovac, Pag, Maribor , Ptuj, Celje	20,07	20,15	20,23	20,30	20,37
Murska Sobota, Zidani Most, Rijeka	20,09	20,17	20,25	20,32	20,39
Crikvenica, Krk, Lošinj, Rogaška Slatina	20,11	20,19	20,27	20,34	20,41
Dravograd, Mežica, Kranj, Ljubljana , Postojna, Rovinj, Pula	20,13	20,21	20,29	20,36	20,43
Jesenice , Kopar, Gorica	20,15	20,23	20,31	20,38	20,45
Kranjska Gora	20,17	20,25	20,33	20,40	20,47

Podaci iz ove tabele izvedeni su po letnjem računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U JUNU 2019. GODINE

MESTO	DATUM			
	7.	14.	21.	28.
Strumica , Đevdelija	19,00	20,04	20,06	20,07
Radoviš, Kavadarci	19,02	20,06	20,08	20,09
Veles, Prilep , Bitolj	19,04	20,08	20,10	20,11
Pirot , Kumanovo, Skoplje , Ohrid	20,06	20,10	20,12	20,13
Leskovac, Vranje, Tetovo, Debar	20,08	20,12	20,14	20,15
Zaječar, Knjaževac, Niš , Priština , Prizren	20,10	20,14	20,16	20,17
Kladovo, Negotin , Bor, Kosovska Mitrovica, Đakovica	20,12	20,16	20,18	20,19
Paraćin, Kruševac , Peć	20,14	20,18	20,20	20,21
Jagodina, Kragujevac , Kraljevo, Novi Pazar, Berane, Ulcinj	20,16	20,20	20,22	20,23
Požarevac, Smederevska Palanka, Čačak , Kolašin, Podgorica , Bar	20,18	20,22	20,24	20,25
Vršac , Alibunar, Kovin, Smederevo, Arandelovac, Užice, Pljevlja, Zelenika	20,20	20,24	20,26	20,27
Pančevo, Beograd , Valjevo, Bileća, Trebinje, Dubrovnik	20,22	20,26	20,28	20,29
Srpska Crnja, Zrenjanin , Ruma, Šabac , Foča	20,24	20,28	20,30	20,31
Kikinda, Bečej, Novi Sad , Sremska Mitrovica, Bogatić, Bijeljina, Loznica, Sarajevo , Mostar, Metković, Mljet, Pelješac	20,26	20,30	20,32	20,33
Senta, Bačka Topola, Kula , Vrbas, Bačka Palanka, Šid , Tuzla, Korčula	20,28	20,32	20,34	20,35
Subotica , Sombor, Dalj, Vukovar, Vinkovci, Doboj, Zenica, Hvar	20,30	20,34	20,36	20,37
Beli Manastir , Osijek , Slavonski Brod, Derвента, Jajce, Livno, Split, Brač, Vis	20,32	20,36	20,38	20,39
Slavonska Požega, Banja Luka	20,34	20,38	20,40	20,41
Podravska Slatina , Daruvar, Bosanska Gradiška, Prijedor , Nova Gradiška, Drvar, Knin, Šibenik	20,36	20,40	20,42	20,43
Virovitica, Biograd	20,38	20,42	20,44	20,45
Koprivnica , Bjelovar, Sisak, Bihać, Gospić , Zadar, Dugi otok	20,40	20,44	20,46	20,47
Zagreb , Čakovec, Varaždin , Slunj, Pag	20,42	20,46	20,48	20,49
Murska Sobotica, Ormož, Krapina, Karlovac, Rab	20,44	20,48	20,50	20,51
Maribor , Ptuj, Celje , Zidani Most, Crikvenica, Krk, Cres, Lošinj	20,46	20,50	20,52	20,53
Rogaška Slatina, Rijeka , Pula	20,48	20,52	20,54	20,55
Dravograd, Mežica, Kranj, Ljubljana , Postojna, Kopar, Rovinj	20,50	20,54	20,56	20,57
Jesenice , Gorica	20,52	20,56	20,58	20,59
Kranjska gora	20,54	20,58	20,60	21,01

Podaci iz ove tabele izvedeni su po letnjem računanju vremena.

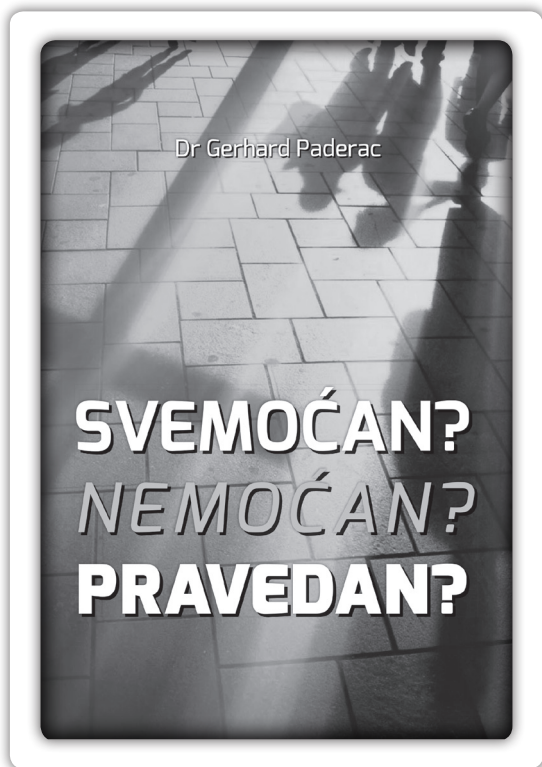

GLOBALNA KONTROLA

Rasel Baril

Naš svet je postao nesiguran, klimav. Moralna, ekonomska, politička i društvena degradacija prisutna je uprkos zapanjujućem napretku modernih tehnologija. Svet nikada nije izgledao ovako. Koje sile teže da uspostave potpunu kontrolu nad svakim čovekom? Da li je ugrožena sloboda izbora? Šta možemo očekivati kao rezultat saradnje velikih sila koje teže da upravljaju svim resursima kojima raspolažemo?

Uprkos svim izazovima sa kojima se čovak suočava ova knjiga pruža rešenje i nadu dok argumentovano i činjenično iznosi istinu o ovim važnim pitanjima.

SVEMOĆAN, NEMOĆAN, PRAVEDAN?

Dr Gerhard Paderac

Dr Gerhard Paderac je tokom noćnog leta iz Sjedinjenih Američkih Država u Nemačku razgovarao u avionu sa putnicom koja je sedela pored njega. Tokom razgovora, sagovornica mu je postavljala zanimljiva pitanja o Bogu: da li se pored tolike patnje u svetu može verovati u postojanje sažaljivog i milostivog Boga; ako je Bog ljubav, zašto tako često stradaju dobri, a napreduju zli ljudi; kuda ide čovek posle smrti; da li postoje pakao i raj; da li postoji večni život; ako postoji kako ga dobiti. Za Gerharda Paderaca, ovo su pitanja od najveće važnosti zato što odgovori na njih mogu da na sudbonosan način utiču na naš život. Može li jedan razgovor tokom višesatnog noćnog leta otkriti nešto i nama čitaocima?

DOGAĐAJI POSLEDNJIH DANA

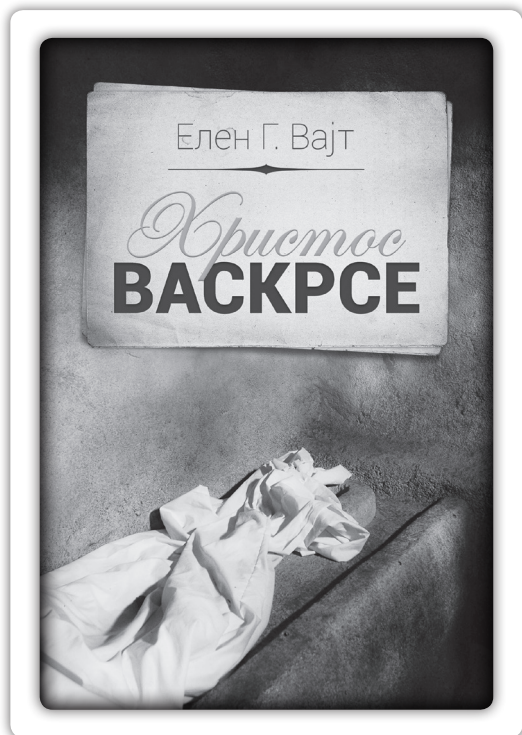
Elen G. Vajt

Naš svet je postao nesiguran, klimav. Moralna, ekonomska, politička i društvena degradacija prisutna je uprkos zapanjujućem napretku modernih tehnologija. Svet nikada nije izgledao ovako. Koje sile teže da uspostave potpunu kontrolu nad svakim čovekom? Da li je ugrožena sloboda izbora? Šta možemo očekivati kao rezultat saradnje velikih sila koje teže da upravljaju svim resursima kojima raspolažemo?

Uprkos svim izazovima sa kojima se čovak suočava ova knjiga pruža rešenje i nadu dok argumentovano i činjenično iznosi istinu o ovim važnim pitanjima.

AKCIJA!

SAMO 70 DINARA

HRISTOS VASKRSE

Elen G. Vajt

Mek povez; 96 strana

Vaskrsenje je obnova života, simbol neuništivosti duha na kome počiva vera u Boga. Cela knjiga donosi obnovu duha, uliva nadu, vraća mir, podstiče na hrabrost i usmerava misli prema duhovnom, uzvišenom, večnom i neprolaznom!

Knjige možete poručiti na telefon: 011/2458-054 ili na: tippreprod@gmail.com